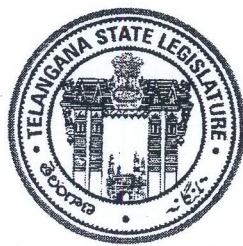

సమావేశము - II

వాల్యూము - IV

నెం. 6

వెల : రూ. 10-00

6 అక్టోబర్, 2015

మంగళవారం,

(శక సం. 1937,

భాద్రపద - బ. 9)

తెలంగాణ శాసన సభ కార్యకలాపాలు

అధికార నివేదిక

విషయ సూచిక

1.	సక్షత్రపు గుర్తుగల ప్రశ్నలు - వాగ్రూప సమాధానములు	..	1
2.	సక్షత్రపు గుర్తుగల ప్రశ్నలు - వాగ్రూప సమాధానములు	..	17
	(అనుబంధం - 1)		
3.	ప్రభుత్వ బిల్లు :		
	తెలంగాణ విలువ ఆధారిత పన్ను (నాల్గవ సవరణ) బిల్లు, 2015	..	18
	(ప్రతిపాదించబడినది)		
4.	లఘుచర్చ :	..	18
	జల జాలం కార్యక్రమం గురించి		

తెలంగాణ శాసన సభ
ప్రధాన అధికారులు

సభాపతి	:	శ్రీ ఎస్. మధుసూధనాచారి
ఉప సభాపతి	:	శ్రీమతి వద్దా దేవేందర్ రెడ్డి
కార్యదర్శి	:	డా. ఎస్. రాజ సదారామ్
ఉప కార్యదర్శులు	:	డా. వి. నరసింహాచార్యులు
సహాయ కార్యదర్శులు	:	శ్రీ టి. బి. జయచందర్ శ్రీ ఎస్. దుర్గా ప్రసాద్ శ్రీ సిహెచ్. ఉపేందర్ రెడ్డి శ్రీమతి వి.ఎన్. ప్రసన్న కుమారి
చీఫ్ రిపోర్టర్	:	శ్రీ పి. శ్రీనివాస్

తెలంగాణ శాసనసభ చర్చలు

అధికార నివేదిక

(1వ శాసన సభ)

(మూడవ సమాగమపు రెండవ విడత సమావేశము : ఆరు రోజు)

మంగళవారం, అక్టోబర్ 6, 2015

సభ ఉదయం గం. 10.00 ని. లకు ప్రారంభమైనది.

(గౌరవ సభాపతి అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు)

10.00
ఉ.

**నక్షత్రపు గుర్తుగల ప్రశ్నలు-వాగ్రూప
సమాధానములు**

MR. SPEAKER: Now, I will take up Question Hour. Question No.1269 Minister for Industries.

**రంగారెడ్డి జిల్లా, ఇబ్రహీంపట్నంలో టి.ఎస్.ఐ.ఐ.సి.
స్థలాలు**

ప్రశ్న నెం. 31(1269)

సర్వశ్రీ అనుముల రేవంత్ రెడ్డి (కొడంగల్), టి. ప్రకాష్ గౌడ్ (రాజేంద్రనగర్), కె.పి. వివేకానంద్ (కుత్బుల్లాపూర్), ర్యాగ కృష్ణయ్య (ఎల్.బి.నగర్), అరెకపూడి గాంధీ (శేరిలింగంపల్లి)- గౌరవనీయులైన పరిశ్రమల శాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

అ) రంగారెడ్డి జిల్లా, ఇబ్రహీంపట్నంలో ఏపిఐఐసి సేకరించిన భూమి వివరాలు ఏమిటి, నష్టపరిహారం పొందిన వ్యక్తుల వివరాలు ఏమిటి;

ఆ) అట్టి భూములు, వ్యక్తులపై ఏవేని ఫిర్యాదులు అందాయా;

ఇ) అయితే, వాటిపై తీసుకున్న చర్య ఏమిటి?

పరిశ్రమల శాఖ మంత్రి (శ్రీ జూపల్లి కృష్ణారావు) :

అ) ఏపిఐఐసి/టిఎస్ఐఐసిలు రంగారెడ్డి జిల్లా, ఇబ్రహీంపట్నం మండలంలో 768 ఎకరాల 02 గుంటల పట్టా భూమి, 1603.11 బీ గుంటల ప్రభుత్వ అస్సైన్డ్ భూమి, మొత్తంగా 2371.13 బీ గుంటలు గల భూమిని సేకరించింది. మొత్తం 1116 మంది వ్యక్తులకు గాను

ఎనభై మందికి నష్టపరిహారం చెల్లించి, 1036 మంది లబ్ధిదారులకు ఎక్స్ గ్రేషియా చెల్లించడమయింది.

ఆ) లేదండీ

ఇ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు

MR.SPEAKER: Question No.32(1330) Minister for Roads and Building, Women and Child Welfare.

అంగన్ వాడీ వర్కర్లకు గౌరవ భృతి పెంపుదల

ప్రశ్న నెం. 32(1330)

సర్వశ్రీ గువ్వల బాలరాజు (అచ్చంపేట), వేముల వీరేశం (నక్రేకల్), చింతా ప్రభాకర్ (సంగారెడ్డి) శ్రీమతి అజ్మీరా రేఖ (ఖానాపూర్)- గౌరవనీయులైన మహిళ, శిశు, వికలాంగుల మరియు వయోవృద్ధుల శాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

అ) రాష్ట్రంలో అంగన్ వాడీ వర్కర్లకు, సహాయకులకు పారితోషికాన్ని పెంచిన విషయం వాస్తవమేనా;

ఆ) అయితే, ఆ వివరాలేమిటి;

ఇ) రాష్ట్ర ఖజానాపై పడే మొత్తం భారం ఎంత;

ఈ) రాష్ట్రంలోని అంగన్ వాడీలకు కేంద్ర ప్రభుత్వం ఏదేని ఆర్థిక సహాయాన్ని సమకూరుస్తున్నదా;

ఉ) అయితే, ఆ వివరాలేమిటి?

మహిళ, శిశు, వికలాంగుల మరియు వయోవృద్ధుల శాఖ మంత్రి (శ్రీ తుమ్మల నాగేశ్వరరావు):

అ) అవునండీ.

అ) ప్రభుత్వం 23-05-2015 తేదీగల జి.ఓ.ఎం .ఎస్.నెం . 15 ద్వారా అంగన్వాడీ వర్కర్లకు, అంగన్వాడీ సహాయకులకు, మినీ అంగన్వాడీ వర్కర్లకు పారితోషికాన్ని వరుసగా రూ. 4200/-, రూ. 2200/-, రూ. 2200/- నుండి రూ. 7,000/-, రూ. 4500/-, రూ. 4500 లకు పెంచింది.

ఇ) పారితోషికాన్ని పెంచడం ద్వారా రాష్ట్ర ప్రభుత్వంపై వడ్డీ మొత్తం భారం రూ. 205,08,09,600/-.

ఈ) అవునండీ.

ఉ) కేంద్ర ప్రభుత్వం 2014-15 వరకు అంగన్వాడీలకు 90 శాతం నిధులను సమకూర్చింది. 2015-16 కోసం కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి అంగన్వాడీలకు సహాయ విధానాన్ని ఇంకా ఖరారు చేయలేదు. 2015-16 సంవత్సరంలో కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇప్పటివరకు రూ.7991.12 లక్షలను విడుదల చేసింది. కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రతి అంగన్వాడీ వర్కర్ కు చెల్లించే నెలకు రూ.7,000/-ల పారితోషికానికి గాను రూ.2,700/- లను, ప్రతీ మినీ అంగన్వాడీ వర్కర్ కు, హెల్పర్ కు చెల్లించే నెలకు రూ.4,500/-ల పారితోషికానికి గాను రూ.1350/- లను సమకూరుస్తున్నది.

శ్రీ గువ్వల బాలరాజు: అధ్యక్షా, చాలా అంగన్వాడీలు స్ట్రెంగ్త్ లేని కారణంగా మూతపడుతున్నాయనే చర్చ జరుగుతున్నది. వాటిని పునరుద్ధరించే చర్యలు ప్రభుత్వమేమైనా చేపడుతున్నదా? అదే విధంగా అంగన్వాడీ వర్కర్లకు, కార్యకర్తలకు జీతాలు పెంచే ఆలోచన ప్రభుత్వానికి ఉన్నట్లుగా పత్రికలలో చదివాను. ఒకవేళ పెంచితే ఎప్పటినుంచి పెంచుతారనేది సభకు తెలియజేయాలని కోరుతున్నాను. అదే విధంగా అంగన్వాడీ సెంటర్ల అవసరం ఎంతైనా ఉన్నది. లంబాడీ తండాలో, చెంచు గూడెంలో పేద విద్యార్థులు నివసించే కాలనీలలో అంగన్వాడీ సెంటర్ల ఆవశ్యకత ఎంతైనా ఉన్నది. కాబట్టి ఆ సంఖ్యను పెంచే యోచనలో ప్రభుత్వం ఉన్నదా? ఒకవేళ ఉంటే ఎప్పటినుంచి ఆ చర్యలు చేపడతారో తెలియజేయాలని కోరుతున్నాను. బడ్జెట్ ప్రవేశపెట్టిన సందర్భంలో కేంద్రం నుంచి ఐ.సి.డి.ఎస్ కు రావలసిన రూ.8000 కోట్లు కేంద్ర ప్రభుత్వం రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి అందించలేదని సభ దృష్టికి వచ్చింది. ఆ నిధులను తీసుకొచ్చేందుకు ప్రభుత్వమేమైనా ప్రయత్నం చేస్తున్నదా? ఈ రకంగా చేస్తేనే అంగన్వాడీ సెంటర్లు బాగా నడుమానికి అవకాశముంటుంది లేదంటే పేద విద్యార్థులు బడికి దూరమయ్యే ప్రమాదమున్నది కాబట్టి అటువంటి చర్యలు ఏం

చేపడుతున్నారనేది తెలియజేయాలని మీద్యారా మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వేముల వీరేశం: అధ్యక్షా, అంగన్వాడీ టీచర్ల జీతాలు పెంచడం చాలా సంతోషదాయకం. అయితే ఆసరా పెన్షన్లకు సంబంధించి అంగన్వాడీ టీచర్లకు చెల్లించే జీతభత్యాలు రూ.1,50,000 లోపల ఉంటున్నాయి. ఆసరా పెన్షన్లు పొందడానికి అంగన్వాడీ వర్కర్లు గానీ, ఆయాలు వారి కుటుంబ సభ్యులు గానీ అర్హత లేదని చెబుతున్నారు. దీనిమీద మంత్రిగారు క్లారిటీ ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

అంగన్వాడీలలో చాలావరకు స్ట్రెంగ్త్ తగ్గిపోవడానికి ప్రధానమైన కారణం అయిదు సంవత్సరాలు నిండిన పిల్లలను బడికి పంపాలనే నిబంధనలున్నాయి. అయితే పిల్లలు రెండున్నర సంవత్సరాలు పూర్తి కాకుండా వాళ్లను సైవేట్ పాఠశాలలకు పంపిస్తున్నారు కాబట్టి అంగన్వాడీలలో స్ట్రెంగ్త్ తగ్గిపోతున్నది కాబట్టి ఉన్న నిబంధనలేమైనా మారుస్తారా లేదంటే సరిచేస్తారా అనేది మంత్రిగారు క్లారిటీ ఇస్తే బాగుంటుంది. అంగన్వాడీ పాఠశాలలకు చాలా చోట్ల సొంత భవనాలు లేవు. కొన్ని చోట్ల సొంత భవనాల నిర్మాణాలు చేపట్టినప్పటికీ అవి సగంలోనే ఆగిపోయాయి. వాటి మీద ఎలాంటి చర్యలు తీసుకుంటారనేది క్లారిటీ ఇవ్వాలి.

అంగన్వాడీ పాఠశాలల్లో వంట పాత్రలు లేక ఒకే పాత్రలో అన్ని రకాల వంటలు చేస్తున్నందున ఆయాలు ఇబ్బంది పడుతున్నారు. కాబట్టి ప్రభుత్వం వారికి కొత్త వంట పాత్రలు అందించే ఆలోచన ఉన్నదా అనేది మంత్రిగారు క్లారిటీ ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ చింతా ప్రభాకర్: అధ్యక్షా, అంగన్వాడీ భవనాలు చాలా గ్రామాలలో శిథిలావస్థలో ఉన్నాయి. అద్దె భవనాలలో ఉన్న పాఠశాలలకు కూడా సౌకర్యాలు అరకొరగానే ఉన్నాయి. కొన్ని భవనాలైతే స్లాబ్ మొత్తం లేకుండా సగం వరకే ఉన్నందున వర్షాకాలంలో వర్షం వస్తే మొత్తం తడిచిపోతున్నది. అటువంటి వాటికి మరియు భవనాలు అవసరమున్నచోట భవనాల నిర్మాణానికి సంబంధించి మంత్రిగారేమైనా ఆలోచన చేస్తున్నారా అని అడుగుతున్నాను.

అంతే కాకుండా అక్షయ పాత్ర ద్వారా కొన్ని గ్రామాలకు సంబంధించి అక్కడున్న బాలింతలకు గానీ గర్భిణీలకు గానీ బాలామృతం ద్వారా చిన్న పిల్లలకు గానీ అక్షయ పాత్ర అందిస్తున్నది. కొన్ని గ్రామాలలో వాళ్లకి ఇబ్బందికరమైన పరిస్థితులలో అక్షయ పాత్ర వెళ్లడం

నక్షత్రపు గుర్తుగల ప్రశ్నలు-

6 అక్టోబర్, 2015

వాగ్రూప సమాధానములు

లేదు. నాబార్డ్ ద్వారా గతంలో రూ.4 లక్షలు కేటాయించి బిల్డింగుల నిర్మాణం చేపట్టగా ఆ భవనాల నిర్మాణానికి నిధులు సరిపోక అవి అసంపూర్ణంగా మిగిలిపోతున్నాయి. దీని గురించి ప్రభుత్వమేమైనా ఆలోచన చేస్తున్నదా? కొత్త భవనాల నిర్మాణానికి గతంలో రూ. 6,50,000/- ఇచ్చినప్పటికీ భవనాలు పూర్తి కాని పరిస్థితులున్నాయి. కాబట్టి దీని గురించి ప్రభుత్వమేమైనా కొత్త ఆలోచన చేస్తున్నదా? భవనాల ఆవశ్యకత ఉన్న దృష్ట్యా కొత్త భవనాలు సత్వరంగా మంజూరు చేస్తే అక్కడున్న ఇబ్బందులు తొలగిపోతాయని మీద్వారా మంత్రిగారికి తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ చెన్నమనేని రమేష్ (పేములవాడ): అధ్యక్షా, అంగన్ వాడీ భవనాలు, అందులోని సౌకర్యాలు చాలా ముఖ్యమైనవి. ఎందుకంటే కొత్తగా మన తెలంగాణ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి ఆదేశాల మేరకు గర్భిణీస్త్రీలకు పౌష్టికాహారం ఇవ్వడం వంటి మంచి కార్యక్రమాలు అమలు చేస్తున్నప్పటికీ కనీస వసతులు కూడా అక్కడ లేవు.

10.10 ఉదాహరణకు నా నియోజకవర్గంలో సగం అంగన్ వాడీ ఉ. బిల్డింగ్లు మధ్యలో ఆగిపోయాయి, ఇంకా మిగిలిన సగం బిల్డింగ్లకు ఎన్ హాన్స్ మెంట్ కావాలి. నియోజకవర్గం మొత్తం రివ్యూ చేసి రూ.4కోట్లు అవసరమవుతాయనే ప్రతిపాదనను మంత్రి గారికి పంపించడం జరిగింది. అంగన్ వాడీ కేంద్రాలకు వచ్చే గర్భిణీస్త్రీలకు కూర్చోవడానికి అక్కడ కనీసం కుర్చీలు కూడా లేవు. గర్భిణీస్త్రీలు క్రింద కూర్చోని తినడానికి చాలా అవస్థలు పడుతున్నారు. కోట్లాది రూపాయలతో మంచి కార్యక్రమాలను చేపట్టి కేవలం లక్షల రూపాయలను ఖర్చు పెట్టడానికి వెనకాడినట్లైతే ప్రోగ్రామ్ అంతా కూడా సఫలీకృతం అయ్యే అవకాశం లేదు. కావున, వెంటనే కావల్సిన నిధులను కేటాయించి పథకం సంపూర్ణంగా సఫలీకృతం అయ్యేలా చూడాలని మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి జి.సునీత (ఆలేరు): అధ్యక్షా, మనం అంగన్ వాడీ సెంటర్ల గురించి మాట్లాడుతున్నాము. ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో విద్యార్థుల సంఖ్య తక్కువగా ఉన్నందున అక్కడక్కడ పాఠశాలల భవనాలు ఖాళీగా ఉన్నాయి. కావున, పర్మినెంట్ బిల్డింగ్లు లేని అంగన్ వాడీ కేంద్రాలకు ఆ ఖాళీ భవనాలను ఉపయోగించుకునేందుకు మీ శాఖ ద్వారా పర్మిట్ ఇవ్వాలని ఉపముఖ్యమంత్రి విద్యాశాఖ మంత్రి గారికి మీ ద్వారా ఒక చిన్న నిజ్జెప్తి చేస్తున్నాను.

శ్రీ డి. మనోహర్ రెడ్డి (పెద్దపల్లి): అధ్యక్షా, అంగన్ వాడీ కేంద్రాలను ఒక మంచి ఉద్దేశంతో ఏర్పాటు చేశారు. కానీ, ఇంతకు

ముందు గౌరవసభ్యులు చెప్పినట్లుగా చాలా అంగన్ వాడీ కేంద్రాల్లో వసతి సౌకర్యం లేకపోవడాన్ని మనము చూస్తున్నాము. ఆ కేంద్రాలకు వెంటనే బిల్డింగ్లను ఏర్పాటు చేయాల్సిన అవసరం ఉన్నది. అంగన్ వాడీ కేంద్రాల్లో గర్భిణులకు మధ్యాహ్నం పూట ఏర్పాటు చేసే భోజన విషయంలో కొంత ఇబ్బంది ఉన్నది. కావున, ఆ విషయంలో వసతి ఏర్పాటు చేస్తే చాలా మంచిగా ఉంటుంది. గౌరవ సభ్యురాలు చెప్పినట్లుగా, చాలా వరకు సైమరి పాఠశాలల భవనాలు ఖాళీగా ఉన్నాయి. కావున, ఆ భవనాలను తాత్కాలికంగా అయిన అంగన్ వాడీ కేంద్రాలకు అలాట్ చేసినట్లైతే భవనాల సమస్య కొంత మేరకు తీరే అవకాశం ఉంది. హాబిటేషన్స్ కు మధ్యలో అందరికీ అందుబాటులో ఉండే విధంగా అంగన్ వాడీ భవనాలను ఏర్పాటు చేసినట్లైతే చిన్నపిల్లలకు, గర్భిణీలకు సౌకర్యంగా ఉంటుందని మీ ద్వారా మంత్రి గారికి తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ తాటి వెంకటేశ్వర్లు (అశ్వారావుపేట): అధ్యక్షా, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు అంగన్ వాడీ వర్కర్లకు, కార్యకర్తలకు పారితోషికం పెంచడం చాలా హర్షణీయం. మా నియోజకవర్గాల్లోని ఏజెన్సీ ప్రాంతాల్లోని అంగన్ వాడీ కేంద్రాల్లో సరైన వసతులు లేక చాలా ఇబ్బందులు పడుతున్నాము. మా ప్రాంతంలో ఐటిడిఏకి సంబంధించిన భవనాలున్నాయి. కావున, వాళ్ల ద్వారా కూడా ప్రభుత్వం అన్ని గిరిజన తండాల్లో, గ్రామాల్లో అంగన్ వాడీ కేంద్రాలకు నూతన భవనాలను మంజూరు చేయాలి. నూతనంగా అంగన్ వాడీ వర్కర్స్ ని కూడా నియమించాల్సి ఉంది. ఈ విషయాలను దృష్టిలో ఉంచుకొని ప్రభుత్వం మిని అంగన్ వాడీ కేంద్రాల్లో కూడా ఉద్యోగాలను భర్తీ చేసినట్లైతే గిరిజన గ్రామాలు అభివృద్ధి చెందే అవకాశం ఉంటుంది.

శ్రీమతి బి. శోభ (చొప్పదండి): అధ్యక్షా, మీకు మరియు మీ ద్వారా పెద్దలందరికీ నమస్కారాలు తెలియజేస్తున్నాను. మా ప్రాంతంలో దాదాపుగా పూర్తి అంగన్ వాడీ కేంద్రాలకు బిల్డింగ్లు లేక కిరాయి గదుల్లో లేదా ఆరుబయటనే పిల్లలకు, గర్భిణీస్త్రీలకు ఆహారం అందించడం ఇబ్బందికరంగా ఉంది. 5 సంవత్సరాలు దాటిన పిల్లలను సైవేట్ పాఠశాలలకు పంపే ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి. కావున, ఆ పిల్లలను సైవేట్ పాఠశాలలకు పంపకుండా ప్రభుత్వ అంగన్ వాడీ కేంద్రాలకే పంపించే విధంగా మంత్రిగారి నుంచి అంగన్ వాడీ వర్కర్లు, ఆయాలకు కఠినమైన ఆదేశాలు ఇప్పించాలని కోరుతున్నాను. పిల్లలకు మరియు గర్భిణీస్త్రీలకు అంగన్ వాడీ కేంద్రాల ద్వారా అన్నివిధాలుగా పౌష్టికాహారాన్ని అందిస్తున్నాము. అంగన్ వాడీ

కేంద్రాల్లో ఎక్కడ చూసిన ఐదారుగురు విద్యార్థుల కంటే ఎక్కువమంది విద్యార్థులు ఉండటం లేదు. ఆవిధంగా పిల్లలు ప్రైవేట్ పాఠశాలలకు వెళ్లకుండా అంగన్ వాడి కేంద్రాలకు వచ్చే విధంగా మంత్రి గారు కఠినమైన నిర్ణయాన్ని తీసుకోవాలని మీ ద్వారా మంత్రి గారికి తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ జి. గోవర్ధన్ (కామారెడ్డి): అధ్యక్షా, మన తెలంగాణ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత అంగన్ వాడి కేంద్రాల్లో బిడ్డల తల్లులకు కూడా మంచి పోస్టికాహారాన్ని అందించడం వల్ల ప్రజలందరూ సంతోషంగా ఉన్నారు. నా నియోజకవర్గానికి 82 నూతన భవనాలు స్యాంక్షన్ అయ్యాయి. ఒక్కో భవనానికి 6.5 లక్షల రూపాయలు ఖర్చవుతుండగా ప్రభుత్వం కేవలం రూ.4 లక్షల చొప్పున మాత్రమే మంజూరు చేయడం జరిగింది. మిగతా రెండున్నర లక్షలను ఏవిధంగా సమకూర్చాలి? ఒక వేళ మా ఎమ్మెల్యే ఫండ్స్ నుంచి కేటాయించామనుకుంటే మాకున్న 1.5 కోట్లు రూపాయల ఫండ్ మొత్తం కూడా భవనాలకే ఖర్చవుతాయి. కావున, ప్రభుత్వం పెద్దమనసుతో మిగిలిన ఆ రెండున్నర లక్షల రూపాయలను కూడా ఇచ్చినట్లైతే రాష్ట్రంలో ఉన్న అంగన్ వాడి భవనాలన్ని పూర్తి అవుతాయని మంత్రి గారికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎస్. రామలింగారెడ్డి (దుబ్బాక): అధ్యక్షా, మా దుబ్బాక నియోజకవర్గంలోని అంగన్ వాడి కేంద్రం విషయంలో మా ఒక బర్నింగ్ సమస్య ఉన్నది. దౌలత్ పూర్ మండలం తిరుమలగిరి గ్రామంలోని నెం.2 అంగన్ వాడి కేంద్రం పని వేళల్లో అంగన్ వాడి టీచర్ మరియు ఆయా పిల్లలను గది లోపల ఒక చీరతో బంధించి గది బయట గడియనేసి బయటకు వెళ్లారని అక్కడి ప్రజలు పెద్ద గొడవ చేశారు. ఈ విషయం వార్తా పత్రికల్లో కూడా రావడం జరిగింది. గత వారం రోజులుగా ఆ సంఘటన పై చర్చ జరుగుతోంది. అక్కడ ఏమి జరుగుతున్నదనే విషయం తెలియదు. అంగన్ వాడి వర్కర్లకు, ఆయాలకు ఇంత గొప్పగా వేతనాలు పెంచి వాళ్లతో పనిచేయించుకోలేక పోతే ప్రభుత్వానికి కూడా చెడ్డ పేరు వస్తుంది. పిల్లలను రూమ్ లో బంధించి టీచర్, ఆయాలు బయటకు వెళ్లిన సందర్భంలో ఆగదిలోకి ఏదైనా విషపదార్థాలు, తేళ్లు వచ్చినట్లైతే పరిస్థితి ఏమిటి? దీని వలన ప్రభుత్వం కూడా బద్దాం అయ్యే పరిస్థితి వస్తుంది. ఇప్పటికైనా ఆ సమాచారం, స్థానిక పత్రికలోని సంఘటన మీ దృష్టికి వచ్చిందా రాలేదా అనే విషయాన్ని తెలియజేయాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ డి.ఎస్. రెడ్డా నాయక్ (డోర్నకల్): అధ్యక్షా, వరంగల్ జిల్లాలోని నా నియోజకవర్గంలోనే 400లకు పైగా తండాలు ఉన్నాయి. దాదాపుగా అన్ని చోట్లా అంగన్ వాడి కేంద్రాలు ఉన్నాయి. పిల్లలను ఒకచోట కూర్చోబెట్టి ఆహారాన్ని అందించడానికి శాశ్వత భవనాలు లేవు. భవనాలు లేక పోవడం వల్ల పిల్లల సంఖ్య కూడా తగ్గిపోతుంది. శాశ్వతమైన భవనాలు లేకపోవడం వల్ల పిల్లల్ని పాకల్లో, ఆరుబయట కూర్చోబెట్టడం వల్ల పిల్లలు సరిగా కేంద్రానికి రావడం లేదు. అంగన్ వాడి వర్కర్లు మాకు నడైన భవనాలు లేకపోవడం వల్ల మాకు ఇచ్చిన స్థాకుని కూడా దాచుకోవడం ఇబ్బందికరంగా ఉందని, మా ఇంట్లో పెట్టుకుంటే వాటిని మేము ఉపయోగించుకుంటామనే అవనాదు మాకు వస్తున్నదని, శాశ్వత భవనాలు ఉండాలనే డిమాండ్ పెద్దఎత్తున ఉంది.

10.20 ఉ. కనీసం గిరిజన కాలనీల్లో, తాండాల్లో, దళిత వాడల్లో ఉన్న అంగన్ వాడి కేంద్రాలకైనా అవసరమైతే ట్రైబల్ నబ్ ప్లాన్ నిధులు గాని, ఎస్.ఇ.పి. నుండి గాని నిధులు ఇచ్చి తప్పనిసరిగా భవనం కట్టే విధంగా చర్యలు తీసుకోవాలి. ఇంతకు ముందు గోవర్ధన్ గారు చెప్పినట్లుగా ఒక భవనానికి డబ్బు ఇస్తే ఆ భవనం పూర్తయ్యే విధంగా ఇప్పటి ఎస్ఎస్ఆర్ ప్రకారం ఇస్తే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. బిఆర్జిఎఫ్ లో కొన్ని భవనాలు తీసుకున్నారు. అవి ఇప్పుడు 50 శాతానికి తగ్గిపోయాయి. ఆ నిధులు సరిపోక సగంలోనే భవన నిర్మాణాలు ఆగిపోయాయి. అటువంటి వాటికి కూడా ప్రత్యేకంగా నిధులు ఇచ్చేటట్లు చూడాలి. గౌరవ మంత్రిగారు చాలా అనుభవజ్ఞులు నేను మా వద్ద 4,5 రోజుల క్రితం ఊళ్లోకి పోయినప్పుడు రైస్ సస్టై లేదు అని ఊరి ప్రజలు చెప్పడం జరిగింది. మంత్రి గారు తెలుసుకుని ప్రతి సెంటర్ కు రైస్ సస్టై అయ్యే విధంగా అంతేకాకుండా ప్రభుత్వం మిగతా సరుకులు కూడా వారికి అందే విధంగా చూడాలని, తగు చర్యలు వెంటనే తీసుకోవాలని కోరడం జరిగింది. నేను జిల్లా కలెక్టరు గారి దృష్టికి కూడా తీసుకువెళ్లాను. అయినప్పటికీ ఎటువంటి పురోగతి లేదు. దయ చేసి ఈ విషయాల పట్ల వెంటనే చర్యలు తీసుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ తుమ్మల నాగేశ్వర రావు: అధ్యక్షా, గౌరవ ప్రజా ప్రతినిధులందరికీ ఈ శాఖ మీద చూపించే శ్రద్ధకి అభినందనలు. ఇంత ప్రాముఖ్యం కలిగినటువంటి అంశం కాబట్టి, ఇన్ని లక్షల మంది పేదలకు సహాయం చేసే కార్యక్రమానికి గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు సహృదయంతో ప్రజలు గాని, మనం గాని ఎవరూ అడగకుండానే ఆ

నక్షత్రపు గుర్తుగల ప్రశ్నలు-

6 అక్టోబర్, 2015

వాగ్రూప సమాధానములు

లక్ష్మ్యాన్ని, ప్రాముఖ్యాన్ని గుర్తించి ఆయనే ప్రత్యేకంగా సూమోటిగా అందరినీ పిలిపించి వారి జీతాలు పెంచడంతోబాటు, వంట పాత్రలు ఇవ్వడంతోబాటు, గతంలో ఇచ్చిన మెనూ కూడా పెద్ద ఎత్తున గుడ్డు, పాలు, ఆరోగ్యానికి సంబంధించిన అంశాన్ని పరిశీలించి ఐరెన్ ట్యాబ్లెట్లతో సహా కేంద్ర ప్రభుత్వం నిధులు ఇవ్వడానికి అంగీకారం తెలపకపోయినప్పటికీ, గతంలో ఈ కార్యక్రమం పూర్తిగా కేంద్ర ప్రభుత్వ నిధులతో నడిచేది. జీతాల కోసమే సుమారు రూ.459కోట్ల ఖర్చు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం భరిస్తోంది.

ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రకటించిన ఆరోగ్య లక్ష్య కార్యక్రమానికి రూ.845కోట్లు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఖర్చు పెట్టాల్సిన పరిస్థితి వచ్చింది. భవనాలకు సంబంధించి గతంలో ఇచ్చిన బిఆర్జిఎఫ్ గాని, నాబార్డ్ గాని, ఎపిఐపి క్రింద ప్రారంభించిన భవనాలు కూడా అసంపూర్తిగా ఉన్నాయి. అందువలన ఈ మధ్య కాలంలో పంచాయతీ రాజ్ మంత్రి గారు కూడా సేరుగా క్రింద భవనాలన్నింటినీ టైఅప్ చేయాలని, ఇందుకు అవసరమైన ఆరున్నర లక్షల రూపాయలు కూడా ప్రభుత్వమే భరించి అసంపూర్తిగా ఉన్న భవనాలను, అవసరమైన భవనాలను అన్నింటినీ పూర్తి చేయాలనేది ప్రభుత్వ లక్ష్యమని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. కొంత మంది సభ్యులు వంట పాత్రల గురించి అడిగారు. వంట పాత్రలకు సంబంధించి ముఖ్యమంత్రి గారు రూ.1000లు పేరుగా అంగన్వాడీ సెంటర్లకే బదలాయించాము. అంగన్వాడీ వర్కర్ని, హెల్పర్ని అవసరమైతే సర్పంచ్ గారికి తెలియపరిచి పాత్రలు కొనమని కూడా చెప్పాము. వేతనాలకు, ఆరోగ్య లక్ష్యకే, భవనాలకు సంబంధించిన నిధులు కేంద్రం నుండి ఇంత వరకు సూచిక లేదు. 8,9 తేదీలలో కేంద్ర మంత్రితో సమావేశం ఉంది. ఇంత పెద్ద ఎత్తున తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అమలు పరుస్తున్నటువంటి కార్యక్రమాలు ఏ రాష్ట్ర ప్రభుత్వంలోనూ జరగడం లేదు.

ఇప్పటికే సుమారు 4,38,782 మంది గర్భిణులు, బాలింతలకు ఈ సేవలు అందుతున్నాయి. 7 నెలల నుండి 3 సంవత్సరాల లోపు పిల్లలు 10,18,766 మంది సెంటర్స్ లో ఉన్నారు. 3 నుండి 6 సంవత్సరాలలోపు పిల్లలు 5,65,485 మందికి ఈ సేవలు అందుతున్నాయి. గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన సౌకర్యాల విషయంలో వాస్తవంగా ఈ శాఖలో 35వేల సెంటర్లు ఉన్నాయి. 8,770 పంచాయతీలు ఉంటే ఒక్కొక్క పంచాయతీకి సుమారు 4 సెంటర్లు ఉన్నట్లు. శ్రీ రెడ్డా నాయక్ చెప్పినట్లు ఒక్కొక్క పంచాయతీలో 7,8 తాండాలు ఉండొచ్చు. వాటిలో కూడా ఈ అవసరాలు ఉన్నాయని ప్రభుత్వం భావిస్తోంది. వీటిని తగ్గిస్తారా అని కొంత మంది సభ్యులు

అడుగుతున్నారు. ప్రభుత్వానికి ఇంత వరకు అటువంటి ఆలోచన లేదు. పేదలకు ఖర్చు పెట్టే అంశంలో భారత దేశంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఖర్చు పెట్టే సంక్షేమ కార్యక్రమాల్లో అంగన్వాడీ సెంటర్లకే సుమారు 16 వందల కోట్ల రూపాయలు సొంతంగా భరించడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ముందుకు వచ్చింది. పేదలకు అందే ఈ కార్యక్రమాల్ని మీరు కూడా మీ మీ నియోజక వర్గాల్లో సమావేశం ఏర్పాటు చేసి గౌరవ శాసన సభ్యులకు మా శాఖ వరంగా అన్ని సౌకర్యాలతోబాటు, తేదీలను కూడా ఇవ్వమని చెప్పాము. చాలా మంది శాసన సభ్యులు నియోజక వర్గ సమావేశాలు ఏర్పాటు చేశారు. జెడపిటిసిలు, ఎమ్పిటిసిలు, ఎమ్పిసిలు, సర్పంచ్ లను కూడా ఆయా మండల మరియు గ్రామాల పరిధిలో ఈ సెంటర్లను పరిశీలించి ఇంకా ఎక్కడైనా అవకాశం ఉంటే అవకతవకలు ఉన్నా కూడా తప్పకుండా మా దృష్టికి తీసుకు రమ్మని చెప్పాము. గత రెండు మూడు నెలలుగా ఈ కార్యక్రమం పెద్ద ఎత్తున జరుగుతోంది. అటెండెన్స్ కి సంబంధించి కూడా ట్రాకింగ్ సిస్టమ్ పెట్టాము. బయో మెట్రీక్ విధానాన్ని కూడా ప్రవేశపెట్టాలని ఆలోచిస్తున్నాము. ప్రజా ప్రతినిధుల పరిధిలో, మండల మరియు గ్రామ పరిధిలో అందరం ఈ విషయమై దృష్టి పెడితే పేదలకు ఖర్చు పెట్టే వందల కోట్ల రూపాయల సహకారం జరుగుతుందని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

కొంత మంది సభ్యులు పాఠశాల భవనాల గురించి చెప్పారు. విద్యాశాఖా మంత్రిగారిని ఈ విషయాన్ని పరిశీలించమని చెప్పాము. ఎక్కడైతే పాఠశాల భవనాలు అందుబాటులో ఉన్నాయో, విద్యార్థుల సంఖ్య తగ్గి గదులు ఖాళీగా ఉంటే, ఆ గదులను అంగన్ వాడికి సమకూర్చమని మా శాఖ నుండి విద్యా శాఖను కోరడం జరిగింది. మీరు కూడా మీ మీ నియోజక వర్గాల్లో అటువంటి అవకాశాలు ఉన్న చోట తప్పకుండా ఆయా శాఖల నుండి పర్మిషన్ తీసుకుని ఆ కార్యక్రమం జరిపితే బాగుంటుంది. పాఠశాల భవనాల్లోనే అంగన్వాడీ ఉంటే అజమాయిషీ ఉంటుందని భావిస్తున్నాము. సభ్యులు చెప్పిన సూచనలు తప్పకుండా పాటిస్తాము. ప్రత్యేకంగా రామ లింగా రెడ్డి గారు చెప్పిన విషయంలో కూడా రిపోర్ట్ తెప్పించుకుని యాక్షన్ తీసుకుంటానని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. కేంద్ర ప్రభుత్వ నిధులు రాకుపోయినా ముఖ్యమంత్రి గారి సూచనల ప్రకారమే మనం పనులు నిర్వహిస్తున్నాము. కాబట్టి మీ మీ నియోజక వర్గాల్లో మీరు కూడా బాధ్యత తీసుకోవాలని, తప్పకుండా భవనాలకు సంబంధించి పెండింగ్ మరియు అండర్ కన్స్ట్రక్షన్ ఉన్న భవనాలన్నింటికీ ఆరున్నర లక్షల రూపాయలు కేటాయిస్తామని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

ఉస్మానియా ఆసుపత్రి తరలింపు

ప్రశ్న నెం.33 (1149)

సర్వశ్రీ అక్బరుద్దీన్ ఓవైసీ (చాంద్రాయణగుట్ట), ముంతాజ్ అహ్మద్ ఖాన్ (యాకుత్ పుర), మహమ్మద్ మొజంఖాన్ (బహదూర్ పుర), జాఫర్ హుస్సేన్ (నాంపల్లి), సయ్యద్ పాషా ఖాద్రి (చార్మినార్), అహ్మద్ బీన్ అబ్దుల్లా బలాలా (మలక్ పేట్), కాసర్ మొయినుద్దీన్ (కార్యాన్), భట్టి విక్రమార్క మల్లు (మధిర), జీవన్ రెడ్డి తాటిపర్తి (జగిత్యాల), ఎస్.ఎ. సంపత్ కుమార్ (అలంపూర్), అజయ్ కుమార్ పువ్వాడ (ఖమ్మం), దాంతి మాధవ రెడ్డి (నర్సంపేట) - గౌరవనీయులైన వైద్య, ఆరోగ్య శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా;

అ) వారసత్వ భవనం సురక్షితంగా లేనందున ఉస్మానియా జనరల్ ఆసుపత్రి ఇన్ - పేషంట్లను ఇతర ఆసుపత్రులకు మార్చుతున్న విషయం వాస్తవమేనా;

ఆ) వారసత్వ భవన నిర్మాణ సుస్థిరత, దీర్ఘకాలంపై జెఎన్ టీయు నిపుణులు భారత జాతీయ కళ, సాంస్కృతిక వారసత్వ ట్రస్టు సభ్యులు ఏదేని నివేదికను సమర్పించారా;

ఇ) అయితే, ఆ వివరాలు ఏమిటి?

ఈ) ఈ విషయంలో తీసుకోబోయే చర్య ఏమిటి?

వైద్య, ఆరోగ్య శాఖ మంత్రిగారు (శ్రీ సి.లక్ష్మి రెడ్డి):

అ) అవునండీ.

ఆ) జెఎన్ టీయు నివేదికను సమర్పించింది.

ఇ) జెఎన్ టీయు హెచ్ సమర్పించిన నిర్మాణాత్మక నివేదిక ఈ క్రింది విధంగా ఉంది.

1. ఈ కట్టడం గ్రౌండ్ + 2 అంతస్తులు గల కట్టడం. దీనిని 95 సంవత్సరాలకు పూర్వమే నిర్మించడమయింది.

2. పై క్షుప్త ఉపరితలం పూర్తిగా బీటలు వారినందువల్ల శ్లాబు నుంచి నీరు కారుతున్నది.

3. కలపకు తక్కువ బలం ఉండడం వల్ల, అట్టి కలపలోని దుర్బలత కారణంగా ఎటువంటి హెచ్చరికలు లేకుండా ఒక్కసారిగా కూలిపోవడానికి దారి తీయవచ్చు.

ఈ) వారసత్వ కమిటీ ఆమోదం తెలిపిన తర్వాత పురాతన భవనం స్థానంలో ఆధునిక సదుపాయాలన్నింటితో ఒక క్రొత్త భవనాన్ని నిర్మించాలని యోచించడమవుతున్నది.

10.30

ఉ.

جناب سید احمد پاشا قادری (Janab Syed Ahmed Pasha Quadri): اہلکار صاحب! اس شہر حیدرآباد کی ایک تاریخی عمارت جس میں عثمانیہ دو خانہ کا نام لیا جاتا ہے، قلعہ شہر میں واقع اس خوبصورت عمارت کو تعمیر ہو کر عرصہ دراز ہو اور آج تک اس میں لوگ شغایاب ہوتے رہے۔ ہمارے بچپن میں ہم دیکھتے تھے کہ اگر کوئی مسٹر یا رپڑ تے ایجنٹ مسٹر کی طبیعت خراب ہوتی تو ان کو عثمانیہ دو خانہ میں شریک کیا جاتا تھا۔ لیکن حکومتوں کی لاپرواہی کے نتیجہ میں آج وہ عمارت اس مقام پر پہنچی کہ آج وہ مزید تعمیر و ترمیم کی مددگار ہے۔ اس عمارت کی اگر maintenance کے ذریعہ ابتدا سے دیکھ بھال ہوتی تو آج یہ خدوش عمارت کی شکل میں نہ آتی۔ کیونکہ ہم دیکھ چکے کہ ایک ایسا دو خانہ جو اس وقت کے اندر اپر دیش میں سب سے بڑا اور سب سے عالی شان دو خانہ تھا، اور آج بھی وہی دو خانہ اتنا بڑا ہے، لیکن اس نوعیت کا، اس حیثیت کا دو خانہ آج تک کوئی حکومت کوئی جماعت تعمیر نہیں کر سکی۔ ایم آئی ایم پارٹی ابتدا سے کہتی آ رہی ہے کہ اس عمارت کی حفاظت کی جائے۔ 2014-15 کے آپ کے بجٹ میں آپ کی ٹی آر ایس حکومت نے اس کے لئے 100 کروڑ روپے رکھے تھے، پتہ نہیں اس میں کتنا خرچ کیا گیا یا کیا گیا، اس کا جواب بھی مجھے مسٹر صاحب سے چاہئے۔ دوسری بات یہ ہے کہ اس رپورٹ کے مطابق اگر مرنے والوں کی جان کو خطرہ ہے، اور ان کے تحفظ کے لئے ان کو کیمین غفل کر رہے ہیں تو ٹھیک ہے، لیکن ہمارا مطالبہ یہ ہے کہ اس عمارت کو جو ایک تاریخی ورثہ ہے، حیدرآباد کی تاریخ کا ایک حصہ ہے، اس عمارت کو منہدم کئے بغیر اس کی تعمیر اور ترمیم کے ذریعہ اس کی حفاظت کی جاسکتی ہے۔ ابھی وقت ہے، اس کا صحیح طریقہ سے maintenance شروع ہو اور اس کی تعمیر کریں تو یقیناً وہ اور مزید 100-200 سال بھی رہنے کے قابل ہے۔ یہ جو رپورٹ پیش کئے ہیں، اس میں INTACH کی بھی رپورٹ ہے اور آئی این ٹی کی بھی رپورٹ ہے۔ آپ ان رپورٹس کا جائزہ لیجئے۔ ان رپورٹس میں میں نہیں سمجھتا کہ کہیں بھی یہ ہے کہ پرانی عمارت کو پوری منہدم کر کے نئی عمارت بنائی جائے۔ صرف اسی کو تعمیر و ترمیم کر کے بنانا، یہ مقصد ہے، اور یہ بھی چاہتے ہیں۔ آج اس دو خانہ عثمانیہ میں 16 باکس ہیں جس میں maternity کا کالج ہے اور کئی وارڈس ہیں، آرامیہ اوکے کوارٹرس کا بلاک ہے، outpatient and inpatient ہے، قلعہ شہر بلاک ہے، آپ اندازہ کیجئے، اتنی خوبصورت عمارت کے بارے میں اگر حکومت خصوصی دلچسپی لے تو میں سمجھتا ہوں کہ اس کا تحفظ ممکن ہے اور یقیناً ہو سکتا ہے۔ آج اس عمارت کے بعد بننے والا Golden Jubilee Block ہے وہاں پر آج اس کا حال دیکھئے، وہ عمارت اس کے بعد بنی ہے، پچھلے 15-20 سال کی بات ہے، وہ خدوش ہو گئی، لیکن آج عثمانیہ دو خانہ بن کر تقریباً سو سال ہوئے تو کیا، آج بھی تعمیر اور ترمیم کے ذریعہ اس کو مستحکم بنایا جاسکتا ہے۔ ایم آئی ایم پارٹی کی طرف سے ہم بھی مطالبہ کریں گے کہ مرنے والوں کی جان کی حفاظت کے لئے آپ غفل کریں تو بہتر ہے، لیکن اس عمارت کو منہدم کئے بغیر اس کی تعمیر و ترمیم کو جاری رکھتے ہوئے اس کو مستحکم کریں اور اس عمارت کو اس جگہ کام کرنے کے لئے رکھیں۔ میں سمجھتا ہوں کہ حکومت کے پاس اس کا جو بجٹ تھا اس میں اور مزید اضافہ کرنے کی ضرورت پڑے گی۔ آج ہر گزشتہ سے اس بات کی مخالفت کی جارہی ہے کہ حیدرآباد کی ایک تاریخی پہچان ہے، ہوسنی مذہبی کے دونوں جانب ایسی خوبصورت تاریخی عمارتیں ہیں کہ ایک جانب دو خانہ عثمانیہ ہے تو دوسری جانب ہائی کورٹ ہے۔ ان عمارتوں کا تحفظ پہلے کے حکومتوں کی ذمہ داری تھی۔ آج مسٹر صاحب کی طبیعت خراب ہوتی ہے تو مس لے جا کر شریک کرتے ہیں، ذرا پیہر آگیا تو

వాగ్రూప సమాధానములు

خانگی دواخانہ میں جاتے ہیں، لیکن یہی عثمانیہ دواخانہ تھا کہ بڑے بڑے منسٹرس، اس وقت کے بڑے بڑے لیڈرس، سیاست داں اور چیف منسٹرس وہاں پر admit ہوتے تھے، ان کا علاج ہوتا تھا۔ حکومت کی عدم توجہ کی شکاریہ عمارت آج بھی یہ مطالبہ کر رہی ہے کہ میری زندگی میں ابھی بہت دم غم ہے۔ صحیح طریقہ سے اگر اس کی نگہداشت ہو تو اس کا تحفظ ہو سکتا ہے۔ میں منسٹر صاحب سے کہنا چاہتا ہوں کہ آپ اس عمارت کے تحفظ کے لئے اقدامات کیجئے، اس کو بچائیے، اس کو منہدم نہ کیجئے، آپ تعمیر و ترمیم کے ذریعہ اس کو مضبوط کیجئے، اور جو سو کروڑ روپے آپ کے بجٹ میں اس کے لئے رکھے گئے تھے، اس میں کنٹرا صرف ہوا، کنٹرا خراج کئے، اس کا کیا پلان ہے، اس پلان سے بھی آپ سب کو واقف کروائیں۔ میں امید کروں گا کہ حکومت اس مسئلہ پر تشدد کی کے ساتھ غور کر کے فیصلہ لے گی۔ شکریہ۔

శ్రీ వి.శ్రీనివాస గౌడ్ (మహాబూబ్ నగర్): అధ్యక్షా, ఉస్మానియా ఆసుపత్రి ప్రక్కన ఆయుర్వేద ఆసుపత్రిని దాదాపు వంద సంవత్సరాల క్రితం కట్టారు. రెండు సంవత్సరాల క్రితం ఉద్యమ సమయంలో అందరం సమావేశానికి వెళ్ళినప్పుడు పైన ఉన్న కుప్ప కూలి, రోగులపై వడి, ఇద్దరు రోగులు చనిపోయారు. ఆ భవనాలకు నిధులు ఏమైనా మంజూరయ్యాయా? ప్రక్కనే యునానీ ఆసుపత్రి ఉంది. నిజాం కాలం నుంచి ఉన్న ఆ ఆసుపత్రికి ఏమైనా నిధులు విడుదల అయ్యాయా? గతంలో ఉస్మానియా ఆసుపత్రికి రెండు వందల కోట్ల రూపాయలు మంజూరు అయ్యాయని కొద్ది మంది చెబుతున్నారు. ఈ మాట వాస్తవమా, కాదా అనే విషయాన్ని మంత్రి గారు తెలియచేయాలని మీ ద్వారా కోరుకుంటున్నాను.

శ్రీ సి. లక్ష్మారెడ్డిః అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు పాషా ఖాదీ గారు మాట్లాడిన మాటలు వాస్తవమే. గతంలో ఉస్మానియా ఆసుపత్రి చాలా ప్రఖ్యాతిగాంచిన ఆసుపత్రి. మన రాష్ట్రంతోపాటు ప్రక్క రాష్ట్రాల ప్రజలు వైద్య సేవలు తీసుకున్న సందర్భాలున్నాయి. గతంలో మంత్రులు, ఉన్నతాధికారులు కూడా ఉస్మానియా ఆసుపత్రిలో చికిత్స పొందిన మాట వాస్తవం. గత ప్రభుత్వాల నిర్లక్ష్యం వల్ల ప్రభుత్వ వైద్య రంగం ఈ రకంగా మారింది. ముఖ్యంగా ఉస్మానియా ఆసుపత్రిలోని పాత భవనంలోని ఐ.పి.బ్లాక్ను చాలా సంవత్సరాలుగా సరైన నిర్వహణ లేకపోవడం వల్ల రోజు రోజుకి కూలిపోయే దశకు చేరుకుంది. పాషా ఖాదీగారు మాట్లాడుతూ, రిపేర్ చేస్తే ఇంకా 200 సంవత్సరాల వరకు ఇలాగే ఉంటుందన్న మాట వాస్తవం కాదు. ఎందుకంటే ఇన్‌ట్యాక్, జి.ఎన్.టి.యూ, ప్రభుత్వం వారు గత 2010 సంవత్సరంలో వేరొక బీ.ఓ. ఇవ్వడం జరిగింది. ఆసుపత్రి అవసరాలకు కాకుండా ఓ.పి. బ్లాక్ కోసం కానీ, అడ్మినిస్ట్రేషన్ వర్క్ కోసం మాత్రమే భవనం పనికి వస్తుంది తప్ప, ఆసుపత్రిగా ఉపయోగించడానికి పనికి రాదని రిపోర్టు ఇవ్వడం జరిగింది. కనుక ఆ రిపోర్టును దృష్టిలో

ఉంచుకుని ఆ భవనాన్ని రిపేర్ చేసి రెగ్యులర్ ఆనుపత్రిగా కాకుండా మాములుగా వాడాలనుకుంటున్నాము. ఆనుపత్రిలో రోగులు ఎక్కువగా తిరుగుతుంటారు. వాటర్ లీకేజీల వల్ల భవనం ఎక్కువగా డ్యామేజ్ అయ్యే అవకాశం ఉంటుంది. ఈ భవనం యొక్క హెరిటేజ్ ని దృష్టిలో ఉంచుకుని, అదే స్థానంలో భవనం నిర్మించాలా, లేక ప్రక్కన మరో కొత్త భవనం నిర్మించాలా అనే విషయాన్ని ఆలోచిస్తున్నాము. గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లు ఉస్మానియా ఆనుపత్రి గతంలో ఏ విధంగా ఉన్నదో, భవిష్యత్తులో కేవలం ఉస్మానియా ఆనుపత్రి కాకుండా ప్రభుత్వ ఆనుపత్రులన్నింటిలో కార్పొరేట్ వైద్యం, అన్ని రకాల సౌకర్యాలు అందించడానికి చర్యలు చేపడుతున్నాము. గతంలో ఏ ప్రభుత్వం కేటాయించని విధంగా బడ్జెట్ లో ఉస్మానియా ఆనుపత్రికి వంద కోట్ల రూపాయలు కేటాయించడం జరిగింది. ఈ వందకోట్ల రూపాయల్లో రూ.70 కోట్లు పరికరాల కోసం, రూ.30కోట్లు సివిల్ పనుల గురించి కేటాయించడం జరిగింది. రూ.70కోట్లతో వివిధ శాఖలకు సంబంధించిన వారి నుంచి రిపోర్టు తీసుకుని ఆనుపత్రికి ఎటువంటి పరికరాలు కావాలో నిర్ణయం తీసుకుని వాటి కోసం టెండరు పాస్ చేయడం జరిగింది. అధికారుల కొరత వల్ల కొంత ఆలస్యమైన మాట వాస్తవం. రిపేర్ చేసినా కూడా పనికిరాని పరిస్థితిలో భవనం ఉంది, కనుక రూ.30కోట్లను సివిల్ పనులకు వాడాలా వద్దా, అనే విషయంపై అందరం కలసి భవిష్యత్తులో నిర్ణయం తీసుకుంటాము. గౌరవ సభ్యులు భవనాన్ని పరిరక్షించమని కోరుతున్నారు కనుక తప్పకుండా వారు అనుకున్న ప్రకారం నిర్ణయం తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

جناب سید احمد پاشہ قادری (Janab Syed Ahmed Pasha Quadri): انتیکر صاحب امیر! آپ کے ذریعہ منظر صاحب سے مطالبہ ہے کہ اس سلسلہ میں کچھ کام کرنے سے پہلے اگر مٹی کے MLAs کے ساتھ ایک میٹنگ رکھیں، آپ سب سے رائے لے کر اگر کام کریں تو بہتر رہے گا۔ مٹی کے جتنے MLAs ہیں ان کے ساتھ میٹنگ رکھ کر اس پر فیصلہ کیجئے، اور ہمارا مطالبہ یہ ہے کہ تاریخی heritage جو عمارت ہے، اس کو منہدم نہیں کرنا، اس کا تحفظ کرنا۔ پہلی کی کلکٹروں نے غلطی کر کے اس کو اس stage پر لایا، آپ اس کو تو ڈکوبور زیادہ غلطی کریں گے۔ جتنی بھی heritage buildings ہیں ان کا سروے کیجئے، ان کا تحفظ کیجئے اور ان کی حفاظت کے لئے چاہے وہ کوئی بھی عمارت ہو، جو heritage ہو اور تاریخی ورثہ ہے، 200 سال، 400 سال کے ہیں، ان کا maintenance کر کے ان کا تحفظ کیجئے۔ اس مثنویہ دو خانہ کے لئے ایم آئی ایم پارٹی ابتداء سے بول رہی ہے اور ابھی بھی کہہ رہی ہے کہ اس عمارت کو برقرار رکھو اور اس سلسلہ میں شہر کے ان کے اہلکار ایک میٹنگ بلائے۔ اس میٹنگ کے بعد آپ کوئی فیصلہ کیجئے۔

శ్రీ.సి. లక్ష్మారెడ్డి : అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యుల నూచన ప్రకారం ఆసుపత్రి విషయంలో ఏ నిర్ణయం తీసుకోవాలనేది సిట్టింగ్ ఎమ్.ఎల్.ఏలతో, మిగిలిన అందరితో సలహాలు తీసుకున్న తరువాతనే తుది నిర్ణయం తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

10.40

కళ్యాణ లక్ష్మి మరియు షాదీ

ఉ.

ముబారక్ పథకాలు

ప్రశ్న నెం.34(1304)

శ్రీమతి అజ్మీరా రేఖ, శ్రీమతి గొంగిడి సునీత, శ్రీమతి కొండా సురేఖ, శ్రీమతి బోడిగ శోభ, పకిల్ (బోధన్), శ్రీ కల్వకుంట్ల విద్యాసాగర్‌రావు (కోరుట్ల) - గౌరవనీయులైన ముఖ్యమంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా;

అ) కళ్యాణలక్ష్మి షాదీ ముబారక్ పథకాల క్రింద ఇప్పటివరకు లబ్ధి పొందిన కుటుంబాల జిల్లా వారీ వివరాలేమిటి;

ఆ) సదరు పథకాలను త్వరితంగా, సమర్థవంతంగా అమలు చేయడం కోసం ఏదేని కార్యాచరణ ప్రణాళికను ప్రభుత్వం రూపొందించినదా? ఈ పథకాల గురించి ప్రజలలో అవగాహనను కల్పించడానికి తీసుకుంటున్న చర్యలేమిటి;

ఇ) ఆ వివరాలేమిటి?

ముఖ్యమంత్రిగారి తరపున ఉపముఖ్యమంత్రి

(శ్రీ కడియం శ్రీహరి) :

అ) కళ్యాణలక్ష్మి పథకం క్రింద 41,123 మంది వ్యక్తులు లబ్ధి పొందారు. ఇందులో 26,840 మంది పెడమ్యాల్లు కులాలకు, (23-9-2015 తేదీ నాటికి) 14,283 మంది పెడమ్యాల్లు తెగలకు (26-9-2015 తేదీ నాటికి) వెందినవారు లబ్ధి పొందారు. 23-9-2015 తేదీనాటికి షాదీ ముబారక్ పథకం క్రింద 20,495 మంది వ్యక్తులు లబ్ధి పొందారు. జిల్లా వారీ వివరాలు ఈ క్రింది విధంగా ఉన్నాయి.

జిల్లా	కళ్యాణలక్ష్మి పథకం		షాదీ ముబారక్ పథకం
	ఎస్సీలు	ఎస్టీలు	
1. హైదరాబాదు	691	67	5984
2. వరంగల్	3083	2563	938
3. నిజామాబాద్	1684	739	2412
4. కరీంనగర్	3706	475	1170
5. మెదక్	2845	1094	1757
6. అదిలాబాదు	2611	2458	1985
7. రంగారెడ్డి	2207	734	2900
8. నల్గొండ	3532	2002	1117
9. మహబూబ్‌నగర్	3956	1769	1512
10. ఖమ్మం	2525	2382	720
మొత్తం	26,840	14,283	20,495

బి) అవునండీ. దరఖాస్తు, తనిఖీ, మంజూరు, బ్యాంక్ ఖాతాలో జమ చేసే పూర్తి ప్రక్రియను ఆన్‌లైన్ చేయడమయింది. ఈ పథకం క్రింద అన్ని వ్యయాలు బ్రెజర్ నియంత్రణ రహితంగా ఉంటాయి.

సి) i) భౌతిక, ఆర్థిక లక్ష్యాలను నిర్ణయించి వార్షిక కార్యాచరణ ప్రణాళికను రూపొందించడమయింది.

ii) నిధుల విడుదల కోసం పథకాన్ని గ్రీన్ ఛానల్‌లో చేర్చడమయింది.

iii) కళ్యాణలక్ష్మి పథకం క్రింద 2015-16 బడ్జెట్ అంచనాలో ఎస్సీల కోసం రూ. 15704.06 లక్షలు, ఎస్టీల కోసం రూ. 8000.00 లక్షల మొత్తాలను సమకూర్చడమయింది. షాదీ ముబారక్ పథకం క్రింద 2015-16 బడ్జెట్ అంచనాలో రూ. 10,000 లక్షల మొత్తాన్ని సమకూర్చడమయింది.

iv) క్షేత్రస్థాయి కార్యనిర్వాహకులతో పథకాల అమలును క్రమం తప్పకుండా సమీక్షించడమవుతున్నది. వీడియో / టెలి కాన్ఫరెన్సుల ద్వారా, ఆన్‌లైన్ ద్వారా పురోగతిని సమీక్షించడమవుతున్నది.

v) గ్రామీణులకు అవగాహన కల్పించడానికి, పథకాలను ప్రోత్సహించడానికి ఇంటింటి సందర్శనలను నిర్వహించాలని సంబంధితలకు ఆదేశించడమయింది.

vi) మంజూరులో లబ్ధిదారుల ఖాతాలలో మొత్తాలను జమ చేయడంలో ఏవేని ఇబ్బందులను ఎదుర్కొనడానికి బ్రెజర్, బ్యాంక్‌లు, ఇ-పాస్ అధికారులతో సమావేశాలను నిర్వహించడమవుతున్నది.

vii) ధర్మాదాయ / సామాజిక సంస్థల సమన్వయంతో పథకాలను ప్రోత్సహించేందుకు అవగాహనను కల్పించేందుకు చర్యలు తీసుకోవడమయింది.

viii) ప్రజలలో అవగాహనను తీసుకొనిరావడానికి ఐ & పి ఆర్ శాఖ తో పాటు ప్రింట్, ఎలక్ట్రానిక్ మీడియా ద్వారా ప్రచారాన్ని చేపట్టడమయింది.

ix) షాదీ ముబారక్ సందేహాల నివృత్తి కోసం హెల్ప్‌లైన్‌ను ఏర్పాటుచేయడమయింది.

నక్షత్రపు గుర్తుగల ప్రశ్నలు-

6 అక్టోబర్, 2015

వాగ్రూప సమాధానములు

x) ఎజెన్సీ ప్రాంతాలలోని ఎస్టిలకు అవగాహనను కల్పించడం కోసం ఐటిడిఎలలో ప్రత్యేక ప్రచారం విభాగాలను ఏర్పాటు చేయడమయింది.

శ్రీమతి అజ్మీరా రేఖ: అధ్యక్షా, ఈరోజు కళ్యాణలక్ష్మి పథకం పెట్టినందుకు గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారికి అలాగే సభ్యులందరికీ ధన్యవాదాలు చెబుతున్నాను. ఎందుకంటే గతంలో ఎంతో మంది గిరిజన బిడ్డలను అమ్ముకోవడం జరిగింది. కళ్యాణలక్ష్మి షాదీ ముబారక్ పథకాలు వచ్చిన తర్వాత అమ్మాయిలను అమ్ముకోవడం ఆపేశారు. కాబట్టి యావత్ తెలంగాణ గిరిజన బిడ్డలు తరపున నేను ధన్యవాదాలు చెబుతున్నాను. ఈ రోజు కళ్యాణలక్ష్మి పథకాన్ని చాలా మంది అప్లై చేస్తున్నారు కానీ, సరైన సమయంలో వారికి ఆ డబ్బులు చేరడం లేదు. సరైన సమయానికి ఇస్తే చాలా బాగుంటుంది. ఈ పథకాలను ఆన్లైన్ ద్వారా వారు అప్లై చేసుకుంటున్నారు. అది చాలా వరకు మిస్యూజ్ అవుతుంది. ఈ విషయం ప్రభుత్వం దృష్టికి వచ్చిందో లేదో నాకు తెలియదు. మీ ద్వారా ఈ విషయాన్ని కనుక్కోమని మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను. ఈ డబ్బు నేరుగా అకౌంట్లోకి వెలుతుంది, అలా కాకుండా ఎంఎల్ఎ ద్వారా వారికి ఈ డబ్బును ఇప్పిస్తే చాలా బాగుంటుందని నా ఉద్దేశం. అందులో ఇప్పటికి చాలా వరకు గిరిజన తండ్రాలు, గూడాల వారికి ఈ పథకాన్ని ఎలా అప్లై చేసుకోవాలని తెలియదు. ఈ అంశంపైన కూడా చర్యలు తీసుకోవాలని నేను కోరుకుంటున్నాను. ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలియజేసుకుంటున్నాను.

శ్రీమతి గొంగిడి సునీత: అధ్యక్షా, సమాధానం ముందుగానే మంత్రి గారు ఇచ్చారు. ధన్యవాదాలు.

శ్రీమతి కొండా సురేఖ: అధ్యక్షా, కళ్యాణలక్ష్మి షాదీ ముబారక్ పథకాలు ఎస్సి, ఎస్టి వాళ్లకు చెందే విధంగా ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. సంవత్సరం కాలంగా వాళ్లందరికీ ఈ పథకాన్ని వర్తింపజేస్తున్నందుకు ప్రభుత్వానికి ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను. ఈ పథకాలు రాబోయే కాలంలో బిసిలకు, ఇబిసిలకు కూడా ఇచ్చే ఆలోచన ఉందా? ఉంటే అది ఎప్పటినుంచి అమలు చేస్తారో దయచేసి చెప్పవలసినదిగా కోరుతున్నాను. ఎందుకంటే బిసి, ఇబిసి లలో చాలా నిరుపేద కుటుంబీకులు ఉన్నారు. అటువంటి వారికి కూడా ఈ పథకాన్ని అమలుచేస్తే బాగుంటుందని నా యెక్క ఆలోచనగా

చెబుతున్నాను. మీ ద్వారా మంత్రి గారిని సమాధానం చెప్పవలసినదిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి బోడిగ శోభ: అధ్యక్షా, కళ్యాణలక్ష్మి షాదీ ముబారక్ పథకాలు వచ్చినందుకు గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారికి మా దళితుల పక్షాన కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తున్నాను. ఎందుకంటే ఎన్నో ప్రభుత్వాలు వచ్చాయి. ఏ ప్రభుత్వం కూడా దళిత బిడ్డల గురించి వట్టిండుకోలేదు. కానీ కళ్యాణలక్ష్మి పేరు మీద రూ.51000లు గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఆ కుటుంబాలకు ఇవ్వడం వల్ల, ప్రభుత్వం ఎంతో అండగా ఉందని వారు ఈ ప్రభుత్వాన్ని దీవిస్తున్నారు. ఒక చిన్న ఇబ్బందేమనగా, దళిత కుటుంబాలలో చాలా మంది తల్లిదండ్రులు చదువుకోని వారు ఉన్నారు. ఈ పథకాలను ఎలా అప్లై చేసుకోవాలో వారికి తెలియదు. అందువలన కొన్ని కుటుంబాలు ఈ పథకాలను అందుకోలేకపోతున్నారు. దయచేసి మీ ద్వారా గౌరవ మంత్రివర్యులను కోరేదేమనగా ఏదైనా ఒక డిపార్టుమెంటును ఈ పథకాన్ని చూసుకోమంటే బాగుంటుంది. ఇప్పటి వరకు సోషల్వెల్ఫేర్ వారు చూస్తున్నారు. ఏ మండలం నుంచి ఎంతమంది అప్లై చేశారు, ఎంత మందికి డబ్బుఇచ్చాము, ఎంత మందికి డబ్బును ఇవ్వవలసి ఉంది అనే వివరణ తెలియకుండా పోతుంది. దయచేసి మీ ద్వారా ఎంపిడివో, ఎమ్ఆర్ఓ గారికి కానీ లేదా ఒక డిపార్టుమెంటుకు ఈ బాధ్యతను అప్పజెప్పితే ఈ పథకం ద్వారా ఇంకా ఎక్కువగా పేదదళితులను ఆదుకోవచ్చును. దయచేసి దీని మీద ఒక చక్కటి వివరణ ఇవ్వవలసినదిగా తెలియజేస్తూ సెలవుతీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కల్వకుంట్ల విద్యాసాగర్ రావు: అధ్యక్షా, కళ్యాణలక్ష్మి షాదీ ముబారక్ పథకాలను మన ముఖ్యమంత్రిగారు పేదలను ఆదుకోవాలనే ఉద్దేశంతో పెట్టారు. ఇది చాలా మంచి కార్యక్రమం. దీని వలన ప్రజలు కూడా బాగుపడుతున్నారు. మీ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరేదేమనగా ఈ పథకాలు బిసి వర్గాలకు వర్తించే అవకాశం ఉందా? అదే విధంగా అగ్రవర్గాలలో చాలా మంది పేదలు పెళ్లి చేసుకోనే పరిస్థితి లేదు వాళ్లకు ఈ పథకం ఏమైనా వర్తిస్తుందా? ఏ ఏ నియోజక వర్గాలలో ఈ పథకాలు అమలుజరుగుతున్నాయో వాటిని ఎంఎల్ఎ ద్వారా ఈ డబ్బును ఎండాఫ్స్ చేస్తే బాగుంటుందని, అలా చేయడం ద్వారా ఎంత మందికి ఈ పథకాలు ఇచ్చామని మా ఎంఎల్ఎ లందరికీ తెలుస్తుంది. మీ ద్వారా ఈ విషయాన్ని మంత్రిగారు పరిశీలించవలసినదిగా కోరుతున్నాను.

جناب محترم (Janab Jaffar Hussain): محترم! صاحب! ابھی جو question چلا رہا ہے، کیا انکاشی اور شادی مبارک، بے شک یہ حکومت تلنگانہ کی جانب سے بہت ہی بہترین اسکیمیں ہیں جن کی مجلس اتحاد المسلمین نے ہمیشہ سے اس طرح کی اسکیموں کی تائید بھی کی ہے اور حکومت کو ہمیشہ proposals بھی دیتی رہتی ہے۔ جیسا کہ ایس بی کے لئے 26,840 اور ایس بی کے لئے 14,283 ہے، اقلیتوں کے لئے 20,495 already ایک سال مکمل ہوئے ہیں، یہ بہت اچھی بات ہے، لیکن سب سے بڑا جو مسئلہ آ رہا ہے خاص طور پر شادی مبارک اور کیا انکاشی اسکیم کے تحت جو بھی پتیاں جاتی ہیں، ان کو awareness نہیں رہتا ہے Awareness۔ کے لئے no doubt حکومت کافی چیزیں بتا رہی ہے، مگر ground reality اس کی proper نہیں ہے۔ جیسا کہ کہیں بھی institution کے اندر یا جہاں بھی اسکیم کا پیسہ دیا جا رہا ہے، جیسا کہ اقلیتوں کے لئے یہاں پر Minorities Finance Corporation سے دیئے ہیں تو اس میں help desk کے ساتھ ساتھ online کرنے کے لئے تمام سہولتیں دینا چاہئے۔ جیسا کہ آپ جانتے ہیں online کرنے کے لئے ان لوگوں میں awareness نہ رہنے کی وجہ سے یہ لوگ کیسی سہولتیں جاب رہے ہیں وہاں پر لوگ consultant agents کی طرح بیٹھ رہے ہیں۔ پہلے تو یہ لوگ غریب رہتے، ان کو ہزاروں روپے Certificate کے باوجود online کرانے کے لئے فریج آ رہا ہے تو حکومت کو یہ سوچنا چاہئے، اور حکومت کو خاص طور سے نوچر دے کر یہ دیکھنا چاہئے کہ غریبوں کو بغیر کسی پیسہ کے online ہونا ہے، اس کے لئے کیا کیا جا سکتا ہے، یہ ایک بات ہے۔ دوسری چیز اس اسکیم میں جو تاخیر ہو رہی ہے اس کی وجہ یہ ہے کہ proper Enquiry Officers نہیں ہیں، Enquiry Officers کی تعداد کم ہے جس کی وجہ سے شادی کی تاریخ قریب آ رہی ہے، لیکن اس کے باوجود کئی غریبوں کو رقم ملنے میں تاخیر ہو رہی ہے۔ اور کئی مرتبہ یہ کہا جا رہا ہے کہ ٹھیک ہے آپ شادی کرنے کے بعد Certificate داخل کر دیجئے، اس کے بعد آپ کے اکاؤنٹ میں چیک آجائے گا۔ ان حالات میں غریب لوگ سودی قرض لے کر شادی کرنے پر مجبور ہو رہے ہیں تو اس میں حکومت کو سوچنا چاہئے، اور سب سے پہلے ان شادی سے پہلے تعاون کرنے کی کوشش کرنی چاہئے۔ اس کے ساتھ ہی ساتھ جیسا کہ سب لوگ سوچ رہے ہیں کہ اقلیتوں، ایس بی اور ایس بی کے علاوہ بی بی کے بھی اس میں شامل کریں تو بڑی اچھی بات ہوگی اور حکومت کا ایک اچھا نام جائے گا تو میں امید کرتا ہوں کہ شادی مبارک اسکیم میں جیسا اقلیتوں کے اس سال 20,400 ہوئے ہیں تو آنے والے سال اگر awareness آئے گا تو اس کی تعداد گنتی ہوگی اور حکومت کی ایک نیک نامی ہوگی۔ مجلس اتحاد المسلمین اس کی تائید کرتی ہے اور امید کرتی ہے کہ آنے والے سال میں غریبوں کا زیادہ سے زیادہ فائدہ ہوگا۔ شکریہ۔

10.50 | **శ్రీ కె. శ్రీహరి** (ఉప ముఖ్యమంత్రి): అధ్యక్షా, గౌరవ ఉ. ముఖ్యమంత్రిగారు తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత తెలంగాణ రాష్ట్రంలో ప్రత్యేకించి పెడమ్యాల్లో కులాలు, పెడమ్యాల్లో తెగలు, మైనారిటీల కుటుంబాలలో ఆడపిల్లలకు పెండ్లిళ్లు చేయాలంటే తల్లిదండ్రులు ఎదుర్కొంటున్న ఆర్థిక సమస్యలను ఇబ్బందులను గుర్తించి ఆడపిల్లలకు గౌరవంగా పెండ్లి చేసే అవకాశం కల్పించాలని ఎవరికీ ఆలోచన రాకముందే కల్యాణ లక్ష్మి, షాదీ ముబారక్ అనే పథకానికి శ్రీకారం చుట్టారు. రేఖ గారు చెప్పిన విధంగా ఈ పథకం ప్రవేశ పెట్టిన తరువాత ఆడపిల్లలను అమ్మటం ఆగిపోయింది. 2014-15,

2015-16కు సంబంధించి బడ్జెట్ వివరాలను సమాధానంలో ఇవ్వడం జరిగింది. 2015-16కు సంబంధించి కల్యాణ లక్ష్మి షాదీ ముబారక్ పథకాలకు రూ.337 కోట్లను రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కేటాయించింది. ఆ నిధులను వినియోగించుకోవడంలో ఏ రకమైన బడ్జెటరీ రిస్టిక్షన్ లేకుండా గ్రీన్ ఛానల్ లో పెట్టడం జరిగింది. అంటే ఈ పథకానికి ప్రభుత్వం ఎంత ప్రాధాన్యత ఇస్తుందో అర్థమవుతుంది. ఈ పథకంలో కొంత కాలయాపన జరుగుతుంది. ఇది కొన్ని చోట్ల నెల రోజులు కూడా పడుతుంది. దీని గురించి సంబంధిత అధికారులతో మాట్లాడడం జరిగింది. కాలపరిమితి తగ్గించే ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. దళిత వాడలలో ఈ పథకం పట్ల అవగాహన పెంచే ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. ఎక్కడికో వెళ్లి అస్టే చేసే అవసరం లేకుండా వల్లె ప్రగతి సేవా కేంద్రాలు ఏర్పాటు చేశారు. ఆన్లైన్ ద్వారా సేవా కేంద్రాలలో పల్లె ప్రగతి సేవా కేంద్రాలను ఏర్పాటు చేయబోతున్నాము. వాటిలో నేరుగా కల్యాణ లక్ష్మి, షాదీ ముబారక్ గురించి దరఖాస్తు చేసుకోవచ్చు. ఆ కేంద్రంలోనే వెరిఫికేషన్ ద్వారా, చెక్ తీసుకునే అవకాశం కల్పిస్తున్నాము. తహశీల్దార్ వద్దకు వెళ్లి అస్టే చేసుకునే అవకాశం కల్పించడం జరుగుతుంది. వెరిఫికేషన్ మాత్రం సోఫల్ వెర్ఫీర్ ద్వారా చేస్తే ఆలస్యమవుతుందన్నారు. ఎమ్పిడిఓ, ఎమ్ఎల్ఎ దృష్టికి తేవాలని సూచన చేశారు. అవన్నీ శాఖాపరంగా చర్చించి నిర్ణయం తీసుకుంటాము. దానితో పాటు సురక్షాగారు, విద్యాసాగర్, ఎమ్ఐఎమ్ శాసనసభ్యులు బిసిలకు వర్తించే యమని అడిగారు. ప్రభుత్వం ఈ ప్రతిపాదన ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉంది అన్నీ ఆలోచించి ఒక నిర్ణయం తీసుకుంటాము.

పథకాల ఆధునీకరణ

ప్రశ్న నెం. 35(1048)

సర్వశ్రీ డా. కె.లక్ష్మణ్ (ముషీరాబాద్), టి. రాజాసింగ్ (గోపేమహల్) - గౌరవనీయులైన ముఖ్యమంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియ చేస్తారా;

(అ) హైదరాబాదులో ప్రస్తుతం మూసివేసిన నాలుగు కబేళాలను ఆధునీకరించి, స్థాయిని పెంచడం కోసం జిహాచ్ ఎమ్ఎస్సికి అనుమతించిన విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) అయితే, ఆయా స్థానిక ప్రాంతాలలో దేశీయ వినియోగం కోసం ఉద్దేశించిన ఈ కబేళాలు, ఆధుని అబ్జెక్ట్ ను ఉపయోగించి, అనుమతించిన వాటికంటే ఎక్కువ వాటిని వధించి పెద్ద ఎత్తున అక్రమ ఎగుమతులకు పాల్పడుతున్న విషయం కూడా వాస్తవమేనా;

(ఇ) అయితే ఆ విషయంలో తీసుకున్న చర్యలేమిటి?

నక్షత్రపు గుర్తుగల ప్రశ్నలు-

6 అక్టోబర్, 2015

వాగ్రూప సమాధానములు

రోడ్డు భవనాల శాఖామాత్యులు (ముఖ్యమంత్రిగారి
తరపున) (శ్రీ తుమ్మల నాగేశ్వరరావు):

- అ) అవునండీ.
- ఆ) లేదండీ.
- ఇ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

جناب محمد معظم خان (Janab Mohd.Moazam Khan): اسٹیکر صاحب! شہر حیدرآباد میں GHMC نے چار modern slaughter houses بنائے تھے جو رمنٹ پورہ، گولی پورہ، ہنر پیٹ اور نیو بھولی گورہ میں ہیں۔ یہ تنگی جڑلہ کے علاوہ ہیں۔ میں آپ کے ذریعہ حکومت سے پوچھنا چاہ رہا ہوں کہ اگر یہ slaughter houses بن چکے ہیں تو کب inauguration ہوا ہے، کب کام شروع ہوا ہے، اور اگر نہیں تو آپ کب سے کام شروع کرنے والے ہیں؟ اور ضیاء گورہ جو علاقہ اسمبلی کاروان میں ہے، وہ slaughter house ایک technical problem کی وجہ سے روکا گیا تھا، اس کے بعد modernization کرنے کے لئے second phase میں sanction ہو چکا ہے، لیکن آج تک اس کا کام شروع نہیں ہوا ہے۔ میں آپ کے ذریعہ منسٹر صاحب سے پوچھنا چاہ رہا ہوں کہ ضیاء گورہ کے slaughter house کا کام کب شروع ہو رہا ہے اور کب ختم ہو رہا ہے۔ میں آپ کے ذریعہ حکومت سے یہ بھی پوچھنا چاہ رہا ہوں کہ GHMC نے یہ slaughter houses لوگوں کو دئے ہوئے ہیں، میڈر کے ذریعہ GHMC کو سالانہ آمدنی کتنی ہو رہی ہے؟ ضیاء گورہ کے slaughter house کے سلسلہ میں ہائی کورٹ کے permission کی وجہ سے دیر ہوئی، لیکن اس کے بعد clearance آچکا ہے۔ یہ 4 slaughter houses بن چکے ہیں، لیکن ضیاء گورہ کا کارکا ہوا ہے۔ میں آپ کے ذریعہ منسٹر صاحب سے کہنا چاہ رہا ہوں کہ آپ فوراً ضیاء گورہ کا slaughter house شروع کئے گا، جو 4 slaughter houses بن چکے ہیں، وہ آج تک بھی شروع نہیں ہوئے ہیں۔ میں پوچھنا چاہتا ہوں کہ وہ کام کب شروع ہو رہا ہے۔ شکریہ۔

శ్రీ తుమ్మల నాగేశ్వరరావు: అధ్యక్షా, రూ.69.25 కోట్లతో ఐదు కబేళాలను ఆధునికీకరణ చేపట్టడం జరిగింది. అంబర్పేట, న్యూబోయిగూడా, రామాంతపూర్, దబిల్ గూడా, చంగిచర్ల ఉన్నాయి. హైకోర్టు ఉత్తర్వుల ప్రకారం జియగూడా ఆధునికీకరణ కోసం కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ప్రతిపాదనలు పంపడం జరిగింది. ఐదు కబేళాలలో నాలుగు కబేళాలలో పని పూర్తి చేయడం జరిగింది. అంబర్పేట, న్యూబోయిగూడా, రామాంతపూర్, చంగిచర్లలో ఆధునికీకరణ పూర్తి పని చేయడం జరిగింది. నాలుగు కబేళాలలో మరమ్మత్తులకు, నడపడానికి టెండర్లు కూడా ఫిఫ్స్ చేసి ఏజన్సీలను నియమించడం జరిగింది. వాటిలో ట్రయల్ రన్ కూడా చేయడం జరిగింది. దబిల్ గూడా కబేళా పని హైకోర్టు ఉత్తర్వుల ప్రకారం ఆగిపోయింది. వీటి ద్వారా కార్యక్రమాలు మొదలవుతాయి.

గ్రామ జ్యోతి కార్యక్రమము

ప్రశ్న నెం.36(1099)

సర్వశ్రీ సోలిపేట రామలింగారెడ్డి (దుబ్బాక), అంజయ్య ఎల్లనమోని(షాద్ నగర్), ఆరూరి రమేష్ (వర్ధన్నపేట), సున్నం రాజయ్య (భద్రాచలం) - గౌరవనీయులైన పంచాయితీరాజ్ శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియ చేస్తారా;

(అ) రాష్ట్రంలోని గ్రామీణ ప్రాంతాల ఏకీకృత సమగ్ర అభివృద్ధి కోసం గ్రామజ్యోతి కార్యక్రమాన్ని ప్రారంభించాలని ప్రభుత్వం యోచిస్తున్న విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) అయితే ఆ వివరాలేమిటి?

పంచాయితీరాజ్ శాఖామాత్యులు (శ్రీ కె. తారక రామారావు):

(అ) అవునండీ.

(ఆ) గ్రామ జ్యోతి కార్యక్రమం గ్రామ సభలో గ్రామ పంచాయితీలు నిర్ణయాలను తీసుకోవడానికి వీలు కల్పించేందుకు, గుర్తించిన అవసరాలకు ప్రాధాన్యతనిచ్చి, పంచాయితీ స్థాయిలో లభ్యంగా ఉన్న సమకూర్చిన నిధులకు అనుసంధానించడం ద్వారా గ్రామ పంచాయితీలకు సాధికారతను కల్పించడానికి ఉద్దేశిస్తున్నది. నవంబర్ మార్గదర్శకాలను 14.8.2015 తేది గల పిఆర్ అండ్ ఆర్డి జిఐఎమ్ఎస్ నెం. 63, 64లో జారీ చేయడమయింది.

11.00 శ్రీ ఎన్. రామలింగారెడ్డి: అధ్యక్షా, గ్రామజ్యోతి కార్యక్రమం మంచి కార్యక్రమం. ప్రజాప్రతినిధికి, గ్రామీణ ప్రజలకు మధ్య

అనుసంధానం ఏర్పడే మంచి కార్యక్రమమిది. దీనికి రూపశిల్పి అయిన, విధివిధానాలను రూపొందించి ఈ కార్యక్రమాన్ని అమలుచేస్తున్న గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారికి కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తున్నాను. గ్రామజ్యోతి కార్యక్రమానికి సంబంధించి ఏడు కమిటీలను ఏర్పాటు చేశారు. గ్రామీణ ప్రజల సమక్షంలో రూపొందించిన ప్రణాళికల ద్వారా, గ్రామాలను ఏ విధంగా అభివృద్ధి చేసుకోవాలి, స్థశాసన వాటికలు, డంపింగ్ యార్డులు, పారిశుధ్య కార్యక్రమాలు, హరితహారం అదే విధంగా గ్రామాలకు ఉపయోగపడే అన్ని అంశాలపై చర్చించడం జరుగుతోంది. ఎవెండాకు సంబంధం లేని అంశాలను కూడా గ్రామసభల ద్వారా చర్చించే పారదర్శకమైన కార్యక్రమం ఇది. గ్రామ స్వరాజ్యానికి ముందడుగు గ్రామజ్యోతి కార్యక్రమం అని చెప్పవచ్చు. డంపింగ్ యార్డులు డెవలప్ చెయ్యాలన్నా, స్థశాసన వాటికలు నిర్మించాలన్నా నిధులు అవసరం.

గ్రామజ్యోతి కార్యక్రమం సందర్భంగా దళిత, ఎస్.టి.వాడల్లో భాగంగా డ్రైనేజ్ సిస్టమ్, మౌలికసదుపాయాలను మెరుగుపరచడం కోసం నిధులు విడుదల చేస్తామని చెప్పారు. ఆ మేరకు ఎన్ని నిధులు విడుదల చేశారు? జనాభా ప్రాతిపదికన నిధులు కేటాయిస్తే, ఎంత మంది జనాభాకు ఎన్ని నిధులు కేటాయిస్తారు? గ్రామ జ్యోతి కార్యక్రమానికి సంబంధించి రెండవ ఫేజ్ లో ఏమి చేయబోతున్నారు? గ్రామసభల ద్వారా ప్రణాళికలు తయారు చేసి ప్రభుత్వానికి సబ్మిట్ చేయడం జరిగింది. హరితహారం క్రింద మొక్కలు నాటి, పెంచడానికి ఎన్ని నిధులు కేటాయిస్తున్నారు? దీనికి సంబంధించి తయారుచేసిన ప్రణాళికలు ప్రస్తుతం ఏ పాజిషన్ లో ఉన్నాయి, వాటి అమలుకు ఎన్ని రోజులు పడుతుందో మంత్రిగారు వివరించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వై. అంజయ్య : అధ్యక్షా, గ్రామజ్యోతి కార్యక్రమం మంచి కార్యక్రమం. ముఖ్యమంత్రి గారికి ఏ విధంగా ఈ కార్యక్రమానికి సంబంధించిన ఆలోచన వచ్చిందో కాని నేను చాలా సంతోషిస్తున్నాను. గ్రామజ్యోతి కార్యక్రమం ద్వారా ప్రజలకు అవగాహన వచ్చింది. మా ఊరుని మేము బాగుచేసుకోవాలి, మా ఊరు బాగుపడాలంటే, మా భాగస్వామ్యం ఉండాలని వారికి అవగాహన వచ్చింది. ఇంతకు ముందు ఎంపీలు, ఎంఎల్ఎలు ఎన్ని అభివృద్ధి కార్యక్రమాలను చేసినా అవి గ్రామాలలో ఎక్కడా కనబడడంలేదు. ప్రజలకు అవసరమైన కార్యక్రమాలు చేయలేదు. గ్రామజ్యోతి కార్యక్రమంలో భాగంగా, గ్రామసభలు నిర్వహించి ప్రజలకు అత్యవసరమైన కార్యక్రమం గురించి ఆలోచించి, కార్యక్రమాలు చేసుకుంటే ఆ గ్రామం బాగుపడుతుందనే మంచి ఉద్దేశ్యంతో ఈ కార్యక్రమం పెట్టినందుకు ముఖ్యమంత్రి గారికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. గ్రామజ్యోతి కార్యక్రమాలకు వెళ్లిసప్పుడు చాలా విషయాలు ప్రజలు చెప్పారు. గ్రామాలలో డ్రైనేజ్ సిస్టమ్ బాగాలేదు, డ్రైనేజ్ సిస్టమ్ ను మెరుగుపరచాలి, సీసీ రోడ్లు కావాలి, స్మశానవాటికలు కూడా కావాలి. స్మశాన వాటికల కోసం గవర్నమెంట్ స్థలం లేకపోతే, గ్రామపంచాయతీకి కేటాయించిన నిధులతో అయినా లేక 14th finance commission నిధుల ద్వారా అయినా ల్యాండ్ ను కొనే అవకాశం ఉందా అని మంత్రివర్యులను అడుగుతున్నాను. ఇది మంచి కార్యక్రమం. ఊరి దగ్గర ఒక ఎకరం భూమి తీసుకొని కళ్లెం నిర్మిస్తే చాలా మంది సంతోషిస్తారు. ప్రతి సంవత్సరం ఈ కార్యక్రమం నిర్వహించి ప్రజలను చైతన్యవంతులను చేసి, గ్రామాలను అభివృద్ధి చేస్తారా అని అడుగుతున్నాను. ఎంపీలను, ఎంఎల్ఎలను ఒక్కో గ్రామాన్ని దత్తత

తీసుకోమన్నారు. ప్రత్యేకకోటా కింద, ఇన్ ఛార్జ్ మంత్రి ద్వారా పేదవాడికి ఇల్లు ఇప్పించే కార్యక్రమం ఏమైనా చేస్తారా అని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ ఏ. రమేష్ : అధ్యక్షా, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు గ్రామ జ్యోతి అని, ఒక చక్కటి కార్యక్రమాన్ని తీసుకొచ్చారు. నూతన రాష్ట్రంలో గ్రామాలు వికసించాలని ఒక చక్కటి నిర్ణయం చేయడం చాలా సంతోషకరం. గ్రామాలు అభివృద్ధి చెందినప్పుడే నిజమైన స్వాతంత్ర్యం వస్తుందని మహాత్మాగాంధీ చెప్పారు. దానిని నిజం చెయ్యడానికి, దానిని నిరూపించడానికి, తెలంగాణ గాంధీ, తెలంగాణ పిత అయిన మన ముఖ్యమంత్రి గారు గ్రామ స్వరాజ్యం తీసుకురావాలని ఈ గ్రామ జ్యోతి కార్యక్రమం పెట్టారు. అది మా వరంగల్ జిల్లా, గంగదేవపల్లి నుండి ప్రారంభించినందుకు మా నియోజకవర్గ ప్రజల తరుపున ఈ సభ ద్వారా ముఖ్యమంత్రి గారికి, పంచాయత్ రాజ్ శాఖామాల్యులకు కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తున్నాను. స్వాతంత్ర్యం వచ్చి 69 సంవత్సరాలు గడిచాయి. నా వర్ధనపేట నియోజకవర్గంలో ఏ గ్రామానికి వెళ్లినా, మాకు ఇళ్లు కావాలి, కరెంట్ ఇబ్బందులున్నాయి, డ్రైనేజ్ సిస్టమ్ లేదు, రోడ్లు లేవు అని కుప్పలుతెప్పలుగా అప్లై చేస్తున్నాయి. గత ప్రభుత్వాలు, గత పాలకులు మేము అభివృద్ధి చేసామని చెబుతున్నారు. అభివృద్ధి ఎక్కడ జరిగిందో తెలియదు. గ్రామజ్యోతి కార్యక్రమం ద్వారా గ్రామాలలో, ప్రజల మధ్య ప్రణాళికలు తయారుచేసుకొని ప్రభుత్వానికి పంపించడం ద్వారా గ్రామాలకు కావలసిన పనులు జరుగుతాయనే విశ్వాసం ప్రజల్లో వచ్చింది. గ్రామజ్యోతి కార్యక్రమం ద్వారా కనీససౌకర్యాలైన మరుగుదొడ్లు కల్పించాలి. పుట్టిన బిడ్డ గిట్టక తప్పదు కాబట్టి అందుకు శ్మశానవాటికలు, డ్రైనేజ్ సిస్టమ్, చెత్తను డంప్ చేయడానికి డంపింగ్ యార్డులు కావాలని ప్రజలు చెబుతున్నారు. గ్రామజ్యోతికి సంబంధించి ఏడు కమిటీలను వేయడం జరిగింది. ఈ ఏడు కమిటీల ద్వారా కొన్ని నిర్ణయాలు, ప్రణాళికలు జరుగుతాయి. కమిటీలలో సర్పంచులకు, యువకులకు, విద్యావంతులకు, మహిళలకు ప్రాధాన్యత ఉంది. ఎంపీటీసీలకు కూడా స్థానం కల్పించాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. గ్రామాల అభివృద్ధి విషయంలో ఎంపీటీసీల భాగస్వామ్యం ఉండాలి. మనం కమిటీలు వేసుకున్నాము. ఇప్పటివరకూ ఆ కమిటీలు, కొన్ని సమస్యలు, ప్రతిపాదనలు, ప్రభుత్వం, అధికారుల దృష్టికి తీసుకువచ్చాయి. వాటిని ఏ విధంగా పరిష్కరిస్తారు? వాటికి నిధులు ఏ విధంగా వస్తాయి? ఏ సంవత్సరం ఎన్ని నిధులు కేటాయిస్తారో మంత్రిగారు తెలియజేయాలి. మా ప్రాంతానికి చెందిన ఎన్ఆర్ఐలు ఉన్నారు. మేము ఈ గడ్డపై

నక్షత్రపు గుర్తుగల ప్రశ్నలు-

6 అక్టోబర్, 2015

వాగ్రూప సమాధానములు

పుట్టాము, ముఖ్యమంత్రి గారు చేపట్టిన ఈ చక్కటి కార్యక్రమంలో భాగస్వాములై ఈ గ్రామాలను దత్తత తీసుకుంటామని ముందుకు వచ్చారు.

11.10 ఉద్యోగులు కూడా ముందుకొచ్చారు. ప్రజలు కూడా ఆలోచన చేస్తున్నారు. ప్రజలు కూడా మమ్ములను రోడ్డు లేపు, నల్లా లేపి అడుగుతున్నప్పుడు మేం వారిని మీరు ఈ గ్రామంలో పుట్టించున ఈ గ్రామాభివృద్ధికి మీరు ఏమి సహాయం అందిస్తున్నారని ప్రజలను ఎడ్యుకేట్ చేసినపుడు గ్రామస్తులు ఆ గ్రామంలో మురికిగుంటలను, ముళ్ళపొదలను తొలగించిన సంఘటనలు చాలా చూశాం. ఈ కార్యక్రమం చాలా మంచి కార్యక్రమం కాబట్టి ప్రభుత్వం అందరినీ ఈ కార్యక్రమంలో భాగస్వాములను చేసి కావలసిన విధంగా నిధులు కేటాయించి గ్రామాలను అభివృద్ధి చేసి దిశగా చర్యలు తీసుకోవాలని గౌరవమంత్రివర్యులను మీద్వారా కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్: బాలకిషన్ గారూ, ఉపన్యాసాలు ఇవ్వకుండా సూటిగా ప్రశ్నలు అడగండి.

శ్రీ రసమయి బాలకిషన్ (మానుకొండూర్): అధ్యక్షా, ధన్యవాదాలు. ఉన్న ఊరు కన్నతల్లిలాంటిది అంటారు. ఊరికి సేవ చేయడమంటే కన్నతల్లికి సేవ చేసినట్లుగా గ్రామజ్యోతి కార్యక్రమం ద్వారా ఊరికి సేవ చేసే భాగ్యం కలిగించిన ముఖ్యమంత్రి గారికి, పంచాయితీరాజ్ శాఖ మంత్రిగారికి ధన్యవాదాలు. ముఖ్యమంత్రి గారు గంగదేవిపల్లిలో గ్రామజ్యోతి ప్రారంభించినపుడు వారిని స్ఫూర్తిగా తీసుకొని అనేక గ్రామాలలో మంత్రులు, ఇతర ప్రజాప్రతినిధులు ఆయా గ్రామాలలో గ్రామజ్యోతి కార్యక్రమాన్ని ప్రారంభించడం జరిగింది. తెలంగాణ ఉద్యమం తరవాత మరలా గ్రామస్తులందరినీ ఐక్యం చేసుకొని గొప్ప స్ఫూర్తిని నింపిన కార్యక్రమం గ్రామజ్యోతి కార్యక్రమం. ఈ కార్యక్రమంలో ప్రభుత్వం తీసుకొన్న అనేక నిర్ణయాలు, సూచనలతో ప్రజలు కులాలు, మతాలు, పార్టీలకు అతీతంగా గ్రామజ్యోతి కార్యక్రమంలో పాలుపంచుకోవడం జరిగింది. గ్రామంలోని పరిసరాలను మీరే శుభ్రం చేసుకోవాలనే నినాదంతో ప్రజలందరూ ఐక్యమై పరిసరాల పరిశుభ్రతలో పాల్గొనడమే కాకుండా గ్రామంలో అడ్డదిడ్డంగా ఉన్న ఇళ్లను కూడా తొలగిస్తున్నారు. ముఖ్యంగా ముల్కనూరును ముఖ్యమంత్రిగారు దత్తత తీసుకోవడంతో ఆ గ్రామంలో ఎలాంటి కార్యక్రమాలు అమలుచేస్తున్నారో, శాసనసభ్యులు దత్తత తీసుకొన్న గ్రామాలలో కూడా ప్రజలు కూడా తమ ఇళ్లను తొలగించుకోవడం జరిగింది. గ్రామజ్యోతి కార్యక్రమంలో భాగంగా ఎవరి ఇళ్లైనా తొలగిస్తే తరవాత

ఇళ్లమంజూరులో వారికి ప్రాధాన్యత కల్పిస్తామని ప్రభుత్వం వాగ్దానం చేయడంతో ఎక్కువగా ప్రజలు ఇళ్లను తొలగించుకొన్న ప్రాంతంలో వారికి ప్రత్యేకంగా ఇళ్లను మంజూరుచేసే కార్యక్రమం ఏమైనా ఉందా అని మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను. ముఖ్యంగా మా నాకోండూరు నియోజకవర్గంలో తిమ్మాపూర్ గ్రామంలో తెలంగాణ సాయుధపోరాటంలో తొలి అమరుడైన అనబేరు ప్రభాకర్ గారు జన్మించిన గ్రామంలో సుమారుగా వంద ఇళ్లను ప్రజలు తమకు తాము ముందుకు వచ్చి తొలగించుకొని నియోజకవర్గంలో తమ గ్రామాన్ని ఆదర్శవంతంగా తీర్చిదిద్దాలనే ఆశతో ఉన్నారు. మంత్రిగారు దయచేసి అలాంటి గ్రామాలమీద దృష్టి పెట్టి ఇళ్లను మంజూరు చేస్తారని ఆశిస్తున్నాం. గ్రామావసరాలను కమిటీలద్వారా తెలియజేయ మన్నప్పుడు వారు ప్రాధాన్యతాపరంగా కొన్ని అవసరాలను నిర్ణయించుకోమని చెప్పారు. ఆ నివేదికలను ఇప్పటికే సమర్పించడం జరిగింది. ఆ నివేదికల ఆధారంగా గ్రామాలకు ఏమైనా ప్రత్యేక నిధులు కేటాయిస్తున్నారా అని ప్రశ్నిస్తూ ఆ వివరాలు తెలియజేయాలని మంత్రిగారిని మీద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎం. సుధీర్ రెడ్డి (మేడ్చల్): అధ్యక్షా, గ్రామజ్యోతి కార్యక్రమం ఒక చక్కటి కార్యక్రమం. గ్రామజ్యోతి కార్యక్రమం నిర్వహణకు ముందు తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడ్డ తర్వాత గ్రామప్రణాళిక, గ్రామ సమగ్ర సర్వే ఆధారంగా గ్రామాలను అభివృద్ధి చేయాలన్న ఆలోచనలో గ్రామజ్యోతి కార్యక్రమాన్ని రూపొందించిన గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారికి, గౌరవ పంచాయితీరాజ్ శాఖ మంత్రిగారికి అభినందనలు తెలియజేస్తున్నాను. గ్రామజ్యోతి కార్యక్రమంలో గ్రామాలన్నీ బాగుపడే విధంగా ప్రధాన సమస్యలపట్ల సమగ్ర విచారణ గ్రామాసభలలో జరగాలి. ప్రతి గ్రామానికి డెవిప్లింగ్ యార్డ్, స్కూలు, బస్ స్టేషన్లను ప్రాధాన్యతతో నిర్ణయించుకోవడానికి అవకాశం కలగచేశారు. గ్రామంలోని యువకులను, విద్యార్థులను, వృద్ధులను, పంచాయితీసభ్యులను, సర్పంచులను సంఘటితం చేసినా సంబంధిత ఎంపీటీసీలకు ప్రాధాన్యత కల్పించకపోవడంవలన వారు ఆవేదన వ్యక్తం చేస్తున్నారు. ప్రజాస్వామ్య పద్ధతిలో ఎన్నికైన ప్రజాప్రతినిధులందరినీ కూడా గ్రామజ్యోతి కార్యక్రమంలో భాగస్వాములను చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. నిధుల విషయంలో కూడా స్పష్టత ఇవ్వాలని అవసరమంది. జనాభా ప్రాతిపదికన గ్రామాలకు నిధులు ఇవ్వాలి. చిన్న గ్రామాలకు మూడు, నాలుగు కోట్ల రూపాయలు కేటాయించారు. కానీ జనాభా ఎక్కువ ఉన్న గ్రామాలకు తక్కువ నిధులు కేటాయించారు. ఆ విధమైన వ్యత్యాసాలను సరిదిద్దుతూ

నిధులను జనాభా ప్రాతిపదికన ఇస్తారా, లేక వెనుకబాటుతనాన్ని ప్రాతిపదికగా తీసుకుంటారా, ఎస్సీ, ఎస్టీ జనాభా ఎక్కువ ఉంటే ఇస్తారా అనే విషయంలో స్పష్టత లేదు. జనాభా ప్రాతిపదికన అన్ని గ్రామాలకు అవసరాలకు అనుగుణంగా నిధులు కేటాయించాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. ప్రజాప్రతినిధులందరినీ భాగస్వాములు చేయాలనిగా ప్రభుత్వాన్ని మరోసారి కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ జి. విఠల్ రెడ్డి (ముథోల్): అధ్యక్షా, గ్రామాలు బాగుపడితేనే దేశం బాగుపడుతుందని మహాత్మా గాంధీ గారు 60, 70 సంవత్సరాల క్రితమే చెప్పారు. గ్రామం పరిశుభ్రంగా ఉంటే పరిసరాలు శుభ్రంగా ఉంటాయని చెప్పారు. గాంధీ జయంతి రోజున వారు చెప్పినవి పాటించాలని చెప్తుంటాం. కానీ ప్రత్యక్షంగా అమలుజరుపుతున్నది తెలంగాణ ప్రభుత్వం మాత్రమే. ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ గారి నాయకత్వంలో పంచాయతీరాజ్ శాఖ మంత్రి కేటీఆర్ గారు నిర్ణయం తీసుకున్నారు. ప్రతి గ్రామాన్ని అభివృద్ధి చేయాలనే ఆలోచన ఉన్న శాసనసభ్యులందరికీ ఇదొకమంచి అవకాశం. నియోజకవర్గంలోని ప్రతి గ్రామాన్ని సందర్శించాల్సిన బాధ్యత శాసనసభ్యులది. ప్రతి గ్రామంలోని ప్రతి గల్లిలో తిరిగి చూస్తే సిసిరోడ్లు గానీ, డ్రైనేజీ లైన్స్ గానీ లేక చాలా అధ్వాన్నంగా పరిస్థితులున్నాయి. ప్రతి గ్రామంలో సిసిరోడ్లు గానీ, డ్రైనేజీ లైన్స్ చాలా అవసరముంది. గ్రామజ్యోతి కార్యక్రమంలో గ్రామాలలో సౌకర్యాలు పెంచడానికి శాసనసభ్యులకు నిధులు పెంచితే బాగుంటుంది. గ్రామాలలో స్మశానాలకు ప్రభుత్వ భూమి అందుబాటులో లేదు. ప్రతి గ్రామంలో స్మశానాలకు భూమి కొనుగోలు చేసి ఇచ్చేందుకు నిధులు కేటాయించాలని కోరుతున్నాను. గ్రామంలో సిసిరోడ్లు, డ్రైనేజీతోబాటు గ్రామాల మధ్య లింక్ రోడ్లు, గ్రామం నుంచి మండల కేంద్రానికి ఏ విధంగా రోడ్లు ఏర్పాటుచేస్తున్నామో అదే విధంగా గ్రామం నుంచి వ్యవసాయభూములకు వెళ్లేందుకు రోడ్లు నిర్మించేందుకు నిధులు మంజూరు చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. తారక రామారావు: అధ్యక్షా, దాదాపు ఏడుగురు సభ్యులు చాలా వివరంగా ప్రశ్నలు అడిగారు. గౌరవ సభ్యులు రామలింగారెడ్డిగారు నిధుల గురించి ప్రశ్నిస్తూ గ్రామజ్యోతి కార్యక్రమానికి నిధులు ఎక్కడనుంచి ఇస్తున్నారు, ప్రభుత్వం నిధులు ఏవిధంగా సమీకరిస్తుంది, ఏవిధంగా ఖర్చుచేయాలని ఆలోచిస్తుందని అడిగారు. గ్రామజ్యోతి కార్యక్రమం ప్రధాన ఉద్దేశమేమంటే, స్వాతంత్ర్యానంతరం 60, 65 సంవత్సరాల తర్వాత కూడా గ్రామాలలో

పరిస్థితి గౌరవసభ్యులు చెప్పినట్లుగా ఎక్కడ వేసిన గొంగళి అక్కడే ఉన్నట్లుగా ఉంది. కనీస వసతులు లేకపోవడం, క్షేత్రస్థాయిలో వివిధ శాఖల మధ్య సమన్వయం లేకపోవడంతో సమస్యలు అలాగే ఉన్నాయి. మనదేశంలో అయిదు స్థాయిలలో ప్రభుత్వం ఉంది. గ్రామస్థాయిలో పంచాయతీలు, మండల స్థాయిలో మండల పరిషత్తులు, జిల్లా స్థాయిలో జిల్లా పరిషత్తులు, రాష్ట్రస్థాయిలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం, కేంద్ర స్థాయిలో కేంద్ర ప్రభుత్వం ఉన్నాయి. వివిధ స్థాయిలలో కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు గ్రామాలకు సంబంధించి వారి వారి ప్రాధాన్యతలను బట్టి నిధులు విడుదల చేయడం జరుగుతుంది.

11.20 | గ్రామాలకు సంబంధించి వారి వారి ప్రాధాన్యతలను బట్టి
ఉ. నిధులను విడుదల చేయడం జరుగుతోంది. ఈ ఐదు

కోణాల నుంచి వస్తున్న నిధులను, వారు నిర్దేశించుకున్న ప్రాధాన్యతలను, ఒకచోట సమీకరించి సమీకృతమైన అభివృద్ధిని integratedగా, holisticగా డెవలప్ మెంట్ ను ప్లాన్ చేయలేకపోతున్నామన్న ఒక భావనతో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఈ కార్యక్రమానికి శ్రీకారం చుట్టింది. ఒక గ్రామానికి, మరొక గ్రామానికి సమస్యల విషయంలో, వారి వారి ప్రాధాన్యత విషయంలో చాలా తేడాలుంటాయి. ఒక సమస్యకు ఒక గ్రామంలో ఉన్న ప్రాధాన్యత ప్రక్క గ్రామంలో ఉండకపోవచ్చు. కనుక ఆయా గ్రామాలకు సంబంధించిన సమస్యలను, పరిష్కారాలను, ప్రాధాన్యతలను గ్రామ సభనే ఎంపిక చేయాలి తప్పా, మండల సభ, జిల్లా పరిషత్, శాసన సభ, పార్లమెంట్ నిర్దేశించకూడదన్న ఉద్దేశంతో గ్రామ సభలను బలోపేతం చేయడానికి తద్వారా గ్రామ పంచాయతీ రాజ్ వ్యవస్థను బలోపేతం చేయడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కంకణం కట్టుకుందనే విషయాన్ని ఈ సందర్భంగా తెలియచేస్తున్నాను.

ఎన్నికైన ప్రజా ప్రతినిధులను ఏ రకంగా పంచాయతీ రాజ్ వ్యవస్థలో భాగస్వాములను చేయబోతున్నారని చాలా మంది గౌరవ సభ్యులు అడిగారు. సర్పంచ్ లు, వార్డ్ మెంబర్లు, ఉప సర్పంచ్ లు, ఎమ్.పి.టి.సి.లు, ఎమ్.పి.సి.లు, జిల్లా పరిషత్ సభ్యులు అందరినీ ఈ కార్యక్రమంలో భాగస్వాములను చేస్తూ ముందుకు పోతామని గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు మరియు నేను చాలాసార్లు చెప్పడం జరిగింది.

గౌరవ సభ్యులు రామలింగారెడ్డిగారు అడిగిన ప్రశ్న నిధుల సమీకరణకు సంబంధించింది. గ్రామ పంచాయతీకి నాలుగైదు రకాలుగా నిధులు సమీకరించుకోగలము. హౌస్ ట్యాక్స్, గ్రామంలోని

వక్షత్రపు గుర్తుగల ప్రశ్నలు-

6 అక్టోబర్, 2015

వాగ్రూప సమాధానములు

ప్రకటనల ట్యాక్స్, కొన్ని నాన్ ట్యాక్సెస్ ఫీజీలు మొదలైన సొంత ఆదాయ మార్గాల వల్ల గ్రామ పంచాయితీలు నిధులను సమకూర్చుకోవచ్చు. ఉదాహరణకి గ్రామంలో నిలువైన భూమి ఉంటే, దాంట్లో వాణిజ్య సముదాయాన్ని నిర్మించి నిధులు సమీకరించుకునే అవకాశం ఉంటుంది. షాపులు, మార్కెట్లు, కొన్ని చోట్ల ఫిష్ పాండ్స్ మొదలైన వీటన్నిటినీ గ్రామ పంచాయితీలే నిర్వహిస్తున్న పరిస్థితులున్నాయి. ఇవే కాకుండా అప్లైడ్ రెవెన్యూస్ ఉంటాయి. ఇందులో ప్రధానమైన స్టాంప్ డ్యూటీ, ఎంటర్టైన్మెంట్ ట్యాక్స్, వాటర్ సెస్, ఆదాయ వసూలు. దీనికి అదనంగా గ్రాంట్స్ ఉంటాయి. కేంద్ర ప్రభుత్వం వైపు నుంచి ప్రస్తుతం 14వ ఫైనాన్స్ కమిషన్ పరిధిలో ఉన్నాయి. మహాత్మా గాంధీ జాతీయ గ్రామీణ ఉపాధి హామీ పథకం క్రింద కూడా ప్రతి సంవత్సరం పెద్ద మొత్తంలో దాదాపుగా మన రాష్ట్రానికి రూ.2,500 కోట్లు వస్తున్నాయి. గతంలో ఏ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కూడా స్టేట్ ఫైనాన్స్ కమిషన్ నుంచి కానీ, సీనరేజీ నుంచి, వర్క్ ట్యాపిటా నుంచి కానీ ప్రొఫిషనల్ ట్యాక్సెస్ ను నిధులను ఇవ్వడంతో బాటుగా, మహాత్మా గాంధీ జాతీయ గ్రామీణ ఉపాధి హామీ పథకం వీటితోపాటు మెటీరియల్ కంపోనెంట్ కు మ్యాచింగ్ గా సంవత్సరానికి మెయ్యి కోట్ల రూరాయలు ఇవ్వాలనే ఆలోచనకు అణగుణంగా కూడా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకుంది. కావున, దీనికనుగుణంగా “గ్రామ జ్యోతి” పథకానికి నిధులు అందించడం జరుగుతుంది. మనకు చాలా చోట్ల గ్రామాలకు డొనేషన్లు వచ్చే అవకాశం ఉంది. ఉదాహరణకి మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రతిష్టాత్మకంగా చేపట్టిన మిషన్ కాకుతీయ, డ్రింకింగ్ వాటర్ గ్రిడ్ కార్యక్రమాలకు చాలా మంది N.R.I., లు ముందుకు వచ్చి డొనేషన్స్ ఇవ్వడం జరిగింది. దీన్ని కూడా ఒక ఆదాయ వనరుగా చూడ వచ్చు. కేంద్ర మరియు రాష్ట్ర స్కీమ్స్ చాలా ఉంటాయి. ఉదాహరణకి వైద్య, ఆరోగ్య శాఖని తీసుకుంటే ఎన్ .హెచ్.ఆర్.ఎమ్ నిధులు, విద్యా శాఖలో సర్వశిక్షా అభియాన్ నిధులు, గ్రామీణాభివృద్ధి శాఖ నిధులు ఇలా అనేక రకాలుగా నిధులను సమీకరించి, సమీకృతం చేసి ఒక దగ్గరకు తీసుకు వచ్చి రాబోయే నాలుగు సంవత్సరాల్లో ఏ గ్రామ పంచాయితీ క్రిందకు ఏ రకంగా ఆ నిధులు వస్తాయో, ఆ గ్రామ పంచాయితీ ముందే

ప్రాజెక్షన్స్ పెట్టి, ఆ ప్రాజెక్షన్స్ ఆధారంగా వాటి ప్లానింగ్ ఉండాలన్నదే మా ఆలోచన. భారత ప్రభుత్వ పంచాయితీరాజ్ చట్టం ప్రకారం, గ్రామ స్థాయిలో 7 ఫంక్షనల్ కమిటీస్ ను చేసుకున్నాము. అందులో త్రాగు నీరు -పారిశుధ్య కమిటీ, మౌలిక వసతుల కమిటీ, నాచురల్ రీసోర్స్ కమిటీ, హెల్త్ అండ్ న్యూట్రీషన్ కమిటీ, విద్య కమిటీ, పావర్టీ అండ్ సోషల్ సెక్యూరిటీ కమిటీ, వ్యవసాయ కమిటీలను మనం నియమించుకున్నాము. తద్వారా దాదాపుగా వేలాదిమంది వార్డు సభ్యులను, గ్రామ సర్పంచ్ లను, గ్రామంలో ఉండే మహిళా సంఘ సభ్యులను వీరందరినీ కూడా ఆ పరిధిలోకి తెచ్చాము. దానితోపాటు చాలా సమున్నతమైన లక్ష్యాలను పెట్టుకున్నాము. సభ్యులు రామలింగారెడ్డి గారు మరియు మరికొంతమంది సభ్యులు రెండవ దశలో ఏమి చర్యలు చేయబోతున్నారని అడిగారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం గ్రామ జ్యోతిని, నిరంతరం, ఆరి పోని అఖండ జ్యోతిలాగా వెలుగుతూ ఉండాలని, గ్రామాల్లో ఖచ్చితంగా వెనుకబాటుతనం చీకట్లను పారద్రోలాలనే ఒకే ఒక్క ఉద్దేశంతో ఈ కార్యక్రమాన్ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేపడుతోంది. అందులో ప్రధానంగా గ్రామ స్థాయిలోనే మనం కొన్ని అడ్డుతెచ్చిన లక్ష్యాలను పెట్టుకున్నాము. తెలంగాణ ప్రభుత్వం పక్షాన ఈ క్రింది విషయాన్ని సగర్వంగా చెబుతున్నాను. మనం తెలంగాణ ప్రభుత్వం ఏర్పడిన తొలి నాడు అంటే, జూన్ రెండు, 2014న మన రాష్ట్రంలోని 8,770 గ్రామ పంచాయితీల్లో పన్ను వసూళ్లు కేవలం 36 శాతం మాత్రమే ఉన్నాయి. కానీ, సంవత్సరం తరువాత మా పంచాయితీ రాజ్ విభాగం గౌరవ ప్రజా ప్రతినిధుల సహకారంతో, ఇప్పుడు దాదాపు 70 శాతం పన్ను వసూళ్లు చేస్తున్నాయి. దీని వల్లనే ఈ రోజు Credit Trading Agency ప్రభుత్వం సొంత ఆదాయ వనరులు సమకూర్చుకుంటుందని మనకు మున్సిపాలిటీల్లో, పంచాయితీల్లో A+ రేటింగ్ ఇచ్చిన విషయం మీకు తెలిసిందే. గ్రామ జ్యోతి కార్యక్రమంలో కొన్ని మంచి లక్ష్యాలని పెట్టుకున్నాము. ఖచ్చితంగా వంద శాతం పన్ను వసూళ్లు, వంద శాతం పారిశుధ్యం, వంద శాతం హరితహారం, వంద శాతం అక్షరాస్యత సాధించడం, వంద శాతం పిల్లలకు టీకాలు ఇప్పించడం, వంద శాతం గర్భిణీ స్త్రీలు ప్రభుత్వ ప్రైమరీ హెల్త్ సెంటర్స్ లో ప్రసవించే విధంగా చేయడం, గ్రామాల్లో ఉండే పెద్దవారిని దీర్ఘకాలిక వ్యాధి గ్రస్తులను గుర్తించి వారికి ప్రభుత్వం తరపు నుంచి సహాయాన్ని అందించడం, వంద శాతం బడికి వెళ్లే పిల్లలందరినీ స్కూళ్లకు వెళ్లేలా చేయడం, వంద శాతం అంగన్ వాడీ పిల్లలు స్కూళ్లకు వెళ్లేలా చూసుకోవడం, వందకు వంద శాతం ఉపాధి కల్పించేలా చూడడం. ఇవి మేము

ఎంచుకున్న లక్ష్యాలు. మొదటి ఫేజ్‌లో ఏమి సాధించారని సభ్యులు అడిగారు. మొదటి దశలో పాఠశుద్ధ్యంపై **up keep of villages**పై మంచి ప్రయత్నాలను ఇవ్వాలని ముఖ్యమంత్రి గారు చెప్పారు. 8,770 గ్రామ పంచాయితీల్లో కేవలం 1860 గ్రామ పంచాయితీలకు మాత్రమే సొంత డంపింగ్ యార్డ్స్ ఉన్నాయని, దాదాపుగా 7,003 గ్రామ పంచాయితీలకు డంపింగ్ యార్డ్స్ లేవని గ్రామజ్యోతి తరువాత గుర్తించాము. గ్రామ జ్యోతి మొదటి దశ తరువాత 5,118 గ్రామాల్లో డంపింగ్ యార్డ్స్ కోసం కొత్తగా స్థలాన్ని సేకరించామని చెబుతున్నాను. కొంత మంది సభ్యులు శ్మశాన వాటికల గురించి ప్రస్తావించారు. మన రాష్ట్రంలో 2,572 గ్రామ పంచాయితీల్లో శ్మశాన వాటికలు ఉన్నాయి. గ్రామ జ్యోతి కార్యక్రమం తరువాత కొత్తగా 4,931 గ్రామాల్లో శ్మశానవాటికలకు స్థలాన్ని సేకరించడం జరిగింది. ముఖ్యమంత్రి గారు పాఠశుద్ధ్యంపై ప్రత్యేక శ్రద్ధ సాగిస్తున్నందున గార్బేజ్, సాలిడ్ అండ్ లిక్విడ్ వేస్ట్ మేనేజ్‌మెంట్ కోసం కొత్తగా 20,000 రిక్షాలను మనం కొనుగోలు చేయడానికి టెండర్లను పిలవడం జరిగింది. ప్రతి గ్రామంలో వెయ్యి జనాభాకు ఒక రిక్షాను కేటాయించే ఈ కార్యక్రమాన్ని ప్రారంభించబోతున్నాము. దాదాపుగా లక్ష్యాలన్నీ నిర్దేశించుకున్నాము. త్రాగునీరు, పాఠశుద్ధ్య విషయాలకు సంబంధించి 23వేల రకాల పనులు, హెల్త్ అండ్ న్యూట్రీషన్‌కి సంబంధించి 23వేల వర్క్స్, ఎడ్యుకేషన్‌కి సంబంధించి 22వేల రకాల వర్క్స్ మొత్తంగా ఒక లక్ష 44వేల లక్ష్యాలను ఈ కార్యక్రమం ద్వారా నిర్దేశించుకున్నాము.

ప్రస్తుతం శ్మశానవాటికలకు స్థలాలు లేని గ్రామాల్లో వాటికోసం స్థలాలను కొనుగోలు చేయవచ్చా అని గౌరవ సభ్యులు అంజయ్య గారు అడిగారు. గ్రామ పంచాయితీలకు ఉన్న నిధుల్లో, పరిమితుల్లో వారు కొనుగోలు చేసుకునే స్వేచ్ఛ ఉందని వారికి తెలియజేస్తున్నాను. తప్పకుండా గ్రామ పంచాయితీలకు ఆ స్వేచ్ఛ, వెసులుబాటు ఉంది. దానితోపాటు ప్రత్యేక కోటా క్రింద ఇళ్లను మంజూరు చేయాలని, గౌరవ ఎమ్.ఎల్.ఎ.లు, ఇతరులు దత్తత తీసుకున్న గ్రామాలను ప్రత్యేకంగా చూడాలని గౌరవ సభ్యులు అంజయ్య గారు కోరారు. ఆ స్వేచ్ఛ వెసులుబాటు జిల్లా స్థాయిలో కలెక్టర్లకు మరియు లబ్ధిదారుల ఎంపికను గ్రామ సభలకే వదిలి వేశామని తెలియజేస్తున్నాను. గౌరవ సభ్యులు రమేష్ గారు ఎమ్.పి.టి.సి.లకు గ్రామ జ్యోతిలో భాగస్వామ్యం కల్పించాలని కోరారు. ఎమ్.పి.టి.సి.లకు ఇప్పటికే భాగస్వామ్యం ఉంది.

11.30 ఆ స్వేచ్ఛ వెసులుబాటు జిల్లా స్థాయిలో కలెక్టర్లకు, అదే ఉ. విధంగా లబ్ధి దారుల ఎంపిక గ్రామ సభలకే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వదిలేసింది. గౌరవ రమేష్ గారు ఎమ్.పి.టి.సి.లకు కూడా గ్రామ జ్యోతి కార్యక్రమంలో భాగస్వామ్యాన్ని కల్పించమని కోరారు. ఎమ్.పి.టి.సి.లకు ఇప్పటికే గ్రామజ్యోతిలో భాగస్వామ్యం ఉంది. వారిని ఒక ఫంక్షనల్ కమిటీకి ఛైర్మన్‌గా నియమించాలని కోరారు. పంచాయితీ రాజ్ చట్టాన్ని ఇప్పటికే స్టడీ చేశాము. అవసరమైతే చట్టాన్ని సవరించి అయినా సరే తప్పకుండా గ్రామ జ్యోతి కార్యక్రమంలో ఎమ్.పి.టి.సి.లను ప్రభుత్వం భాగస్వామ్యాలను చేస్తుందని తెలియజేస్తున్నాను. నిధులకు ప్రాతిపదిక ఏమిటని సుధీర్ రెడ్డి గారు అడిగారు, ఎమ్.ఎల్.ఎ.లకు ప్రత్యేకంగా నిధులు ఇస్తారా అని విరల్ రెడ్డి గారు అడిగారు. జనాభా ప్రాతిపదికనే నిధుల ప్రాతిపదిక సమీకరణ జరుగుతుంది. ముఖ్యంగా ఎస్.సి., ఎస్.టి., జనాభా ఉన్న చోట అవసరమైతే ఎస్.సి.ఎస్.టి., ట్రైబల్ సబ్ ప్లాన్ నుండి నిధులను గ్రామ జ్యోతి కార్యక్రమానికి అనుసంధానం చేసి ఆయా హ్యాబిటేషన్స్ కి కూడా నిధులు ఇవ్వబోతున్నాము.

ఇళ్లు కోల్పోయిన వారి గురించి రసమయి బాల కిషన్ గారు అడిగారు. ప్రత్యేకంగా ఇండ్లకు ప్రావిజన్ ఉండకపోవచ్చు. కానీ, ఆయా గ్రామ పంచాయితీల విచక్షణతో వారు నిర్ణయాలు తీసుకోడానికి సంపూర్ణమైన స్వేచ్ఛ ఉందని వారికి తెలియజేస్తున్నాను. ఆరూరి రమేష్ గారు చెప్పినట్లు ప్రభుత్వం కోరుకుంటుంది ఒకటే తెలంగాణలో ప్రతి పల్లె ఒక గంగదేవి పల్లి కావాలని, ప్రతి ఊరు ఒక అంకాపూరి కావాలనే మంచి ఉద్దేశంతో గ్రామజ్యోతి కార్యక్రమాన్ని ప్రారంభించాము. గౌరవ సభ్యులందరూ ఇప్పటికే దత్తత తీసుకున్నారు. వారందరూ ప్రతి మండలంలో ఒక గ్రామాన్ని గౌరవ ఎమ్.ఎల్.ఎ.లు, ఎమ్.ఎల్.ఎస్.లు, పార్లమెంట్ సభ్యులు, జిల్లా పరిషత్ ఛైర్మన్లు, కలెక్టర్లు దత్తత తీసుకున్నారు. గౌరవ ఎమ్.ఎల్.ఎ.లు దత్తత తీసుకున్న గ్రామల్లో తప్పకుండా వారి నిధులను, గౌరవ పార్లమెంట్ సభ్యుల నిధులను, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నుండి వస్తున్న నిధులన్నింటినీ సమీకృతంగా అభివృద్ధి చేసి చూపించగలిగితే ఇతర గ్రామాలకు ప్రేరణగా ఉంటుంది. ఇప్పటికే దాదాపు 2500 గ్రామాలు దత్తత తీసుకోబడ్డాయి. ఆయా గ్రామాల్లో జరిగే అభివృద్ధి కార్యక్రమాల వలన ఇతర గ్రామాలు కూడా ప్రభావితమై, ప్రేరణ పొంది మొత్తం తెలంగాణ ప్రాంతంలోని 8770 గ్రామాలు కూడా బ్రహ్మాండంగా తయారు కావాలి. పల్లె స్వరాజ్యం విషయంలో తెలంగాణ రాష్ట్రం దేశంలోనే ఒక సమున్నత రాష్ట్రంగా ఉండాలని ప్రభుత్వ ఆకాంక్ష.

నక్షత్రపు గుర్తుగల ప్రశ్నలు-వాగ్రూప

సమాధానములు (అనుబంధం-1)

*1326.-Q. Sarvasri Marri Janardhan Reddy, Gadari Kishore Kumar, Somarapu Satyanarayana and Challa Dharma Reddy:- will the Minister for Energy be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the Government has decided to promote solar Power Production in the State;

(b) if so, the steps being taken in this regard;

(c) whether the Government have entered any agreement for power production;

(d) if so, the cost of each unit of the said power; and

(e) the number of mega watts of solar energy likely to be generated?

A.- (Sri G. Jagadish Reddy) Minister for Energy:-
(a) Yes Sir.,

(b) For procurement of Solar Power, Tenders were also floated in the years 2014 & 2015 for 500 MW and 2000 MW respectively.

Telangana State Government has announced "Telangana Solar Power Policy - 2015" w.e.f. 01-06-2015 and shall remain applicable for a period of five (5) years with the following "EASE OF BUSINESS - ENABLING PROVISIONS" with the following incentives:

i. Facilitation of expeditious approvals through single window clearance through TS-iPass.

ii. Demand conversion to Non-agricultural land status.

iii. Exemption from Land ceiling Act.

iv. Exemption of Transmission and Distribution charge for wheeling of power for Captive use.

v. Exemption of Electricity Duty in respect of all SPPs set up within the state.

vi. Exemption of Supervision charges levied by TSTRANSCO/SS Discoms for the estimates for evacuation of solar power i.e., interconnection line/ bay extensions at substations.

vii. Levy of INR 25,000 per Acre basis towards Payment of Development Charges and Layout fee and permission from Gram Panchayat.

viii. Refund of VAT for a period of 5 years.

ix. Refund of Stamp duty.

d) In the year 2012 - 2013 PPAs were entered on tender process and open offer process for 183 MW and 202 MW at Rs. 6.49 Per unit respectively. in the year 2014 PPAs were entered for 515 MW at tariff band width 6.45 - 6.90.

(e) 3272.10 MW

*1309.-Q. Sarvasri Eanugu Ravinder Reddy, Chinta Prabhakar, Anjaiah Yelganamoni and Chintala Kanaka Reddy:- will the Minister for Agriculture and Animal Husbandry be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the Government is committed for promotion and development of poultry industry in State;

(b) if so, the steps being taken for development of the said industry?

A.- Minister for Animal Husbandry, Dairy Development & Fisheries (Sri Pocharam Srinivas Reddy):- (a) Yes Sir.

(b) Statement is placed on the table of the House.

The Government is taking the following measures for development of the sector:-

1. A power subsidy of Rs. 2/- on each unit of electricity consumed by the poultry sector with effect from 01-12-2014 to all the broiler, layer, hatcheries, feed units will be provided as per G.O.Ms. No.. 13, AHDD & F Dept., dt. 14-09-2015.

2. 1.4 LMT of Maize was supplied on subsidy @ Rs. 10/- per Kg from MARKFED to the Poultry Industry during the year 2014 & 1 LMT @ Rs. 14/- during the year 2015.

3. Effective and Timely measures were taken for immediate control and spread of Bird flu outbreak in Thorur Village, RR District in the State. 1.45 Lakh birds were destroyed and a compensation of Rs. 1.53 crores paid.

4. More than 25 lakh eggs per day are being used in various Government programs like Mid Day Meal, Anganwadi, Social welfare Hostels, Jails, In-patients in Government Hospitals etc.,

MR. SPEAKER: The Question-Hour is over. All the remaining Questions are deemed to have been answered.

I request the Minister for Commercial Taxes to move the motion for introduction of the Bill.

ఈరోజు గౌరవ మంత్రి శ్రీ తలసాని శ్రీనివాస యాదవ్ గారి 50వ జన్మదినోత్సవం. శ్రీ తలసాని శ్రీనివాస యాదవ్ గారికి నా

తరపున మరియు శాసన సభ తరపున హార్దిక జన్మదిన శుభాకాంక్షలు తెలియజేస్తున్నాను. వారు ఇటువంటి జన్మదినాలు మరెన్నో జరుపుకోవాలని ఆకాంక్షిస్తున్నాను.

ప్రభుత్వ బిల్లు

తెలంగాణ విలువ ఆధారిత పన్ను (నాల్గవనవరణ)

బిల్లు, 201

(ప్రతిపాదించబడినది)

SRI T. SRINIVAS YADAV: Sir, I beg to move:

“That leave be granted to introduce the Telangana Value Added Tax (Fourth Amendment) Bill, 2015.”

MR.SPEAKER: Motion moved. The questions:

“That leave be granted to introduce the Telangana

Value Added Tax (Fourth Amendment) Bill, 2015.”

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was introduced.

MR. SPEAKER: Now, tea break for fifteen minutes.

(The House then adjourned at 11.33 A.M for tea break.)

THE HOUSE REASSEMBLED AT 12.09 P.M.

(HON'BLE SPEAKER IN THE CHAIR)

లఘుచర్చ

“జల జాలం” కార్యక్రమం గురించి

MR. SPEAKER: Now, I will take up the Short Discussion on “Water Grid Programme”.

12.10 శ్రీ గంగుల కమలాకర్ (కరీంనగర్) : అధ్యక్షా, ఇది ఒక మ. పనితీరుపై పథకం. భావి తరాలకు చిరస్థాయిగా నిలిచేది ఈ వాటర్ గ్రిడ్ పథకం. దీని గురించి మాట్లాడటానికి అవకాశం ఇచ్చిన స్పీకర్ గారికి, ముఖ్యమంత్రి గారికి మనసారా కృతజ్ఞతలు తెలియజేసుకుంటున్నాను. ఈ రోజు ఈ పథకం మన తెలంగాణ

రాష్ట్ర ప్రజలకు రాబోతుందని తెలిసి చాలా సంతోషంగా ఉంది. సాధారణంగా నేను ఒక సివిల్ ఇంజనీరును. నాకు ఎంతో ఇష్టమైన ఈ వాటర్ గ్రిడ్ గురించి 2010లోనేను ఎంఎల్ఎ అయినప్పుడు ఈ వాటర్ గ్రిడ్ గురించి ప్రపంచ బ్యాంక్ యొక్క డబ్ల్యు.ఎ.సి ప్రొగ్రామ్ కి బ్యాంకాక్ కు వెళ్లడం జరిగింది. ఇంజనీరింగ్ లో నేను హైడ్రాలజీ చేశాను. ప్రతి ఇంటికి సర్ఫేస్ వాటర్ ఎలా ఇవ్వాలి అనే ముఖ్య ఉద్దేశ్యం గురించి ఈ హైడ్రాలజీ లో తెలుసుకోవచ్చును. భారతదేశంలో ముఖ్యంగా రోజు 24 గం.లు వాటర్ ని ఇచ్చే ప్రదేశాలైన కర్నాటక రాష్ట్రంలో ధర్వాడ్ మరియు హుబ్లీలకు వెళ్లడం జరిగింది. ఈ సర్ఫేస్ వాటర్ ప్రజలకు ఏ విధంగా ఉపయోగపడుతుంది, బోర్నెల్ వాటర్ ఎంత హానికరం వంటి విషయాలు చర్చించడానికి నాయకుడు లేరు. నేను నా ఆలోచనానుకూలంగా ఈ వాటర్ గ్రిడ్ ను పెట్టాలని ఎంతో కాలంగా వేచిచూస్తున్నాను. ముఖ్యమంత్రిగారు నాకు ఇప్పుడు అవకాశం ఇచ్చినందుకు మనసారా కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తున్నాను. ప్రతి ఇంటికి ప్రతి వ్యక్తి స్వచ్ఛమైన మంచి నీటిని అందించాలనే లక్ష్యమే ఈ వాటర్ గ్రిడ్. ఈ రోజు భారతదేశంలోని మిగతా 28 రాష్ట్రాలు ఈర్వ్య పడుతున్నాయి. తెలంగాణ రాష్ట్రం గర్వపడుతుంది. ఇంతమంచి వాటర్ గ్రిడ్ పథకం భారతదేశంలో బహుళ ఏకకాలంగా ప్రవేశపెట్టిన ఘనత కూడా ఈ రోజు తెలంగాణ రాష్ట్రానికే, గౌరవ ముఖ్యమంత్రికి చెందుతుందనీ ఇది చరిత్రలో లిఖించదగినదని మనమందరము భావిస్తున్నాము. ఆసియా దేశాల వాటర్ గ్రిడ్ గురించి బ్యాంకాక్ లో సమావేశం జరిగినప్పుడు నేను కొన్ని నిజాలు తెలుసుకున్నాను. సుమారు తెలంగాణ రాష్ట్రం యొక్క చుట్టుకొలత 1,14,000 చదరపు కిలోమీటర్లు ఉంటే పైపు లైన్లు కూడా సుమారు లక్ష కిలోమీటర్లు వరకు ఉండాలి. ఈ వాటర్ గ్రిడ్ పథకాన్ని ఒక యజ్ఞంలాగా మేము భావిస్తున్నాము. మేము ఆసియా దేశాలలో సమావేశాలకు వెళ్లినప్పుడు మలేసియా దేశ మంత్రులు ఒక మాట చెప్పారు. ప్రతి ఇంటికి కూడా సురక్షితమైన నీరు ఇవ్వాలంటే ఏకకాలంలో ఏవ్వరూ ఇవ్వలేరు. దశల వారీగా ఇద్దామని చెప్పారు. ఆసియా దేశాలలో వారికి ప్రతి ఇంటికి కూడా సురక్షితమైన నీరు ఇవ్వడానికి సుమారు 14 సంవత్సరాల కాలం పట్టింది. మన ప్రధానమంత్రి మోడీగారు గుజరాత్ రాష్ట్రంలో కూడా ఏకకాలంలో నీరు ఇచ్చే ప్రయత్నం చేయలేదు. కానీ, తెలంగాణ రాష్ట్రం ప్రప్రథమంగా ఏకకాలంలో నీటిని అందచేస్తున్నది. ఈ విషయం మాకు ఎంతో సంతోషాన్ని కలుగజేస్తున్నది. ఇంత భారీ మొత్తంలో ఏకకాలంలో పూర్తి చేస్తున్నామని చెప్పినప్పుడు ప్రజలలో కొన్ని సందేహాలు, అనుమానాలు ఉన్నాయి. వాటిని నివృత్తి చేసే బాధ్యత

లఘుచర్చ : “జల జాలం”

6 అక్టోబర్, 2015

కార్యక్రమం గురించి

ముఖ్యమంత్రిగారిపై ఉన్నది. తప్పకుండా ఈ ప్రాజెక్టు ఎలాంటి ఆటంకాలు లేకుండా కొనసాగిపోతుందని నేను భావిస్తున్నాను. ఎందుకంటే If the leader is right, the future will be bright అని మనమందరము భావిస్తున్నాము. నేను చిన్నతనంలో గ్రామీణ ప్రాంతంలో పెరిగిన వ్యక్తిని. ఇప్పటికీ గ్రామీణ ప్రాంతానికి సంబంధం ఉన్న వ్యక్తిని. స్వాతంత్ర్యం వచ్చి సుమారు 60 సంవత్సరాలు కాగా, ఏ ఒక్క ప్రభుత్వం కానీ, ఏ ఒక్క పాలకులు కానీ సురక్షితమైన నీటిని ఇవ్వాలనే తలంపు ఎవరికీ రాలేదు, ఎవరూ ప్రయత్నాలు చేసిన దాఖలాలు కూడా లేవు. తెలంగాణలో 60శాతం ప్రజలు కలుషిత నీళ్ల వలననే రోగాల బారిన పడుతున్నారు. కొన్ని జిల్లాలో ఇంకా ప్లోరైడ్ భూతం వెంటాడుతూ ఉంది. దీనికి ముఖ్య కారణం ప్రభుత్వం చెప్పినట్లు 24800 హ్యాబిటేషన్ తెలంగాణలో ఉంటే అందులో సుమారు 20500 హ్యాబిటేషన్ మూలంగా బోరుబావి పైన ఆధారపడి ఉన్నాయి. అంటే కేవలం 4500 హ్యాబిటేషన్ మాత్రమే సర్ఫేస్ వాటర్ వాడుతున్నారు. 2400 హ్యాబిటేషన్లు ఈ రోజు బోరు బావుల మీద ఆధారపడి ఉన్నారు. ఆ నీటిలో ప్లోరైడ్ శాతం ఎక్కువగా ఉండడం వలన తెలంగాణ ప్రజలు అనారోగ్యానికి గురి కావడాన్ని మనమందరము చూస్తూనే ఉన్నాము. బహుశ ఈ మూడు సంవత్సరముల తర్వాత ఈ తెలంగాణ ప్రజలందరికీ కూడా సర్ఫేస్ వాటర్ ఇస్తే తెలంగాణ ప్రజలు ఆరోగ్యకరమైన జీవితం గడుపుతారని మేమందరం భావిస్తున్నాము. ఎక్కువ సమయం తీసుకోకుండా గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారికి నా అనుభవాలు, సూచనలు వివరిస్తాను. ఈరోజు తెలంగాణ గ్రామీణ ప్రాంతంలో పొద్దున లేచినప్పటి నుంచి ప్రతి రోజు ఒక దినచర్య ఉంటుంది. గ్రామీణ ప్రాంతంలోని మహిళలు కొన్ని కిలోమీటర్ల దూరం వెళ్లి నీటిని తెచ్చుకుంటున్నారు. దీని వలన సమయం వృధా కావడం జరుగుతోంది. కేవలం నీటి కోసం ఆ సమయం కేటాయించడం జరుగుతుంది కాబట్టి వాటర్ గ్రీడ్ వధకం ద్వారా ప్రతి ఇంటికి ప్రభుత్వం నీటిని అందిస్తుందంటే ఆ సమయం వృధా కాకుండా ఆ సమయంలో వేరే పనిని చేసుకోవచ్చును. ఈ వాటర్ గ్రీడ్ వధకాన్ని ప్రభుత్వం ఎలా సక్సెస్ చేస్తుందని తెలంగాణ ప్రజలందరూ ఎదురు చూస్తున్నారు. అనేక దేశాలు, రాష్ట్రాలు కూడా చేయని ఒక మంచి పథకాన్ని మన తెలంగాణ ప్రభుత్వం చేస్తుందని ఆ ఘనత తెలంగాణ రాష్ట్రానికి దక్కుతుందని చెబుతున్నాను. భారతదేశం National Drinking Water Program (ఎన్ఆర్డిడబ్ల్యుపి) ప్రోగ్రామ్ వారి సూచన, ఆదేశాల మేరకు నడుచుకోవలసి ఉన్నది. వారి సూచనల ప్రకారం ప్రతి గ్రామీణ ప్రాంతంలో 40 లీటర్ల క్యాపిటా పర్ డే ఇవ్వలేకపోతున్నాము. కానీ

2014 తర్వాత వారి గైడ్ లైన్స్ ప్రకారం గ్రామీణ ప్రాంతాలలో ప్రతిఒక్కరికి 55 లీటర్లు ఇవ్వాలని వారు సూచించారు. కానీ 30 లీటర్లు ఇచ్చే పరిస్థితి కూడా లేదు. కార్పొరేషన్స్ ద్వారా ప్రస్తుత ప్రభుత్వం 150 లీటర్ ఫర్ క్యాపిటా అని చెబుతుంది కానీ ప్రస్తుతం కరీంనగర్ వంటి కొన్ని కార్పొరేషన్స్ లో సుమారు 80 లీటర్లు కూడా ఇచ్చే పరిస్థితి లేదు. ఉదాహరణకు కరీంనగర్ కార్పొరేషన్ ను తీసుకుంటే డిమాండ్ 40 ఎమ్ ఎల్ డి ఉంటే మనం సప్లై చేసేది కేవలం 20 ఎమ్ ఎల్ డి ఉంటుంది. నేను ప్రభుత్వానికి ఒక్కటే విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. మీరు రూరల్ ప్రాంతాల్లో 55 ఎల్పిసిడి, కార్పొరేషన్ కు 150 ఎల్పిసిడి ఇస్తున్నామంటున్నారు.

12.10 కార్పొరేషన్ లో ఫిల్టర్ బెడ్స్ ఉన్నాయి. వాటర్ గ్రీడ్ డైరెక్టుగా **ము.** తీసుకువచ్చి బహిష్కారం ఇస్తారా? ఫిల్టర్ బెడ్ కు ఇస్తారా? మనం సప్లై చేసేది 20 ఎమ్ ఎల్ డి మాత్రమే, మాకు డిమాండ్ 20 ఎమ్ ఎల్ డి ఉంది. ఇంకో 20 ఎమ్ ఎల్ డి ఇస్తానన్నారు. అది రా వాటర్ ఇస్తారా? ఫిల్టర్ వాటర్ ఇస్తారా? ఫిల్టర్ వాటర్ ఇస్తే డైరెక్ట్ బహిష్కారం ఇస్తారా లేక డైరెక్ట్ మాకు ఫిల్టర్ బెడ్ కు అటాచ్ చేస్తారా? దానిని క్లారిఫై చేయాలి. ప్రతి ఇంటికి, ప్రతి మనిషికి నీరు అందిస్తానన్నప్పుడు ఏ మున్సిపాలిటీ కానీ ఏ గ్రామ పంచాయితీలో కానీ ఫుల్ ఫ్లడ్జ్ డిస్ట్రిబ్యూషన్ వాటర్ లైన్స్ లేవు. డిస్ట్రిబ్యూషన్ లైన్స్ వేయాలంటే వాటర్ గ్రీడ్ వధకం నుండి నిధులు కేటాయిస్తారా? లేకుంటే ఆయా మున్సిపాలిటీ, గ్రామ పంచాయితీలే ఫైవ్ లైన్ ఇన్వెషం జరుగుతుందా? మున్సిపాలిటీలు, గ్రామ పంచాయితీలు నిధుల కొరతతో డిస్ట్రిబ్యూషన్ లైన్స్ వేసే పరిస్థితి లేదు. ఆ నిధులు వాటర్ గ్రీడ్ సమకూరుస్తుందా? ఒక లక్షకి లోమీటర్లు పైవే లైన్ వేసినప్పుడు జనరల్ గా ఎక్కడో ఒకరు నా భూమిలో నుండి వేయవద్దని, నా ప్రాంతంలో నుండి వేయవద్దని నా స్వంత భూమి అని కోర్టుకు వెళ్లి స్టే తెచ్చుకునే అవకాశాలు చాలా ఉన్నాయి. ప్రభుత్వం ఇచ్చిన రిపోర్టు ప్రకారం 1.5 మీటర్లు లోపల నుండి పైప్ లైన్ వేయాలని అనుకుంటున్నారు. గ్రామీణ సరిపోషే అది ఇంకా పెరిగే అవకాశం ఉంది. నిజంగా అంత లోతు నుండి వేసినప్పుడు పైప్ లైన్ వేసేటప్పుడు కోర్టుకు వెళితే వధకం ఆగిపోయి, ప్రజలకు ఇచ్చిన మాట తప్పే అవకాశం ఉంది. కాబట్టి దానికి సంబంధించి కొత్త చట్టం తెచ్చే ఆలోచన చేస్తున్నారా? 1.6 మీటర్లు లో ఎలాంటి అబ్జక్షన్ లేకుండా పైప్ లైన్ వేసే అవకాశానికి ప్రభుత్వం చట్టం తేవాలి. ఇదొక భగీరథ ప్రయత్నం. ఇంత పెద్ద ప్రాజెక్టు చేయాలంటే మానవత్వం కావాలి. ఆ మానవత్వం మన ముఖ్యమంత్రిగారికి ఉంది. మేము ఎన్నికలకు వెళ్లినప్పుడు ఎవరూ వాటర్ గ్రీడ్ వధకం కావాలనలేదు, మ్యూనిసిపల్ లో

కూడా వాటర్ గ్రీడ్ వధకం పెడతామని అనలేదు. మానవతా దృక్పథంతో ప్రజలందరికీ రక్షిత మంచినీటి వధకం ఇవ్వాలని ముఖ్యమంత్రిగారి తీసుకున్న చొరవే వాటర్ గ్రీడ్ వధకం. ఏ రాజకీయ నాయకుడు అయినా మేము పని చేయకపోతే ఎన్నికలకు పోము అని ఎవరూ అనరు. ఆ విధంగా ధైర్యంగా చెప్పినది మా ముఖ్యమంత్రిగారే. అటువంటి వ్యక్తి ఎక్కడా ఉండరు. అంటే తనకు వాటర్ గ్రీడ్ వధకం మీద ఉన్న కాన్సిడెన్సు అలాంటిదని చెప్పడం జరిగింది. సెంట్రల్ గవర్నమెంట్, స్టేట్ గవర్నమెంట్ ఎమ్ఎస్, ఎస్ఎస్ స్కీమ్ పెట్టారు. సుమారు రూ.200 కోట్లు కరీంనగర్ జిల్లాలో సిపిడబ్ల్యూ స్కీమ్ రూపేణా కాంట్రాక్టర్లు జేబుల్లోకి వెళ్లేలా చేశారు. గత పాలకుల నిర్లక్ష్యం ఇప్పటికీ వెంటాడుతుంది. సిపిడబ్ల్యూ స్కీమ్ పెట్టారు. దానికి సోర్స్ ఎక్కడ నుండి వస్తుందో తెలియదు. ఎప్పుడో కాకుతీయ కౌల్ వస్తుంది దాని నుండి నీళ్లు తీసుకొని వాటర్ ఇన్ఫ్రామని అంటే ఐదు సంవత్సరాలలో ఒక్క లీటరు కూడా అందులో నుండి నీరు ఇచ్చిన దాఖలాలు లేవు. ఆ డబ్బులన్నీ వృధా అయ్యాయి. నిరుపయోగం ఉన్న వాటిని ఏమి చేయాలి? ఉపయోగంలోకి తీసుకువద్దామా? అంటే ఒక ఆలోచన లేకుండా డబ్బులు వచ్చేలా చేయాలని ఎన్నో సిపిడబ్ల్యూ స్కీమ్లను చేయడం జరిగింది. కాని అవి ఉపయోగంలోకి రాలేదు. గత పాలకుల నిర్లక్ష్యం ఇప్పటికీ వెంటాడుతోంది. ప్రభుత్వం ఇచ్చిన జవాబులో మొత్తం 42.7 టిఎమ్సి వాటర్ గ్రీడ్ కోసం తీసుకుంటామన్నారు. అందులో కృష్ణలో 19.65, గోదావరి 19.62, ఎల్లంపల్లిలో 3 టిఎమ్సిలు మొత్తం 42.7 టిఎమ్సిల నీరు ఈ వధకానికి అవసరమైంది. నాకు ఒక అనుమానం వచ్చింది. 2000 ఎమ్ఎల్డిలు మనకు అవసరం అవుతుంది. వాటర్ గ్రీడ్ వధకం ద్వారా ప్రతి ఇంటికి నీరు ఇస్తే డిమాండ్ 4000 ఎమ్ఎల్డి అవసరం పడుతుంది. ఒక టిఎమ్సి = 77.7 ఎమ్ఎల్డిగా భావిస్తాము. అలా చేస్తే సంవత్సరానికి 13 లక్షల ఎమ్ఎల్డి అవసరం అవుతుంది. 20 సంవత్సరాల తరువాత 16 లక్షల ఎమ్ఎల్డి అవసరం ఉంటుంది. 42.77 కాలిక్యులేట్ చేస్తే మనకు 10 లక్షల ఎమ్ఎల్డి కూడా వచ్చే పరిస్థితి లేదు. ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక సలహా ఇచ్చారు. గోదావరి ద్వారా వంద టిఎమ్సిలు వస్తాయి. తద్వారా 40 లక్షల ఎమ్ఎల్డి కూడా ఆడా వచ్చే పరిస్థితి ఉంది. కాబట్టి దాని గురించి ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను. ఇప్పటికే ప్రపంచమే కాక భారత దేశం కూడా ఈ ర్వ పడుతుంది. పక్కనున్న ఆంధ్ర రాష్ట్రం ఈ ర్వ పడి కృష్ణ నది నుండి వాటర్ తీసుకోవద్దని లెటర్ వ్రాశారు. అటువంటి పరిస్థితి వస్తే కృష్ణ నది నుండి ఇన్ఫ్రావద్దంటే దానికి ప్రత్యామ్నాయం కూడా

ఆలోచించాలి. దాని మీద దృష్టి సారించాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

ఏ కార్పొరేషన్ అయినా, ఏ గ్రామ పంచాయతీ అయినా ప్లాన్స్ డిజైన్ చేస్తే కరీంనగర్లో ఈ ప్రజలకు రోజుకు 40 ఎమ్ఎల్డి వాటర్ యూజ్ అవుతుంది. దానికి ఆ వాటర్ త్రాగిన, వాడుకున్నా సీవరేజ్ అన్నీ కూడా క్యాలిక్యులేట్ చేస్తారు. ఇన్కమింగ్ 40 ఎమ్ఎల్డి ఉంటే అవుట్ గోయింగ్ 100 ఎమ్ఎల్డి ఉంటాయని, డబ్బుడిబి అంటే ఎస్టిబి సీవరేజ్ ట్రీమింట్ ప్లాంట్ కూడా దానికి అనుగుణంగా డిజైన్ చేస్తారు. ప్రభుత్వం ఏదైతే 2000 ఎమ్ఎల్డికన్నా 4000 ఎమ్ఎల్డి ఇస్తామంటే ఎక్సెస్ వాటర్ అంతా బయటకు పోవడానికి సీవరేజ్ కాలిక్యులేట్ చేయాలి. దానికి ప్రత్యామ్నాయంగా రీఛార్జ్ లాంటి వాటర్ హార్వెస్ట్ లాంటివి ఈ ప్రాజెక్టులో పొందుపరుస్తున్నారా? వాటర్ ఇన్కమ్ ఎక్కువైతే అవుట్ కమ్ కూడా ఎక్కువ వస్తుంది. దాని గురించి కూడా ప్రభుత్వం ఆలోచించాలి. ప్రతి ఇంటిలో ఒక వ్యక్తికి రక్షిత మంచినీరు కావాలంటే .2 పిపిఎమ్ అనేది సెఫెస్ట్ వాటర్. అది గ్రీడ్ లోకి వెళ్లి వచ్చినప్పుడు ఎక్కువ పిపిఎమ్ ఉంటుంది. అది గ్రీడ్ నుండి వచ్చేటప్పుడు కొద్దిగా ఎక్కువ పిపిఎమ్ ఉంటుంది. ఫిల్టర్ బెడ్ అయితే తక్కువ పిపిఎమ్ వస్తుంది. కన్సూమర్ కు వచ్చేసరికి .2 పిపిఎమ్ ఉంటుంది. ఈ కన్సూమర్ కు వచ్చేసరికి .2 పిపిఎమ్ మెయింటెయిన్ చేయడం జరుగుతుందా? వాటర్ గ్రీడ్ లో ఎంత పిపిఎమ్ మెయింటెయిన్ చేస్తాము? ఫిల్టర్ బెడ్ లో ఎంత పిపిఎమ్ మెయింటెయిన్ చేస్తాము?

12.30 కన్సూమర్ కి ఎంత పిపిఎం వస్తుందని అడుగుతున్నాను.

మ. మనం సైప్ లైన్లు వేస్తున్నాము. వాటర్ మీటర్లు పెడుతున్నాము. వాటికి సంబంధించిన మెయింటెనెన్స్ వాటర్ గ్రీడ్ బాడీ చేస్తుందా లేక గ్రామ పంచాయతీలు చేస్తాయా అని అడుగుతున్నాను. గ్రామ పంచాయతీలు, మున్సిపాలిటీలు, కార్పొరేషన్లు మెయింటెయిన్ చేస్తే పరిస్థితి ఏ విధంగా ఉంటుందో మీకు తెలుసు. ఈ స్కీమ్ నిరుపయోగమవుతుంది. అందుకని వాటర్ గ్రీడ్ కే మెయింటెనెన్స్ బాధ్యత అప్పగించాలని కోరుతున్నాను.

అధ్యక్షా, పవర్ కి సంబంధించి చెప్పాలి. ప్రభుత్వం ఇచ్చిన సేవేదిక ప్రకారం ఈ స్కీమ్ కి 181 మె.వా పవర్ అవసరం అవుతుంది. నాకున్న నాలెడ్జ్ ప్రకారం, పవర్ కు సంబంధించి ప్రతి నెల, సుమారు రూ. 60-70 కోట్లు కరెంట్ బిల్ కట్టాలి. యూనిట్ కు అయిదు రూపాయలు వేసుకుంటే ఆ విధంగా అవుతుంది. ప్రతి రోజూ 16 గంటలు ఈ ప్రాజెక్టు నడిపినట్లయితే కొంత ఖర్చు అవుతుంది. గ్రీడ్

లఘుచర్య : “జల జాలం”

6 అక్టోబర్, 2015

కార్యక్రమం గురించి

మెయింటనెన్స్ కి, పైప్ లైన్ కి, ఇంజనీర్ల జీతాలకు, కరెంట్ బిల్ కి సంవత్సరానికి సుమారు రూ. 60-70 కోట్లు ఇవ్వవలసి వస్తుంది. ఆ ఖర్చు ప్రభుత్వం భరిస్తుందా లేక కన్జ్ట్రుమర్స్ పై భారం పెడుతుందా అని అడుగుతున్నాను. నేను ఒక సూచన కూడా చేశాను. మీటర్లు ఉన్న ప్రదేశాలకు, మీటర్లు లేని ప్రదేశాలకు వ్యత్యాసం ఉంటుంది. మీటర్లుంటే, తాగునీటి అవసరం మేరకు నీటిని మనం వాడుకుంటాము తరువాత నల్లని బండ్ చేస్తాము. నా చిన్నప్పుడు నీళ్లు వచ్చినప్పుడు, మళ్ళీ నీళ్లు ఎప్పుడు వస్తాయోనని, డ్రమ్ముల్లోకి స్టోర్ చేసుకునేవాళ్ళం. ఆ నీళ్లలో రెండు, మూడు రోజులకి పాచి వచ్చేది. ఆ నీళ్లు నిరుపయోగమయ్యేవి. మళ్ళీ నీళ్లు వచ్చినప్పుడు అవి పారబోసి కొత్తనీళ్లు పట్టుకునేవాళ్ళం. ఆ విధంగా ఎంత నీటిని వేస్ట్ చేస్తున్నామో ఒకసారి ఆలోచించాలి. ప్రతిరోజు ప్రభుత్వం వాటర్ ఇస్తుందనే కాన్సిడెన్స్ క్రియేట్ చేస్తే, ప్రజలు ఆ విధంగా స్టోర్ చేసుకోరు, నీళ్లు వేస్ట్ అవ్వవని మనవి చేస్తున్నాను. మీటర్లు లేకపోతే, ప్రభుత్వమే ఉచితంగా నీళ్లు ఇస్తుందని, వాటర్స్ వేస్ట్ చేసి అవకాశం ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. కాబట్టి, మీటర్ సిస్టమ్ గురించి ఆలోచించాలి. ఇప్పుడు నాలుగు వందల రూపాయలు, వాటర్ బిల్ క్రింద చెల్లిస్తున్నాము. మీటర్ సిస్టమ్ ఉండడం వల్ల దాని కంటే తక్కువ బిల్ వచ్చే అవకాశం ఉంది. ఈ విషయాన్ని ప్రపంచ దేశాలన్నీ అంగీకరించాయి. దానిని కూడా పరిశీలించాలని మంత్రి గారిని రిక్వెస్ట్ చేస్తున్నాను. నేను మహారాష్ట్రలో చదువుకున్నాను. 1986లోనే మహారాష్ట్రలో 24 గంటలూ కరెంట్ ఇచ్చేవారు. అప్పుడు ఒక్క ఇంటిలో కూడా బోర్వెల్ ఉండేది కాదు. డైరెక్ట్ పంప్ హౌస్ ద్వారా 24 గంటలూ రక్షిత మంచినీరు వస్తుంది. ఆ పద్ధతిన, పది శాతం కూడా వాటర్ వేస్ట్ అవదు. వాటర్ సేవ్ అవుతుంది. అందువల్ల మీటర్ ని తప్పనిసరిగా పెట్టాలి. బోర్ వెయ్యకపోతే కరెంట్ బిల్ కూడా తక్కువ వస్తుంది. నల్లా బిల్ కూడా యాభై రూపాయల లోపే వస్తుంది కాబట్టి మీటర్ పెట్టే ఆలోచన చెయ్యమని కోరుతున్నాను. మనముఖ్యమంత్రి గారు డైనమిక్ లీడర్. వారు పవిత్ర లక్ష్యంతో ఉన్నారు. ఎలాంటి ఆటంకాలు వచ్చినా, ఈ స్కీమ్ ని సక్సెస్ చెయ్యాలని చూస్తున్నారు. చరిత్రలో వాటర్ గ్రిడ్ పథకం నిలబడుతుందని అందరి సమ్మతం కాబట్టి ఈ ఆలోచన వచ్చినందుకు తెలంగాణ ప్రజల పక్షాన మనస్ఫూర్తిగా సేను వారికి అభినందనలు తెలియజేసుకుంటున్నాను. భారతదేశంలో అంబేద్కర్, బాబు జగ్జీవన్ రామ్, జ్యోతి రావ్ పూలే వంటి ముగ్గురు మహానుభావులు జన్మించారు. వాళ్లు మన దగ్గర ఎందుకు పుట్టలేదని మిగతా దేశాల వారు ఈర్ష్యపడుతున్నారు, భారతదేశం ఈ రోజు గర్వపడుతుంది. అదే విధంగా భారతదేశంలోని

మిగతా రాష్ట్రాల వారు ఈర్ష్యపడే విధంగా, తెలంగాణ రాష్ట్రం గర్వపడే విధంగా, ఈ రాష్ట్రంలో కేసీఆర్ గారు పుట్టారు. వారు పుట్టిన ఈ గడ్డ మీద నేను పుట్టినందుకు నా అదృష్టంగా భావిస్తూ ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు మీకు ధన్యవాదాలు తెలుపుకుంటూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను. జైహింద్, జై తెలంగాణ.

శ్రీ గాదరి కిషోర్ కుమార్ (తుంగతుర్తి) : అధ్యక్షా, వాటర్ గ్రిడ్ కార్యక్రమంపై మాట్లాడే అవకాశం ఇచ్చినందుకు మీకు ధన్యవాదాలు తెలియజేసుకుంటున్నాను. నీళ్లు, నిధులు, నియామకాలు అనేవి తెలంగాణ ఉద్యమానికి ప్రాతిపదిక. మన నిధులు మనం ఖర్చుపెట్టుకుంటున్నాము, మన బడ్జెట్ ను మనమే ప్రవేశపెట్టుకుంటున్నాము, ప్రజల పక్షాన పరిపాలనను మనమే కొనసాగించుకుంటున్నాము. నియామకాల విషయంలో ప్రభుత్వం ఇప్పటికే చెప్పింది. ఎన్ని సోస్టులను భర్తీ చేస్తుందన్న విషయాన్ని ప్రభుత్వం చాలా స్పష్టంగా చెప్పడం జరిగింది. మిగిలింది నీళ్లు. సాగునీరు, త్రాగునీరు విషయంలో ప్రభుత్వం తన మేనిఫెస్టోలో ఎక్కడా చెప్పలేదు. సాగునీటికి సంబంధించిన మిషన్ కాకతీయ, తాగునీటికి సంబంధించిన వాటర్ గ్రిడ్ ప్రోగ్రామ్ గురించి ఎన్నికల సందర్భంలో ఎక్కడా చెప్పలేదు. ఏ ప్రభుత్వం అయినా సరే, మేనిఫెస్టోలో చెప్పినవే చెయ్యలేక రకరకాల కారణాలు చెప్పి తప్పించుకునే సందర్భాలను చూశాము. తెలంగాణ పొడే గిట్టనటువంటి ఆంధ్రా వలన పాలకులు చేసిన నియంతృత్వ పాలనలో ఒక్క నీటి బొట్టుకూడా మనకు రానటువంటి పరిస్థితిని చూసి చెలించిపోయిన కేసీఆర్ గారు ఎన్నికల సందర్భంలో చెప్పకపోయినా, ప్రజల అవసరాల దృష్ట్యా, ప్రతిష్టాత్మకంగా, వ్యూహాత్మకంగా ఈ ప్రాజెక్టును చేపట్టి ముందుకు వెళ్తున్నారు. గతంలో ఎంఎల్ఎగా, మంత్రిగా పనిచేసినప్పుడు ఒక పైలెట్ ప్రాజెక్ట్ క్రింద లోయర్ మానేరు నుండి సిద్దిపేట వరకూ ప్రతి ఇంటికి తాగునీటిని అందించిన ఘనత వారికి దక్కింది. కేసీఆర్ గారు ముఖ్యమంత్రి హోదాలో, తెలంగాణ రాష్ట్రంలోని అన్ని నియోజకవర్గాలలో, సిద్దిపేట నియోజకవర్గంలో ఏ విధంగా చేశారో, ఆ విధంగా చేసి, రాష్ట్ర ప్రజలందరికీ తాగునీరు అందించాలనే సద్బుద్ధితో మంచి ఆలోచనతో ఈ కార్యక్రమాన్ని చేపట్టారు. దేశంలోనే ఒక్క గుజరాత్ లో ఇలాంటి ప్రయత్నం చేశారని అన్నారు. అది ఎంతవరకూ సక్సెస్ అయ్యిందో ఇప్పటికీ మంత్రి గారు స్టడీ చేస్తున్నారు. ఇంకా బాగా స్టడీ చేస్తే బాగుంటుంది. అక్కడ జరిగిన పొరపాట్లు, అవినీతి, లోపాల గురించి స్టడీ చేసి, అవి మన దగ్గర జరగకుండా మనం అద్భుతంగా ముందుకు వెళ్లాలని కోరుతున్నాను. ఎన్నికల సందర్భంలో చెప్పిన మాటలు కాకుండా, ఎన్నికల తరువాత

ఇచ్చిన హామీలను నెరవేర్చడానికి ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. శాసనసభ వేదికగా, ముఖ్యమంత్రి గారు, మూడు సంవత్సరాలలో ఈ ప్రాజెక్టును పూర్తి చేస్తామని అన్నారు. ఆ విధంగా, గ్రామీణ ప్రాంతాలలో వంద లీటర్లు, మున్సిపాలిటీలలో 150 లీటర్ల నీటిని, ప్రతి ఇంటికి ఇవ్వలేకపోతే మళ్ళీ మీ దగ్గరకు మళ్ళి ఓటు అడగమని చెప్పిన వ్యక్తి మన ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ గారని మనవిచేస్తున్నాను.

12.40 ఎందుకంటే 14 సంవత్సరాలు నిర్విరామంగా ప్రతి మ. గ్రామానికి కాళ్ళకు గజ్జెలు కట్టుకొని తిరిగిన నేపథ్యం వారికున్నది కాబట్టి, ప్రతి గ్రామంలో ఉన్న సమస్యను వారు కళ్ళారా చూశారు కాబట్టి ఎవరూ అడగకముందే ముఖ్యమంత్రిగారు అన్ని సమస్యల పరిష్కారానికై కార్యక్రమాలు ప్రకటిస్తున్నారు. ఈ సమస్య గురించి కూడా ఎవరూ చెప్పలేదు, అడగలేదు. కానీ వారికి చిత్తశుద్ధి ఉంది కాబట్టి నల్గొండ జిల్లాలో గతంలోనే చాలాసార్లు పాదయాత్ర చేసి ఫ్లోరిన్ మహమ్మూరిని తన్ని తరిమివేయాలని వారు చాలా స్పష్టంగా చెబుతూ కొట్లాడారు కాబట్టి వారే స్వయంగా ముందుకు వచ్చి బృహత్తరమైన ఆలోచన చేశారు. అలాంటి ఆలోచన గత 60 సంవత్సరాలుగా గద్దెపైనున్న పాలకులకు ఎందుకు రాలేదు? ఎన్ని జన్మలెత్తితే ఇటువంటి ఆలోచన వస్తుందో దయచేసి మీరు ఆలోచించుకోవాలి. 60 సంవత్సరాలుగా ఆంధ్ర పాలకుల అడుగులకు మడుగులోతారు తప్ప తెలంగాణ ప్రజలకు మనం చేయాల్సింది ఏముంది, తెలంగాణ ప్రజలు వెనుకబడిపోతున్నారని, తెలంగాణకు నీరివ్వలేని పరిస్థితి ఉంది కాబట్టి దీనికి మనం ఎలాంటి పరిష్కారం చూపాలని గతంలోని తెలంగాణ ప్రాంత నాయకులు ఎవరూ చేయలేదని నేనీరోజు స్పష్టం చేస్తున్నాను. వేలకోట్ల రూపాయలు వెచ్చించడానికి కూడా వెనకాడకుండా, కఠోరశ్రమకు వెరుమకుండా నీటికే నడకనేర్చే విధంగా వేల కిలోమీటర్ల దూరం పైపులలో నీటిని తరలించి గ్రామంలోని ప్రతి ఒక్క ఇంటికి నీరివ్వడానికి సంకల్పించడమే ఒక గొప్ప విషయం.

దాదాపు రూ.45వేల కోట్లతో వాటర్గ్రిడ్ పథకాన్ని ముందుకు తెచ్చారు. గుజరాత్ రాష్ట్రంలో ముందుగా రూ.3000కోట్లతో పథకాన్ని ప్రారంభించారు గానీ, మన రాష్ట్రంలో మొదటిదశలోనే రూ.10వేల కోట్లతో టెండర్లు పిలవడం జరిగింది. గుజరాత్ రాష్ట్రంలో విజయవంతమైన పథకాన్ని స్ఫూర్తిగా తీసుకొని ఇక్కడ ఈ పథకాన్ని ప్రారంభించారు. ఎలాంటి విమర్శలకు తాను లేకుండా అంతర్జాతీయ ప్రమాణాలతో ప్రత్యేక వ్యవస్థను వాటర్గ్రిడ్ కోసం నెలకొల్పుతూ, ఎక్కడైతే సీమాంధ్ర పాలకుల నిర్లక్ష్యానికి గురై అవస్థలు పడుతున్న

నల్గొండ జిల్లాలో వాటర్గ్రిడ్ పైలాన్సు అనిష్కరించడం ద్వారా గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు వారి నిబద్ధతను ప్రపంచానికి తెలియజేశారు. తెలంగాణ రాష్ట్ర సాధన ఉద్యమానికంటే ముందు నుంచి నల్గొండ జిల్లాలోని ఫ్లోరిన్ మహమ్మూరిపట్ల బ్యాంకు ఉద్యోగి ముచ్చర్ల సత్యనారాయణగారు జలసాధన సమితి ఏర్పాటుచేసి ఉద్యమం లేవదీసి అంశాలస్వామి అనే ఫ్లోరిన్ బారినబడిన వ్యక్తిని తీసుకెళ్లి అప్పటి ప్రధానమంత్రి వాజ్ పేయిగారి వద్దకు తీసుకెళ్లి వారి టేబుల్ మీద పడుకోబెట్టి ఇదండీ, మా నల్గొండ దుస్థితి అని పోరాడిన సందర్భం ఉంది. ఆ సందర్భాన్ని గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు పలు సందర్భాలలో ప్రస్తావించారు. చుండూరు, బట్లపల్లె గ్రామంలో 14శాతం ఫ్లోరిన్ ఉంది. ఆ గ్రామంలో ఈ ఊరిలో నీరు తాగకూడదు కాబట్టి ఈ ఊరిని ఖాళీ చేసి వెళ్లిపోమని బోర్డు కూడా పెట్టారు. ఆ విధంగా ఫ్లోరిన్ ప్రభావిత ప్రాంతాలను అలాగే వదలిపెడితే నల్గొండ జిల్లాలో సగం ప్రాంతం నుంచి జనాభా ఇతర ప్రాంతాలకు తరలివెళ్లి ఆ ప్రాంతం పూర్తిగా ఎడారిగా మారే అవకాశం ఉందని చెప్పారు.

నెదర్లాండ్ దేశానికి చెందినవారు అక్కడికివచ్చి సైంటిఫిక్ గా రీసెర్చ్ చేసి భూతల నీటిపారుదల చేపట్టడం ద్వారా కొంతవరకు పరిస్థితి మెరుగు పరచవచ్చునని, ఆ విషయాన్ని గమనంలోకి తీసుకోవాలని, లేకపోతే ప్రజలు చచ్చిపోయే పరిస్థితి వస్తుందని చెప్పారు. ఆ నీటిని తాగడమే కాకుండా, వ్యవసాయంచేసి ఆ ఆ నీటితో పండించిన పంటలు తిన్నా, ఆ నీటితో పండించిన పండ్లను తిన్నా ఫ్లోరిన్ బారిన పడతారు కాబట్టి దానిని నివారించేందుకు చర్యలు తీసుకోవాలని చెప్పారు. ఈ జిల్లాకు కేటాయించిన రూ.200కోట్లను తూర్పుగోదావరి జిల్లాకు వరదలు వస్తే గత ప్రభుత్వాలు ఆ నిధులను తూర్పుగోదావరి జిల్లాకు తరలించాయి. ఇతరదేశాలు నల్గొండ జిల్లాలో ఫ్లోరిన్ పీడిత ప్రాంతాలలో నీటిని శుద్ధిచేసుకోమని కేటాయించిన నిధులను కూడా ఇతర జిల్లాలలో అవసరాలకు మరలించిన సంగతి అవగాహన ఉన్న నల్గొండ జిల్లావాసిగా నాకు తెలుసు కాబట్టి ప్రస్తావిస్తున్నాను.

ఆ విధంగా నిరసన తెలియజేసి కార్యక్రమంలో భాగంగా నల్గొండ ఎంపీ స్థానానికి 486 మంది పోటీచేసి నల్గొండ జిల్లాలో ఫ్లోరిన్ సమస్యను జాతీయస్థాయిలో తెలియజేసిందేమిట ప్రయత్నించారు. అప్పుడు బ్యాలెటోవరు న్యూస్ పేపర్ లాగా పెద్దగా ముద్రించాల్సి వచ్చింది. నీటి గురించి ఎన్నో రకాల ఉద్యమాలు, అవగాహనా కార్యక్రమాలు, పోరాటాలు చేసిన సందర్భాలు చూశాం. కానీ మన ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత ఏ ఒక్కరూ అడగక ముందే

లఘుచర్య : “జల జాలం”

6 అక్టోబర్, 2015

కార్యక్రమం గురించి

ముఖ్యమంత్రిగారు గొప్ప పథకాన్ని ప్రవేశపెడుతున్నామని బాహాటంగా ప్రకటించారు. రూ.40వేల కోట్లు కూడా ఏవిధంగా సమీకరిస్తున్నామో సభలో పూర్తిగా వివరించి ఎవరికి ఎలాంటి అనుమానం ఉన్నా నివృత్తి చేయడానికి సిద్ధంగా ఉన్నామని చెప్పారు. సూచనలు, సలహాలు కోరుతూ ఈ పథకాన్ని ముందుకు తీసుకెళతామని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు.

శ్రీనాథుడు చెప్పినట్లు జొన్న అంబలి, జొన్న గట్టు, సజ్జల కుడుములు గానీ, కాటన్ దొర కడితేనే తాగునీరు, సాగునీరు వచ్చినాయని చెప్పే మాటలు కానీ అవి ఏవీ లేకముందో పెండ్లిపాకాల, రుద్రసముద్రం, ఉస్మాన్ సాగర్, హిమాయత్ సాగర్, వరంగల్లు పాకాల చెరువు, లక్కవరం, రామప్ప చెరువులను నిర్మించి ప్రజలకు తాగు, సాగునీరు అందించిన పాలకులు అవుతున్నారు. ప్రపంచానికే వాటర్ షెడ్ గురించి చెప్పిన పాలకులు మనకు గతంలో ఉన్నారని మీ దృష్టికి తీసుకొస్తున్నాను.

సల్గొండ జిల్లా తుంగతుర్తి నియోజకవర్గంలో పాలేరునుంచి తుంగతుర్తి, నూతనకల్ మండలాలకు నీరందించే ఒక పథకాన్ని ప్రవేశపెట్టి రూ.78కోట్లతో ఐహాచ్ గారు చేసినట్లుగా నాకు అవగాహన ఉంది. అది 55 ఎలెసిండికి మాత్రమే ఇచ్చారు కాబట్టి దానికి వందకు పెంచుతూ వాటర్ గ్రీడ్ కు అనుసంధానం చేయాలని మంత్రిగారు అడిగిన వెంటనే అనుసంధానం చేస్తూ ఉన్నటువంటి ఆవాసాలను తగ్గించి దానిని 100 లీటర్లకు పెంచి మొత్తం ప్రాజెక్టునే మార్చి గుండుగోయినగూడెం దగ్గర కృష్ణానది నుంచి తీసుకొని మార్చాలనే ప్రతిపాదన ఒకసారి చేసినా పాలేరు నుంచి తీసుకొంటే లబ్ధి చేకూరుతుందని చెబితే వెంటనే ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా అంగీకరించి దానిని వెంటనే మార్చి కొన్ని ఆవాసాలను తగ్గించి పాలేరునుంచే ఇచ్చేందుకు నిర్ణయించినందుకు వారికి ప్రత్యేక ధన్యవాదాలు. తిరుమలగిరి మండలానికి జనగామ వద్ద ఏర్పాటు చేస్తున్న ట్రైన్ నుంచి, అరవల్లి మండలానికి ఉదయ సముద్రం నుంచి నీటిని తీసుకొస్తామని చెబుతున్నారు. ఈ కార్యక్రమంలో వాటర్ గ్రీడ్ కోసం కార్పొరేషన్ ఏర్పాటుచేసేటప్పుడు గానీ, డివిజన్ల ఏర్పాటు గానీ వాటి సమీక్షల సందర్భంలోగానీ, వాటికి అధికారుల కేటాయింపులో గానీ అన్నింటిలో శాసనసభ్యులను కూడా ఇన్ వాల్వ్ చేసి సమీక్షిస్తూ ఇంటర్వల్ లైన్ లో ఏమైనా ఇబ్బంది ఎదురైతే కూడా స్థానిక ప్రజాప్రతినిధులతో మాట్లాడి ఆ సమస్య పరిష్కారమై ప్రాజెక్టు ముందుకెళ్లడానికి మేం కూడా సహకరిస్తాం కాబట్టి అందరినీ గమనంలోకి తీసుకోవాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

ఇందాక గౌరవసభ్యులు గంగుల కమలాకర్ గారు మాట్లాడుతూ ప్రాజెక్టులు చేపట్టిస్తున్నామని దానికి ఏదైనా కట్టబెట్టే ప్రయత్నం ప్రతిపక్షాలు చేస్తారని చెప్పారు. దేశానికి స్వాతంత్ర్యం వచ్చి 60 సంవత్సరాలైనా ప్రజలకు రక్షిత మంచినీటిని అందించాలని గత ప్రభుత్వాలు వట్టిండుకోలేదు. సాగునీటిని అందించడానికి గోదావరి, కృష్ణానదిపై ప్రాజెక్టులు చేపడుతున్నామని చెబుతూ మన రాష్ట్రంపై ఆరోపణలు చేస్తూ కేంద్రప్రభుత్వానికి, కృష్ణా బోర్డుకు లేఖలు రాయడం చేస్తూ వచ్చారు. తెలంగాణ ప్రజలకు కంటే దక్కనీయకుండా చేసినట్లు వాటర్ గ్రీడ్ విషయంలో కూడా తాగునీరు కూడా అందనీయకుండా పక్క రాష్ట్ర నాయకులు కేంద్ర ప్రభుత్వానికి, కృష్ణా బోర్డుకు లేఖలు రాస్తూ అడ్డుకొనే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. అలా చేయడంకంటే నీటిమాలిన చర్యలు మరొకటి ఉండవు. అక్రమ నిర్మాణాలు చేస్తున్నామని, వారికి వాటాగా రావాల్సిన నీటిని మనం వాడుకొంటున్నట్లుగా చెబుతూ రకరకాల ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారు. కాంట్రాక్టర్ల కోసం కాలువలు తవ్వే ప్రభుత్వాలు మావి కావు. కమిషన్ల కోసం కక్కుర్తిపడే పాలకులం మేం కాదు. వందశాతం ప్రజలకోసమే పనిచేసే ప్రభుత్వం వచ్చిందని దయచేసి ఆ విషయం గుర్తుపెట్టుకోండి. కాళ్ళలో కట్టలుపెట్టే ప్రయత్నం చేయకండాని గుర్తుచేస్తున్నాను. వాటర్ గ్రీడ్ పథకం గురించి ముఖ్యమంత్రిగారు స్పష్టత ఇచ్చిన తర్వాత కూడా ఎలాంటి పనులు ప్రారంభం కాకుండానే తెల్లారగానే ప్రెస్ మీట్లు పెట్టి కేవలం అవినీతి కోసమే ఈ ప్రాజెక్టును చేపడుతున్నారని, కాంట్రాక్టర్లతో, పైపుల కంపెనీలతో కుమ్మక్కయ్యారని ఇష్టం వచ్చినట్లు విమర్శలు ప్రతిపక్షాలు చేస్తున్నాయి.

ప్రాజెక్టులు తీసుకొస్తే దండుకోవచ్చునే మనస్తత్వం, అవగాహన మీకుంది కాబట్టి ఇప్పటి ప్రభుత్వం కూడా అలా చేస్తున్నదని మీరు భావిస్తున్నారేమో గానీ మీరెంత అడ్డుకొనే ప్రయత్నం చేసినా సూరశాతం పూర్తిచేసే ఉద్దేశంతో మేమున్నాం. జిత్తులమారి నక్క వేషాలు మీరు వేస్తారని నాకు తెలుసు. ఏదో ఒక వంకతో మీరు అడ్డుకోవాలని చూస్తున్నారని మాకు తెలుసు. వాటర్ గ్రీడ్ పథకం ఒకసారి పూర్తయితే ప్రతిపక్ష పార్టీ ఒక్కటి కూడా గ్రామాలలోకి వెళ్లి తిరిగే పరిస్థితి ఉండదు, బీమారు వచ్చి వడిపోయే పరిస్థితి ఉంటుంది. వారిని వారు బతికించుకోవాలంటే ఈ ప్రాజెక్టుకు పూర్తిచేయనీయకూడదని నిర్ణయించుకున్నారు. వారు రాజకీయ అజెండా ముందు పెట్టుకొని ప్రజల అభివృద్ధిని అడ్డుకొనే ప్రయత్నం కనబడుతోంది. మీరెంత జిత్తులమారి నక్క వేషాలు వేయాలనుకున్నా మేం చాలా స్పష్టంగా ఉన్నాం. నోట్లో మాంసం ముక్క పెట్టుకున్న కాకిని

మోసం చేయాలనుకొని కాకినాడకు నక్క వెళ్లి కాకి బావా, కాకి బావా, నీవు మంచిగా పాట పాడతావంట, మంచి పాట పాడు అంటే కాకి పాట పాడగానే ముక్క కిందుడ్డది, దానిని నక్క తిన్నది. కానీ ఇప్పుడు ఆ పరిస్థితి లేదు. ఆ మాంసం ముక్కను తీసి కాలు కింద పట్టుకొని పాట పాడుతుంది. ఆ తరువాత నక్క ఇంకొక ఎత్తుగడ వేస్తుంది. మాంసం ముక్క కాలు కింద పెట్టుకోగానే కాకిబావ నువ్వు డ్యాన్స్ కూడా బాగా చేస్తావట గదా అని అనగానే అప్పుడు ఆ ముక్కను తీసుకొని నోట్లో పెట్టుకొని డ్యాన్స్ చేస్తుంది. ఆ తరువాత కాకిబావ నువ్వు పాట పాడుతూ డ్యాన్స్ చేస్తావట కదా ఒకసారి పాట పాడుతూ డ్యాన్స్ చేయవా అని అంటే అప్పుడు కాకి ఆ మాంసం ముక్కను మింగి పాట పాడుతూ డ్యాన్స్ చేసి చూపిస్తుంది.

12.50 వీళ్ళివిధంగా అవరోధాలు కల్పించినప్పటికీ మూడు మ. సంవత్సరాలు ముగిసేసరికి అన్ని పనులు పూర్తిచేసుకొని ప్రజలకు 100శాతం నీళ్ళిందిస్తామనే విషయంలో ఎటువంటి అనుమానాలు లేవని ప్రభుత్వం స్పష్టత ఇస్తోంది. ప్రభుత్వం ఏదైనా పనిని చేపడితే విషక్షాలు ఆ పనిని విమర్శించడాన్నే ఎజెండాగా పెట్టుకొని పనిచేస్తున్నాయి. మీరిచ్చే సూచనలను, సలహాలను తీసుకోవడానికి ప్రభుత్వం 100శాతం సిద్ధంగా ఉందనే విషయంలో ఎటువంటి అనుమానాలు అవసరం లేదు. ఇంత మంచి ప్రాజెక్టును చేపడుతున్న సందర్భంలో కేంద్రమంత్రి వెంకయ్యనాయుడు గారి చేతుల మీదుగా హడ్కో అందించిన బహుమతిని కూడా కేటీఆర్ గారు స్వీకరించడం జరిగింది. ఈ విషయంలో హడ్కో ఛైర్మన్ రవికాంత్ గారు మనని కూడా ప్రశంసించడం జరిగింది. ఈ ప్రాజెక్టు సహకరించాలని హడ్కోను కోరగా వారు సూత్రప్రాయంగా అంగీకరించడం జరిగింది. ఇది మంచి ప్రాజెక్టు అని దేశవిదేశాల్లోని వారు కొనియాడుతుండగా, మనరాష్ట్రంలోని, ప్రక్క రాష్ట్రం వారికి ఈ విషయం అర్థం గాక ఇష్టం వచ్చిన విధంగా మాట్లాడే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ప్రభుత్వం పనిచేస్తున్నది కాబట్టి మేము విమర్శించాలి, ప్రభుత్వం ఏమి చేసినా దానికి వ్యతిరేకంగా పోవాలనే ప్రతిపక్ష పాత్ర ఉండకూడదు. ప్రభుత్వం మంచి చేస్తే మంచి చేసిందాలి, ప్రభుత్వం ఒకేవేళ తప్పుడు మార్గంలో పోతున్నదనే ఉద్దేశం ఉన్నట్లైతే మంచి మార్గంలో పోవడానికి సదుద్దేశంతో సూచనలు, మార్గదర్శకాలు ఇవ్వాలి. ప్రతి దానికి విమర్శించే ధోరణి ఏవిధంగా ఉంటుందంటే, ఒకసారి మాలో పరుచూరి గోపాలకృష్ణ ఎమ్మెల్యేగా యాక్ట్ చేస్తుంటాడు. అప్పుడు బాగా వరదలు వస్తాయి. అప్పుడు సిఎమ్ వెళ్లి వరదల బారిని పడిన వారిని పరామర్శించి రావాలి. ఈయన ప్రతిపక్ష ఎమ్మెల్యే బయటకు వెళ్తుంటాడు, ఆసమయంలో అతని ప్రక్కనున్న పిఎ వరదల

వచ్చినందున సిఎమ్ గారు పరామర్శించడానికి అక్కడికి వెళ్తున్నందున మీరేమైనా ప్రెస్ కు చెబుతారా అని అడగగా జేబుల్లోంచి అతను రెండు ఉత్తరాలను తీస్తాడు. వరదల వల్ల కొట్టుకుపోతున్న ప్రజలను పరామర్శించడానికి హెలికాప్టర్ లో వెళ్తే ఈ ఉత్తరం ఇవ్వాలని, లేకుపోతే బస్సు మార్గంలో పోతే మరో ఉత్తరం ఇవ్వమని రెండు ఉత్తరాలు ఇస్తాడు. ఆ రెండు ఉత్తరాల్లో ఏమి ఉంటుందంటే, హెలికాప్టర్ పోతే ప్రజలందరు వరదల్లో కొట్టుమిట్టాడుతు ఉంటే ఈయన పైనుంచి సినిమా లాగా చూసి, సర్వే చేసుకొని వెళ్తున్నాడనే విషయంతో ఒకటి, ఒకేవేళ బస్సు మార్గంలో ప్రయాణిస్తే వరదల వల్ల ప్రజల ఆగమగమైతే బస్సులో వెళ్తే ఎన్నడు చేరుకుంటాడు, ఈయన విపార యాత్రకు బయలుదేరుతున్నాడా అని ఈ ఉత్తరంలో వ్రాసి ఉంటుంది. ఏ పని చేసిన తప్పకుండా విమర్శించాలని వాళ్లు రెండు ఉత్తరాలు జేబుల్లో పెట్టుకొని ప్రెస్ మీట్స్ లో చెప్పాలని బయలుదేరిన పరిస్థితి ప్రతిపక్షాల దగ్గర కూడా కనబడుతుందనే విషయాన్ని సభ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. వాటర్ గ్రిడ్ ప్రాజెక్టుకు సంబంధించిన గ్రిడ్ల సంఖ్య 33, డిజైన్ కాలపరిమితి 30 సంవత్సరాలు, ప్రాజెక్టులు 98 నియోజకవర్గాలకు, 427 మండలాలు, 64 మున్సిపాలిటీలు, కార్పొరేషన్లు మరియు గ్రామీణ జనాభ 2 కోట్ల 20 లక్షల మందికి వర్తిస్తాయని, ప్రధాన పైప్ లైన్ 4434 కిలోమీటర్లు, ఉపగ్రిడ్ 44666 కిలోమీటర్లు, అంతర్గత పైప్ లైన్ 32510 కిలోమీటర్ల మేరకు తీసుకుపోయే అవకాశం ఉందని మాకు ఇచ్చిన ప్రాథమిక సమాచారంలో ఉంది. ఈ ప్రాజెక్టుకు 181.6 మిలియన్ల విద్యుత్ ప్రాజెక్టులు అవసరం అవుతాయనే విషయాన్ని ఇంతకు ముందు మాట్లాడిన సభ్యులు కులూకర్ రావుగారు కూడా చెప్పడం జరిగింది. భారీ ప్రాజెక్టు కావడం వల్ల అదనపు పని భారం ఉంటుందని, డిపార్టుమెంటులో ఇప్పుడున్న అధికారులందరికీ మేల కోట్ల రూపాయల ప్రాజెక్టులను చేపట్టిన అనుభవం లేదని నేను అనుకుంటున్నాను. రిటైర్డ్ అధికారులను లేదా దేశంలో మంచి అనుభవం ఉన్న ఒక అధికారిని నియమించుకొని ఎప్పటికప్పుడు పర్యావేక్షణ చర్యలు చేపడితే బాగుంటుందని మంత్రి గారికి మనవి చేస్తున్నాను. మేనేజ్మెంట్ అండ్ ప్లానింగ్ విషయంలో కూడా ప్రభుత్వం ఒక క్లారిటీతో ముందుకు వెళ్తే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. వాటర్ గ్రిడ్ డివిజన్ ల విషయంలో జిల్లాల వారిగా డివిజన్ లను ఏర్పాటుచేసుకొనే అవకాశం ఉండి, జిల్లాల వారిగా అధికారులను మేనేజ్ చేసి ఇంజనీర్లను నియమించుకొని, పర్యావేక్షణ చేసే అధికారం ఉంటే దానిని గమనించాలనే విషయాన్ని మంత్రి గారి దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. ఇన్ బేక్ వెల్స్ విషయంలో, పైప్ లైన్ వెళ్తున్న

అఘుచర్య : “జల జాలం”

6 అక్టోబర్, 2015

కార్యక్రమం గురించి

ప్రాంతంలో భూసేకరణ చేయడం భూసేకరణ ప్రభుత్వానికి సంబంధించిన ప్రధానమైన ఇబ్బంది. పెద్ద డయామీటర్ వ్యాపారం ఉన్న పైపులను వేసే విషయంలో వాటిని రోడ్డు వెంబడి వేయడానికి ప్రభుత్వం వారికి అనుమతి ఇస్తుంది కావున వారికి ఎటువంటి ఇబ్బంది ఉండదు. కానీ, వ్యవసాయ క్షేత్రాల నుంచి, ఇతరుల భూమి నుంచి, ఫారెస్టు ల్యాండు నుంచి పైపులైన్స్ వెళ్తున్న సందర్భంలో ఇబ్బందులు తలెత్తే అవకాశం ఉంది. భూసేకరణ విషయంలో గుజరాత్ రాష్ట్రంలో ఉపయోగించిన రైట్ ఆఫ్ యూజ్, రైట్ ఆఫ్ వే విధానాన్నే ఉపయోగిస్తున్నారా లేదా దానిని ఏమైనా మారుస్తారా అనే విషయాలను తెలియజేయాలని కోరుతున్నాను. ఆ విధానం ద్వారా భూమికి భూమిని లేదా మార్కెట్ ధర ఇవ్వడం జరిగింది. గుజరాత్ వాటర్ సపై అండ్ సీవర్జీ బోర్డ్ భూసేకరణను జరిపి అక్కడ ఉన్న సమస్యను పరిష్కరించే ప్రయత్నం చేయడం జరిగింది. 500 చదరపు మీటర్లకు రూ.20వేల చెల్లించాలనే ప్రతిపాదనను కూడా అక్కడ చేపట్టడం జరిగింది. నిర్మాణాల విషయంలో కన్స్ట్రక్షన్ ప్రెస్ ఇండెక్స్ లెక్కల ప్రకారం నష్టపరిహారం చెల్లించే ప్రయత్నం చేస్తున్నారా అనే విషయాలను తెలియజేయాలని మంత్రిగారిని మీ ద్వారా కోరుతున్నాను. సింహభాగం సింగల్ టైమ్ సెటిల్మెంట్ చేసుకొని వాళ్లు సమస్యలను పరిష్కరించుకోవడం జరిగింది. ఫారెస్టు ల్యాండులో ఫైవ్ లైన్స్ వేసే విషయమై ఆ శాఖకు ప్రభుత్వం వాళ్లకు ప్రతిపాదనను పంపగా మీరు ఏప్రతిపాదికన దానిని చేశారనే ఒక ప్రశ్నను వేయగా దానికి సరైన సమాచారాన్ని ఇవ్వలేదనే సమాచారం మా దగ్గర ఉన్నది. ఆ విషయం ఎంతమేరకు వాస్తవమనే విషయాన్ని సభకు తెలియజేయాలని మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను. సర్వే చేసిన కంపెనీలు, సర్వే చేసిన విధానం, సరిగా ఉన్నట్టే వారు మనను ప్రశ్నించే వారు కాదు. గొప్ప అవగాహన, చిత్తశుద్ధితో ప్రారంభించినందున అందరం కూడా 100శాతం ఈ ప్రాజెక్టుపై శ్రద్ధ తీసుకొని ముందుకు వెళ్లాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఇంతటి ప్రాజెక్టును చేసే అనుభవం ఉన్న కాంట్రాక్టర్లు ఎవరు లేరనీ, కాంట్రాక్టర్ల విషయంలో కూడా అవినీతి ఆరోపణలు జరుగుతున్నాయనే విషయాన్ని ప్రతిపక్షాలు ఆరోపించడం జరిగింది. కానీ, చిత్తశుద్ధితో మేలైన అవగాహనతో మనం ముందుకు పోతున్నాము. అవినీతి ఆరోపణల విషయంలో మంత్రి గారు ఒకస్పష్టత ఇస్తే బాగుంటుందని కోరుకుంటున్నాను. 3000కోట్ల రూపాయల కాంట్రాక్టును గుజరాత్లో 10 సంవత్సరాలు చేసిన కాంట్రాక్టర్ కే ఇక్కడ 10000కోట్ల రూపాయల ప్రాజెక్టుని 3 సంవత్సరాల్లో చేయాలని చెబుతున్నాం, వాళ్లకి అది సాధ్యమవుతుందా కాదా అనే బదనం మనపై, ప్రజల్లో

ఉండకుండా ఉండాలంటే చేసేటటువంటి పనిని మనం వాళ్లతో ఉండి ఏవిధంగా చేపించుకుంటున్నామనేది ముఖ్యం. ఆ అవగాహన, ఆ అనుభవం ఉన్న వాళ్లను ప్రత్యేకంగా నియమించి వారితో పని చేయించుకుంటే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. నల్లగొండ జిల్లాలో మా దగ్గర ఇప్పటికే నాలుగు వేల కోట్ల రూపాయలకు మించిన టెండరు పనులు జరుగుతున్నాయి. పాలేరు కు సంబంధించిన దానిలో నా డివిజన్ ఉంది. మిగతా రెండు డివిజన్స్ విషయంలో 3591కోట్ల రూపాయలకు సంబంధించిన టెండర్లను ఇప్పటికే ఇన్వైట్ చేయడం జరిగింది. కొంతమందికి టెండర్ అగ్రిమెంట్ అవడం జరిగింది. మిగతాది పని ప్రారంభించాల్సి ఉంది. ఇంతకుముందు సభ్యులు చెప్పిన విధంగా మున్సిపాలిటీలకు, కార్పొరేషన్లకు ఇన్వెస్టింగ్ సందర్భంలో వాళ్లకు ఇవ్వగానే మన పనైపోతుందా, మనం చూసుకోవాలా, వాళ్లకు ఏమైనా చార్జ్ చేస్తారా చేస్తే ఏవిధంగా చార్జ్ చేస్తారు, గ్రామ పంచాయతీలకు ప్రతి ఇంటికి కూడా నీళ్లిస్తామని చెబుతున్నారు, ఇంత పెద్ద ప్రాజెక్టును చేపడుతున్నప్పుడు, ప్రజలను కూడా వంద శాతం ఇన్ వాల్వ్ చేసుకుంటు వాళ్లతో పనిచేయించుకోగలిగి, ఇది మా ప్రాజెక్టు అనే ఫీలింగ్ కూడా వాళ్లకు రావాలి, ఈ కనిష్ట పూర్తిగా ఉచితంగా ఇస్తారా లేదా వాళ్లకు ఇచ్చే నీళ్ల ఆధారంగా ఏమైనా చార్జ్లు వసూలు చేయబోతున్నారనే విషయాన్ని తెలియజేయాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

1.00 ముందు చెప్తే, మేము ఊళ్లలో తిరిగేటప్పుడు వాళ్లకు ము. చెప్పుకుని నల్లాకు సంబంధించిన క్లారిటీ వారికి ముందే ఇస్తే, వారికి కూడా ముందే అవగాహన వస్తుంది. మెంటల్ గా కూడా ఫ్రీసేర్ అయ్యే అవకాశం ఉంటుంది. ఇప్పటికే చాలా ఊళ్లల్లో ఓవర్ హెడ్ ట్యాంకులు శిథిలావస్థకు వచ్చే సందర్భాలు ఉన్నాయి. వాటిని తీసేసి, కొత్తవి చేపట్టి ఓవర్ హెడ్ ట్యాంకులకు వాటర్ గ్రైడ్ ద్వారా నీటిని చేర్చిన తర్వాత ఓవర్ హెడ్ ట్యాంకు ద్వారా ప్రతి ఇంటికి నల్లా కనిక్షన్ తీసుకుపోయే అవకాశం ఉందా లేక డైరెక్ట్ ప్లాంట్ నుండి ప్రతి ఇంటికి నల్లా కనిక్షన్ పోతుందా అనే కన్ఫ్యూజన్ గ్రామాల్లోని ప్రజలకు వస్తుంది. కాబట్టి, ఈ విషయంపై మంత్రి గారు ఒకస్పష్టత ఇస్తే బాగుంటుందని వారిని అడుగుతున్నాను. తెలంగాణ వాటర్ గ్రైడ్ పథకం ద్వారా కృష్ణ, గోదావరి రెండు నదుల నుండి 40టిఎమ్ సిల నీటిని తీసుకుని మొత్తం ప్రజల దాహార్తిని తీర్చాలనేది చాలా మంచి కార్యక్రమం. అత్యంత త్వరితంగా మారు శాతం పూర్తయ్యే విధంగా, ప్రజలకు ఇచ్చిన మాటను నిలబెట్టుకునే విధంగా, ఎలాంటి చెడు అభిప్రాయానికి తావివ్వకుండా ఉండే విధంగా అందరినీ ఎప్పటికప్పుడు సమీక్షించుకుంటూ ప్రజా ప్రతినిధులను కలుపుకుని

సమీక్షలు చేస్తూ, మమ్మల్ని కూడా అందులో భాగస్వాములను చేస్తూ ముందుకు పోతే ఎక్కడ ఇబ్బంది వచ్చినా మా సహాయ సహకారాలు కూడా అందిస్తూ వాటన్నింటినీ పరిష్కరించే ప్రయత్నం చేస్తాము. పొలాలపై పోతున్న ఫైవ్ లైన్ అంటే రైతుల విషయంలో వారు పంటను కోల్పోయే అవకాశం ఉంటుంది. కాబట్టి, వారికి కూలి చెల్లింపు విషయమూ లేక నష్టపరిహారం విషయమూ అనే విషయంపై స్పష్టత ఇవ్వాలన్న అవసరం ఉంది. మీటరు లోతుకు ఫైవ్ లైన్ పోయినప్పటికీ భూమి పైన వ్యవసాయం చేసుకునే వెసులుబాటు ఉంటుందని చెప్తున్నారు. అది ఎంత వరకు సాధ్యమో తెలుపవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఒకమంచి కార్యక్రమం ప్రభుత్వం చేపడుతున్నప్పుడు బేషజాలకు పోకుండా అన్ని వక్షాలు సహకరించి తొందరలో ఈ ప్రాజెక్టును పూర్తి చేసుకుంటే మనకే లాభం కలిగే అవకాశం ఉంటుందని సభ ద్వారా తెలియజేస్తూ, ధన్యవాదాలు.

శ్రీ బి.శంకర్ నాయక్ (మహబూబాబాద్): అధ్యక్షా, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారికి, సభాపతి గారికి, సభలోని వారందరికీ, నాకు ఓటు వేసి గెలిపించిన మహబూబాబాద్ నియోజకవర్గ ప్రజలందరికీ నమస్కారాలు తెలియజేస్తూ, వాటర్ గ్రిడ్ మీద మాట్లాడే అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు.

స్వాతంత్ర్యం వచ్చి 68 సంవత్సరాలు అయినప్పటికీ తండాల్లో గాని గూడెంలలో గాని, చెంచు పేటల్లో గాని కనీసం నడువడానికి రోడ్లు, త్రాగడానికి మంచి నీళ్లు, ఉండడానికి ఇళ్లు లేక చాలా ఇబ్బంది పడుతున్న విషయం మనందరికీ తెలిసిందే. ఆ క్రమంలో మన ప్రియతమ ముఖ్యమంత్రి గారు బడుగు, బలహీన వర్గాల కోసం, పేద ప్రజల కోసం, అణగారిన వర్గాల కోసం తొలి తెలంగాణ రాష్ట్రో వాటర్ గ్రిడ్ గురించి ఆలోచించి ఒక బృహత్తరమైన పథకం గురించి ముందుకు పోతున్న సంగతి మనందరికీ తెలిసిందే. ప్రజలు ఎంతగానో ఎదురు చూస్తున్న వాటర్ గ్రిడ్ పథకం గురించి ఇంతకు ముందు పరిపాలించిన పాలకులు, ప్రభుత్వాలు పేద వాడి గురించి ఒక్క రోజు కూడా ఆలోచించలేదు. కానీ, మన ముఖ్యమంత్రి గారు, మన ప్రభుత్వం ఈరోజు ప్రతి పేద వాడి గురించి, ప్రతి రోజు ఆలోచిస్తున్న విషయం అందరికీ తెలిసిందే. ఇరుప్రక్కలా జీవనదులు పారుతూనే ఉన్నా తెలంగాణ పొడగిట్టని ఆంధ్ర పాలకులు తెలంగాణ ఒడి చుక్క నీటి బొట్టుకు కూడా నోచుకోలేదు. ఆరు దశాబ్దాల స్వరాష్ట్ర సాధన పోరు జరిగినప్పటికీ నీరు లేదు. ఎన్ని నదులు ఇక్కడ నుండి ప్రవహించినా విద్యుత్తు, నీళ్లు లేక ఇబ్బంది పడుతున్నాము. వలస పాలకుల వంతుల వారీ మోసాలతో కృష్ణా గోదావరి నదులు చుట్టూ

ఉన్న తెలంగాణపై ఉద్యమాల నెత్తుటి ధారలు తప్ప నీటి గలగలలు వినిపించలేదు. తరాలుగా ఎండమావిలా నోరూరిస్తూ నిండా ముంచిన దగాకోరుల పాలన ఇంకవద్దు అంటూ ఉరిమిన ఉద్యమము విజయ కీర్తనము ఎగురవేసి స్వేచ్ఛా వాయువులు పీల్చిన తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని ముందు జలాభిషేకంతో తరించేలా చేయడమే తారక మంత్రమని గౌరవ ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ ముందుకు వెళ్తున్నారు. కేసీఆర్ ఎమ్ఎల్ఏగా మంత్రిగా ఉన్నప్పుడు లోయర్ మానేరు నుండి సిద్దిపేట నియోజకవర్గానికి నీటిని నడిపించి ఇంటింటికీ నల్లాల ద్వారా స్వచ్ఛమైన త్రాగు నీటిని అందించిన ఘనత మన ముఖ్య మంత్రి గారిది. ఈ స్ఫూర్తితోనే కేసీఆర్ గారు యావత్ తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రజలకు, ఇంటింటికీ స్వచ్ఛమైన త్రాగునీరు నల్లాల ద్వారా అందించి మన ఆడబిడ్డల కష్టాలను ఆదుకోవాలనే ఉద్దేశంతోనే వాటర్ గ్రిడ్ పథకం ప్రవేశ పెట్టారని సభాముఖంగా తెలియజేస్తున్నాను. అందులో భాగంగా ఆయన చేపట్టిన భగీరథ ప్రయత్నమే తెలంగాణ వ్యాప్తంగా గ్రామ గ్రామానికి సురక్షిత మంచి నీటిని చేరవేసే పథకమే వాటర్ గ్రిడ్.

వేల కోట్ల నిధుల వ్యయానికి, అంతకు మించి కఠోర శ్రమ, శక్తి ఈ బృహత్తర లక్ష్యాన్ని నాలుగేళ్లలో చేరుకోవాలని తెలంగాణ ప్రభుత్వం ముందుకు సాగుతోంది. ఇంటింటికీ త్రాగు నీరు ఇవ్వలేకపోతే వచ్చే ఎన్నికల్లో ఓటు అడగను అన్న ఘనత మన ముఖ్యమంత్రి గారిది. ఎంతో దమ్ము, ధైర్యం, ఆత్మ విశ్వాసంతో ఇంటింటికీ నల్లాలు ఇచ్చిన తర్వాతే ఓటు అడగడానికి వస్తానన్న ఘనత మన కేసీఆర్ గారిది. రాష్ట్రంలో గాని, దేశంలోని మరే రాష్ట్రంలో గాని ఎవరైనా ముఖ్యమంత్రి ఈ పథకాన్ని గడుపు తేదీ లోపు పూర్తి చేయకపోతే మిమ్మల్ని ఓటు అడగడానికి రాను అని ప్రకటించిన ఘనత ఉందేమో చూడండి. ఇంత ఘట్స్ ఉన్న నేత కేసీఆర్ గారేనని, he is a Hightened Political Leader అని మనముందరం మరియు ప్రజలందరూ నమ్ముతున్నారని సభా ముఖంగా తెలియజేస్తున్నాను.

తెలంగాణ రాష్ట్రంలో ప్రజల దుష్పిక తీర్చడంతోబాటు నీటిని సరఫరా చేసే వాటర్ గ్రిడ్ ను 3 సంవత్సరాల కాలంలో దాదాపు రూ.38,500 కోట్ల వ్యయంతో నిర్మించేందుకు ప్రభుత్వం శరవేగంతో సాగుతోంది. అంతర్జాతీయ స్థాయి ప్రమాణాలతో చేపడుతున్న బృహత్తర ప్రాజెక్టు పనులకు ప్రణాళిక రచించడం, తగిన ప్రాథమిక సర్వేలు నిర్వహించడం, నిధుల సమీకరణ, వాటర్ గ్రిడ్ కోసం ప్రత్యేక వ్యవస్థ నెలకొల్పడానికి చర్యలు తీసుకుంటున్న విషయం అందరికీ తెలిసిందే. ఏది ఏమైనా విమర్శలకు తావు లేకుండా గ్రిడ్ నిర్వహణ, పాటించాల్సిన విధి విధానాలు, కార్యాచరణ వంటి అంశాలపై

లఘుచర్య : “జల జాలం”

6 అక్టోబర్, 2015

కార్యక్రమం గురించి

ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ గారే స్వయంగా దృష్టి సారిస్తున్నారు. కృష్ణ, గోదావరి నదుల నుండి 39,727 టిఎమ్సీలు మళ్లించి గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో ప్రతి మనిషికి రోజుకు 100లీటర్ల చొప్పున, పురపాలక సంఘాల్లో రోజుకు 135లీటర్లు, నగరపాలకసంస్థల్లో 150లీటర్ల నీటిని వాటర్ గ్రిడ్ ద్వారా సరఫరా చేస్తాము.

1.10 | అధ్యక్షా, మహిళలు, ప్రజలు మంచి నీటి కోసం వీధుల్లోకి మ. వెళ్లి తమ సమయాన్ని వెచ్చించాల్సిన అవసరం లేకుండా

వాళ్ల ఇళ్లలోనే నల్లల ద్వారా సురక్షితమైన త్రాగునీటిని అందించడమే 'వాటర్ గ్రిడ్' ప్రధాన అంశం. సామాజిక, పారిశ్రామికాభివృద్ధిని పెంపొందించడానికి వీలైనంత మేరకు నీటిని సమకూర్చే బహుళ ప్రయోజనం గల ప్రాజెక్టు ఇది. 01.04.2014వ తేదీ నాటికి ఉన్న 24802 జనావాసాలకు కేవలం 7480 జనావాసాలు 55 ఎల్ఎస్డితో అనగా 23శాతం జనావాసాలకు మాత్రమే పూర్తిగా వర్తింపు కాగా, మిగిలిన 15980 జనావాసాలు 10-55 ఎల్ఎస్డితో అనగా 70శాతం జనావాసాలకు పాక్షికంగా నీటిసరఫరా వర్తింపు అయ్యాయి. మిగిలిన 7శాతంలో 1342 నాణ్యత ప్రభావిత జనావాసాలు ఉన్నాయి. రాష్ట్రంలో ఏటేలా కరవు పరిస్థితులు ఎదురవుతున్నందున, భూగర్భ జలాలను అత్యధికంగా వాడుతున్నందున నీటి మట్టం క్షీణిస్తూ, ప్రతి సంవత్సరం కూడా త్రాగునీటికి ఇబ్బంది పడుతున్నాము. భూగర్భ జలాలు క్షీణిస్తున్నందున నీటిలో ఉప్పుదనం మరియు ఫ్లోరైడ్ తీవ్రత పెరుగుతోంది.

ఎన్ఆర్డబ్ల్యూపిసి 2013వ సంవత్సరంలో జారీచేసిన కొత్త మార్గదర్శకాల ప్రకారం పంచాయతీరాజ్ మంత్రిత్వ శాఖ 2011-22 వరకు ఉన్న కాలానికి గ్రామీణ త్రాగు నీటి కొరకు ఒక ఊహాత్మక ప్రణాళికను తయారుచేస్తోంది. ప్రకృతి వైపరీత్యాల సమయంలో మరియు ఏ సమయంలోనైనా ప్రతి గ్రామీణ వ్యక్తికి, కుటుంబ అవసరాలకు, శశువులకు సరిపోయే సురక్షిత నీటిని అందించడం ఈ ప్రణాళిక ప్రధాన లక్ష్యం. 2022 నాటికి దేశంలోని ప్రతి వ్యక్తి ఎలాంటి సామాజిక, ఆర్థిక వివక్ష లేకుండా తన ఇంటి ఆవరణలో లేదా వారి ఇంటి నుంచి 50మీటర్ల దూరం లోపల 70 ఎల్ఎస్డికి సౌలభ్యం కలిగి ఉంటారని సభా ముఖంగా తెలియజేస్తున్నాను. ఓఆర్ఆర్ పరిధిలో ఉన్న హైదరాబాద్ మరియు చుట్టు ప్రక్కల ఉన్న నగరాలు మినహా రాష్ట్రంలోని మిగతా 9 జిల్లాలకు వర్తింపు చేస్తూ గ్రామీణ, పట్టణ, పరిశ్రమల ప్రాంతాలకు శుద్ధి చేసిన నీటిని సరఫరా చేయడానికి ప్రభుత్వం ఈ విధానాన్ని తీసుకుంది. గ్రామీణ జనావాసాలన్నింటికి 100 ఎల్ఎస్డిల నీటిని, మున్సిపాలిటీ,

పట్టణాలన్నింటిని 135 ఎల్ఎస్డిల నీటిని అందచేయాలని మన ప్రభుత్వం ముందుకు సాగుతోంది.

ఈ ప్రాజెక్టు కోసం 19.65 టిఎమ్సీల నీటిని కృష్ణా మరియు దాని ఉపనదులు నుంచి ఉపయోగిస్తారు. జూరాల ఐ అండ్ క్యాడ్ ద్వారా, దగ్గర్లోని శ్రీశైలం బ్యాక్ వాటర్ ప్రాజెక్టు ద్వారా కడుతున్న ఇన్టేక్ ప్రాజెక్టు, కెఎల్ఐకి సంబంధించిన ఏలూరు రిజర్వాయర్తో నీటిని తీసుకునే ఏర్పాటు చేస్తున్నారు. కృష్ణా బేల్ పాండ్ ప్రాజెక్టు కు సంబంధించిన ఇన్టేక్ను చిట్యాల గ్రామం వద్ద కడుతున్న విషయం మనందరికీ తెలుసు. ఏకేబిఆర్కి సంబంధించి హెచ్ఎమ్డబ్ల్యూఎస్ అండ్ ఎస్బి నీటిని తీసుకునే ఏర్పాటు చేశారు. పాలేరు రిజర్వాయర్కి సంబంధించి పాలేరు వద్ద ఇన్టేక్ వెల్ కడుతున్నారు. గోదావరి దాని ఉపనదులు నుంచి ఈ వధికం కోసం 19.652 టిఎమ్సీల నీటిని తీసుకుంటున్నారు. సింగూరు, పెద్దరెడ్డి పేట మరియు బూసిరెడ్డి పల్లి వద్ద ఒక్కో ఇన్టేక్ వెల్ని, మానేరు డ్యామ్కి సంబంధించి మానుకొండూరు గ్రామం వద్ద దిగువ నీటి ప్రవాహం గల మిడ్ మానేరు డ్యాం క్రింద ఇన్టేక్ వెల్ కడుతున్న విషయం కూడా అందరికీ తెలుసు. కానీ, పార్టీలకతీతంగా, కులమతాలకతీతంగా తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రజల కోసం సాగుతున్న వాటర్ గ్రిడ్ ప్రాజెక్టుని చూసి ఓర్వలేక కొంత మంది ఇష్టం వచ్చినట్లుగా మాట్లాడటం సబబు కాదని సభా ముఖంగా తెలియజేస్తున్నాను. హెచ్ఎమ్డబ్ల్యూఎస్ అండ్ ఎస్బి వేంపల్లి వెల్ ద్వారా 300 టిఎమ్సీల నీటిని సమకూరుస్తూ, ప్రజాపూర్, ఘనపూర్ రిజర్వాయర్ వద్ద కొండ పాక ప్రాంతంలో పంపింగ్ స్టేషన్ల ద్వారా నీటిని సమాకుర్చడం ద్వారా మొత్తం 42.77 టిఎమ్సీల నీటిని వినియోగించవచ్చునని తెలియపర్చడం జరుగుతుంది. ప్రభుత్వం ఐ అండ్ క్యాడ్ శాఖ ద్వారా కృష్ణా బేసిన్ నుంచి 19.6 టిఎమ్సీలు మరియు గోదావరి బేసిన్ నుంచి 19.67 టిఎమ్సీల నీటిని మొత్తంగా 39.272 టిఎమ్సీల నీటిని పొందటానికి అనుమతి ఇచ్చింది. అంతేగాక ప్రాజెక్టు ప్రాంతాల్లో అవసరమైన ఇన్టేక్ కట్టడాలు, విద్యుత్ సబ్స్టేషన్ల నిర్మాణానికి కూడా అనుమతి ఇచ్చి అవసరమైన భూమిని కేటాయించిందని గర్వంగా ఈ సభా ముఖంగానేను చెబుతున్నాను.

అధ్యక్షా, వాటర్ గ్రిడ్ ప్రాజెక్టు నిధుల సేకరణ విషయాన్ని ప్రభుత్వం ప్రతిష్టాత్మకంగా తీసుకొంది. ఆర్థిక, పాలక సంస్థల నుంచి నిధులను సమీకరించాలని యోచిస్తున్నది. హడ్కో, 15వేల కోట్ల రూపాయలను నిధులను సమకూర్చడానికి సూత్రప్రాయంగా అంగీకరించి, మొదటి విడతగా 2500 కోట్ల రూపాయలను ఇవ్వడానికి అంగీకరించిందని విషయాన్ని సభా ముఖంగా తెలియజేస్తున్నాను.

ఈ ప్రాజెక్టు కోసం ప్రస్తుత బడ్జెట్లో ప్రభుత్వం 4వేల కోట్ల రూపాయలను సమకూర్చిందని గర్వంగా తెలియజేస్తున్నాను. 26 సెగ్మెంట్ల కోసం 36లక్షల 35వేల 568 కోట్ల రూపాయలకు పరిపాలక మంజూరు ఇచ్చిందని, దీనిలో 34,56,805 కోట్లను 9జిల్లాల్లో పంపిణీ విభాగం కోసం, 1,78,063 కోట్లను మెడక్, ఆదిలాబాద్, వరంగల్, ఖమ్మం, నిజామాబాద్, మహబూబ్ నగర్, కరీంనగర్ జిల్లాల్లో నీటిని తీసుకొనే బావులు మరియు ఇతర అనుబంధ పనుల నిర్మాణం కోసం అవసరమైన నిధులను వెచ్చించిందని ఈ సభా ముఖంగా తెలియజేస్తున్నాను. సర్వే అంచనాల తయారీ కార్యాలయం ఏర్పాటు కోసం 105కోట్ల రూపాయలను మంజూరు చేసిన విషయం కూడా మనకు తెలిసిందే. ఈ ప్రాజెక్టుకు గ్రీడ్స్ సంఖ్య 33, డిజైన్ కాలపరిమితి 30 సంవత్సరాలు, 98 నియోజకవర్గాలు, 427 మండలాలు, 64 మున్సిపాలిటీలు ప్రాజెక్టు పరిధిలోకి వస్తాయి. కార్పొరేషన్, గ్రామీణ జనాభా 22,016,590 మంది కాగా, పట్టణ జనాభా 53,31,231 మంది, మొత్తం ఇన్ టేక్ వెల్స్ 17, హెడ్ డబ్బులెస్ అండ్ ఎస్ బి నుంచి ట్యాపింగ్ల సంఖ్య 3. కొంత మంది ప్రజా నాయకులకు ఈ విషయాలన్ని తెలియక ఏమి చేస్తున్నారని గాభర పడతున్నారు మరియు ఈ పథకాన్ని చెడగొట్టాలనేది వారి ఉద్దేశం. ప్రధాన గ్రీడ్ 4434 కిలోమీటరు, ఉపగ్రీడ్ 44666 కిలోమీటర్లు, పంపిణీ సెక్టర్స్ 38510 కిలోమీటర్లు, 50 డబ్బులెస్, 3181 మెట్రిక్ 17 ఇన్ టేక్ వెల్ కట్టడాలు, విద్యుత్ అవసరం కోసం 181.16 మెగావాట్ల ప్రాజెక్టులు, ప్రాజెక్టుల కాల పరిమితి 30 సంవత్సరాలు. భారీ ప్రాజెక్టు కావడం వల్ల అదనపు పని భారాన్ని ఊహించి ప్రస్తుత పోస్టులకు అదనంగా ఒక సి-ఈ, 10ఎస్-ఈలు, 104డి-ఈ, 346ఎ-ఈలను మొత్తంగా 507 ఉద్యోగ పోస్టులకు మంజూరు ఇవ్వడం జరిగింది.

1.20 | అదనంగా 666 వర్క్ ఇన్ వెక్టర్లను ఉద్యోగంలో పెట్టారు.

మ. | ఈ విషయం మనందరికీ తెలుసు. వాటర్ గ్రీడ్ ప్రాజెక్టును సమర్థవంతంగా అమలు చేయడం కోసం పదవి విరమణ చేసిన చీఫ్ ఇంజనీర్లను, జిఐసి నిపుణులను గుర్తించి నియమించడం జరుగుతుంది. 14 పనులలో ఇన్ టేక్ వెల్స్ కట్టడాలు, డబ్బులెస్ లో మూడు నీటి పైపులైన్లు నిర్మాణం కోసం ఈ ఎడాది ఫిబ్రవరిలో రూ.18.50 కోట్ల మొత్తానికి ప్రభుత్వం ఆమోదించడం జరిగింది. నిరంతరం క్లష్ పడుతున్న మన పంచాయతీ రాజ్ మంత్రి గారికి ఒక సూచన ఏమంటే ఇంజనీర్లను సర్వే చేసినప్పుడు మేము వాళ్లతోనే ఉన్నాము. కానీ ఇప్పుడు కూడా ఏదైతే ఇన్ టేక్, గ్రామీణి ఏదైనా కావచ్చు వారికి సలహాలు సూచనలు ఇవ్వడానికి మమ్మల్ని కూడా సలహాలు

అడగులసిందగా కోరుతున్నాను. ఇంకా ఎన్నో పథకాల కోసం నిరంతరం క్లష్ పడుతున్న మన ప్రియతమ నాయకులు మన ముఖ్యమంత్రిగారు ఇవాళ ప్రపంచంలో లేని విధంగా రైతు సోదరుల కోసం కృషి చేస్తున్నారు. ఈ వాటర్ గ్రీడ్ నిర్మాణానికి అత్యంత ఆధునికమైన సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని వాడటంలో, స్మార్ట్ టెక్నాలజీని కూడా ఉపయోగిస్తున్నందుకు ముఖ్యమంత్రిగారికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. అంతేకాకుండా గిరిజన తండాలకు, గూడాలకు, చెంచులు వంటి వారికి ఈ వాటర్ గ్రీడ్ ను అందించడంలో ముందుకు సాగాలని కోరుతున్నాను. అలాగే మన రైతు సోదరులు, ఆడపడుచులకు 68 సంవత్సరాలు పరిపాలించిన కాంగ్రెస్ టిడిపి పార్టీలు ఏమి చేశాయి? 15 నెలలో మన ప్రభుత్వం ఈ వాటర్ గ్రీడ్ పథకాన్ని పూర్తి చేస్తుంది. 15 నెలల పసికందును పట్టుకొని ప్రతిపక్షాలు ఇష్టం వచ్చినట్లు మాట్లాడడం వద్దతి కాదు. ఈ విషయాన్ని ప్రజలు కూడా గమనిస్తున్నారు. దయచేసి ప్రజలంతా ప్రభుత్వాన్ని అర్థం చేసుకోవలసినదిగా మనని చేసుకుంటూ ఈ అవకాశం ఇచ్చిన సభాపతి గారికి ధన్యవాదాలు చెబుతూ ముగిస్తున్నాను. జైతెలంగాణ.

శ్రీ సిహెచ్. ధర్మారెడ్డి (పరకాల): అధ్యక్షా, సమస్యారములు..... నిజానికి వాటర్ గ్రీడ్ మీద నా సహచర మంత్రులందరూ స్పష్టంగా చెప్పడం జరిగింది. గత పాలకుల గురించి మాట్లాడుదామంటే వారు సభలో ఏవ్వరూ లేరు. గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు వాటర్ గ్రీడ్ అనే భగీరథ కార్యక్రమాన్ని తెలంగాణ వ్యాప్తముగా గ్రామ గ్రామానికి సురక్షిత నీటిని అది కూడా ప్రతి ఇంటికి ప్రభుత్వ ఖర్చులతోనే నల్లా ద్వారా ఇవ్వడమనేది దేశ చరిత్రలోనే ఇది ప్రథమము. దీనికి నేను ఈ సభ ద్వారా తెలంగాణ ప్రజల పక్షాన శిరస్సు వంచి ముఖ్యమంత్రి గారికి ప్రత్యేక ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. ఎందుకంటే ఇదే నిండు సభలో అన్ని పార్టీల వారు ఉన్న సందర్భంలో తెలంగాణ ప్రాంతానికి ఇంటింటికి నల్లా పెట్టింది ప్రభుత్వ ఖర్చులతోనే నీళ్లు తాగిస్తానని సాహసోపేతమైన నిర్ణయం తీసుకొని నాలుగు సంవత్సరాల లోప నీళ్లు ఇవ్వకపోతే మళ్ళీ 2019లో ఎన్నికలలో రాసు అన్న ధైర్యవంతుడు మన ముఖ్యమంత్రిగారు. ఏదైతే గత పాలకులలో సిపిడబ్ల్యు స్క్వీమ్ ద్వారా నామమాత్రంగా స్క్వీమ్లు పెట్టి ఆ స్క్వీమ్లు టెండర్లు ఆయ్యే వరకు పరిశీలించి, టెండర్లు అయిపోయిన తర్వాత గత పాలకులు వారివారి పర్సంటేజీల వరకే పరిమితమై ఒక్క సిపిడబ్ల్యు స్క్వీమ్ కూడా ఇప్పటి వరకు తెలంగాణ ప్రాంతంలో పూర్తి చేయలేదు. ప్లాండ్డ్ ఉన్న నల్గొండ జిల్లాలో కూడా మేము ప్లాండ్డ్ తొలగిస్తామని ఎన్నో మాటలు చెప్పారు. ఏ స్క్వీమ్ ను కూడా పూర్తి చేయకుండా కనీసం ఆ జిల్లా నుంచి మంత్రిగా చేసినటువంటి మంత్రిగారు కూడా వాటర్ సప్లై మీద ఎలాంటి చర్యలు

అఘుచర్య : “జల జాలం”

6 అక్టోబర్, 2015

కార్యక్రమం గురించి

తీసుకోలేదు. గత ప్రభుత్వ ముఖ్యమంత్రిగారు కిరికిరి కిరణ్ కుమార్ రెడ్డిగారు వాళ్ల స్వంత జిల్లా అయిన చిత్తూరు జిల్లాకు దాదాపు రూ.7000వేల కోట్లు తీసుకొన్నారు. ఈ ఒక్క జిల్లాకే ఇంతమొత్తాన్ని తీసుకుంటున్నప్పుడు తెలంగాణ ప్రాంతంలో నీళ్లు లేవు, వారు నీటి కోసం ఇబ్బంది పడుతున్నారు. వారికి కూడా డబ్బును కేటాయించమని అడిగిన మంత్రులు ఎవ్వరూ అప్పుడు లేరు. వారికి వారు ఏదో కుక్కకు బొక్క వేసినట్లు వాళ్ల దగ్గర కొన్ని స్కీమ్లు పెడితే అక్కడికి సంతృప్తి చెందారే తప్ప ముఖ్యమంత్రిని నిలదీయలేదు. గత ప్రభుత్వంలో సాగు నీరే కాదు, కనీసం త్రాగు నీరు అందించని పరిస్థితి ఉండేది. ఈ రోజు ఈ ప్రాజెక్టు పూర్తయితే ప్రతివక్సం వారికి తెలంగాణలో కనీసం రాజకీయ పుట్టగతులుండవని నేను తెలియజేస్తున్నాను. ఈ కార్యక్రమం విఫలం కావడానికి కొంతమంది ప్రయత్నిస్తున్నారు తప్పా ఈ కార్యక్రమం కొనసాగాలి దీని ద్వారా తెలంగాణ ప్రజలకు నీళ్లు ఇవ్వాలనే ఆలోచన మిగతా ప్రతిపక్షపార్టీలకు లేదు. ఈరోజు ఇన్‌టేకెవెల్, వాటర్ ఫిల్ట్రేషన్ ప్లాంట్లను ఒక క్రమ వద్దతిలో టెక్నికల్ గా ఎన్నో నెలలు నుంచి ఒక ప్లాన్ ప్రకారంగా చేసి కొన్ని కన్సల్టెన్సీలు, అనుభవం ఉన్న వారి ద్వారా అధ్యయనం చేసి టెండర్లు వేయడం జరిగింది. అది కూడా పారదర్శకంగా చేశాము. ఇది అందరి విమర్శలకు దారి తీసినప్పటికీ కూడా గౌరవ మంత్రివర్యులు ఎలాంటి విమర్శలకు తావు ఇవ్వకుండా టెండర్లకు క్వాలిఫై అయిన కంపెనీలకు మాత్రమే టెండర్లను ఇవ్వడం జరిగింది. ప్రతిపక్షాల వారు నానా విధాలుగా మాట్లాడుతున్నారు. వాళ్లను నిలదీయవలసిన అవసరం మనకుంది. ఎక్కడా కూడా జరగని రీతిలో అనుభవజ్ఞులని పెట్టి ఎక్కడా ఎలాంటి తప్పులు లేకుండా క్వాలిటీ పరంగా కానీ, టెక్నికల్ గా ఏ పరిమాణం పైపు కావాలో అలాంటి పరిమాణం గల పైపులనే వాడాలి తప్ప గత ప్రభుత్వం వారి లాగ వాళ్లకు సంబంధించిన కంపెనీల పైపులు పెట్టించడం లేదు. వాళ్లు వాళ్ల కంపెనీలకు లాభం వచ్చే పైపులనే పెట్టించారు. నాణ్యత ఉండే విధంగా ఈ రోజు పైపులను మనము పెట్టుకుందాము. ఇంజనీర్ల సమక్షంలో నిజాయితీగా, పారదర్శకంగా ముందుకు పోతున్నాము. గౌరవప్రతిపక్షాలు ఈ బృహత్తర కార్యక్రమాన్ని నీరు కార్చే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. మన ముఖ్యమంత్రిగారు మంత్రులకు ప్రత్యేక బాధ్యతలు ఇచ్చి ఈ వాటర్ గ్రీడ్ కార్యక్రమంలో ఎలాంటి అవకతవకలు లేకుండా పారదర్శకంగా గౌరవసభ్యులు చూడాలని చెప్పారు. ఈ కార్యక్రమం కోసం ఒక ప్రత్యేక సెల్ ను కూడా ఏర్పాటు చేసి ఎప్పటికప్పుడు మానిటరింగ్ చేస్తే బాగుంటుంది. రాష్ట్రంలోని 9జిల్లాలు కలుపుకొని దాదాపు 26 సెగ్మెంట్ల ద్వారా ప్రతి ఇంటికి నీటిని అందించే విధంగా

ప్రణాళికలు సిద్ధం చేసుకొన్నాము. దాదాపు 11 సెగ్మెంట్లకు టెండర్లు పెట్టుకున్నాము. మిగతావి కూడా పూర్తి చేసుకుంటాము. అంతేకాదు అనుభవం ఉన్న కన్సల్టెన్సీలను అవసరమైతే ఈ గ్రీడ్ గురించి అనుభవం ఉన్న ఒక స్పెషల్ ఆఫీసర్ ను నియమిస్తే బాగుంటుందని మీ ద్వారా మంత్రి వర్యులకు కోరుతున్నాను. వివిధ వనరుల నుంచి నీటిని తీసుకొని ఇన్‌టేకెవెల్ భవన నిర్మాణం త్వరగా పూర్తి చేయాలి. ఈ కార్యక్రమం ప్రాధాన్యత దృష్ట్యా పరిపాలన అనుమతులు, భూసేకరణ అనుమతులు త్వరగా ఇచ్చే ప్రయత్నాలు చేయాలని అవసరమైతే గుజరాత్ వారి లాగా రైట్ ఆఫ్ వే విధానాన్ని అనుసరించాలి. గౌరవ సభ్యులకు కిషోర్ గారు చెప్పినట్లు గుజరాత్ లో అవలంబించిన కొన్ని వద్దతులను మనం అనుసరించవలసి ఉందని ఈ సందర్భంగా నేను తెలియజేసుకుంటున్నాను. భూముల వాస్తవ మార్కెట్ ధరను మనం ఇచ్చి భూసేకరణ చేయాలని ఈ సందర్భంగా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

1.30 | అలాగే మనం ఒక సెవరల్ బోర్డు పెట్టి, సెవరల్ సెల్ పెట్టి ము. ఒక అధికారిని నియమించి చేయాలని తెలియ చేస్తున్నాను.

బాధిత రైతులకు దాదాపు ఏడాదిపాటు వచ్చే కూలినీ ఒకేసారి చెల్లించాలని మంత్రిగారికి సూచిస్తున్నాను. నిర్మాణంలో కన్సూమర్ ప్రైస్ ఇండెక్స్ లెక్కల ప్రకారం పరిహారం చెల్లించాలని కోరుతున్నాను. ఈ సెటిల్మెంట్ వెంటనే చేసి, ల్యాండ్ అక్విజిషన్ పూర్తిగా చేస్తేనే మనం ముందుకు వెళతాము. ముఖ్యమంత్రిగారు ముందు చూపుతో 2050 సంవత్సరానికి ఎంత నీరు అవసరం ఉంటుందోననే, భవిష్యత్తు ఆలోచనతో ఈ ప్రాజెక్టును రూపొందించడం చాలా మంచి పరిణామము. ఈ కార్యక్రమాన్ని త్వరగా పూర్తి చేయాలంటే అధికారుల కొరత ఉంది. అందుకని అధికారులను వీలైనంత త్వరగా నియమించాలి. పత్రికలలో వచ్చిన సమాచారం ప్రకారం 1238 పోస్టులు కల్పిస్తున్నామని, అందులో డైరెక్టుగా 529 ఇంజనీరింగ్ పోస్టులు, అవుట్ సోర్సింగ్ ద్వారా 709 టెక్నికల్ వర్సెస్, అకౌంటెంట్స్ వంటి ఉద్యోగస్తులను నియమించాలని, సదరు ఉద్యోగాలను త్వరితగతిన భర్తీ చేయాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. అపాయింట్ చేస్తున్న ఇంజనీర్స్ కు అవసరమైన ల్యాప్ టాప్స్, ఎక్స్ ప్లెంట్స్ సమకూర్చాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. అపాయింట్మెంట్ తోపాటు వారికి కావలసిన ఎక్స్ ప్లెంట్స్ ను కూడా సమకూరిస్తేనే బాగుంటుంది. ఎక్కడిక్కడ ల్యాండ్ అక్విజిషన్ జరగాలి లేదంటే ఎక్కడ వేసిన గొంగళి అక్కడే ఉంటుంది. చిన్న చిన్న తప్పుల వల్ల చాలా ప్రాజెక్టు గత పది సంవత్సరాల నుండి పెండింగులో ఉన్నాయి. ఇప్పటి వరకు తెలంగాణ ప్రాంతంలో సిపిడబ్ల్యూ స్కీమ్

ఒక్కటి కంప్లైట్ అయి, నడుస్తుందన్న దాఖలాలు లేవు. దానిని దృష్టిలో పెట్టుకొని ల్యాండ్ అక్విజిషన్ చేయాలని కోరుతున్నాను. గుజరాత్ లో చేసిన వద్దలని అవలంబించాలని కోరుతున్నాను. ప్రజా అవసరాల దృష్ట్యా రాజ్యాంగం ప్రకారం రక్షిత మంచినీటిని అందించడం ప్రభుత్వ బాధ్యత. కావున ప్రాజెక్టులో ఇబ్బంది లేకుండా చూడాలని తెలియ చేస్తున్నాను. అలాగే ప్రతిపక్షాలు మాట్లాడుతున్నాయి. ఇందులో ఏదో జరిగిపోయిందని అంటున్నారు. ఇంతకుముందు పది సంవత్సరాల కాలంలో గత పాలకులు అందరూ తెలంగాణ ప్రాంతంలో కాని ఆంధ్ర ప్రాంతంలో కాని సిపిడబ్ల్యూ స్కీమ్స్ ఎన్ని చేపట్టారు, ఏ ప్రాంతంలో ఎన్ని కంప్లైట్ చేశారు? తెలంగాణ ప్రాంతానికి ఎన్ని డబ్బులు ఖర్చు పెట్టారు? వాళ్ళకు టెండర్స్ పెట్టి వర్సంటేజీలు తీసుకోవడమే తెలుసు. వాళ్ళు ప్రతి టెండర్ లో ఐదు శాతం ఎక్కువ తీసుకోవడం వాస్తవమా కాదా? ప్రతిపక్షాలు చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

వాటర్ గ్రిడ్ ప్రాజెక్టు నెక్స్ట్ అయితే వారికి పుట్టగలుగుతుండమని, ఈ రోజు లేని పోని డ్రామాలు, కథలు, సంబంధం లేని ఇన్ఫర్మేషన్ తెచ్చి రైతు ఆత్మహత్యలు అని అడ్డం పెట్టుకొని ప్రతిపక్షాలు రాజకీయం చేయాలని చూస్తున్నాయి. నిజానికి రైతు ఆత్మహత్యలు చేసుకోవడానికి కారణమేమో ఒకసారి గుర్తు చేసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. బిజెపి వాళ్ళు కూడా మాట్లాడుతున్నారు. సెంట్రల్ లో అధికారంలో ఉన్న బిజెపి పార్టీ కోడలు కొడుకును కంటే ఏ అత్త అయినా వద్దంటుందా? కేంద్రంలో అధికారంలో ఉన్నది వాళ్ళు, వారికి మద్దతు పలికేది టిడిపి వాళ్ళు, ప్రతిపక్షంలో ఉన్న కాంగ్రెస్ పార్టీ అక్కడి నుండి నిధులు అడుగుకుండా, తెలంగాణ ప్రాంతానికి వచ్చే నిధులను కేంద్రం నుండి రాబట్టుకుండా, తెలంగాణకు రావలసిన నీళ్ళను అడుగుకుండా ఈ రోజు అక్కడ మాట్లాడుకుండా ఇక్కడ అడ్డుపడడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. గుంపు అంతా ఒక్కటై ఏదో చేయాలని చూస్తున్నారు. వారు చేసింది చేయబోయేది అన్నీ ప్రజలు చూస్తున్నారు. తెలంగాణ ప్రభుత్వాన్ని ముఖ్యమంత్రిగారిని ఏ విధంగా ఆదరిస్తున్నారో, వాళ్ళు ఎన్ని డ్రామాలు చేసినా నడవదు. నిజానికి ఈ వాటర్ గ్రిడ్ ఏ జిల్లాకు ఆ జిల్లాలో, ఏ నియోజకవర్గానికి, ఆ నియోజక వర్గంలో శాసనసభ్యులు బాధ్యత తీసుకొని పూర్తి స్థాయిలో కంప్లైట్ చేయాలని కోరుతున్నాను. నా నియోజకవర్గానికి సంబంధించి హామీ ఇస్తున్నాను. ప్రభుత్వం ఏదైతే గడువు నిర్ణయిస్తుందో ఆ గడువుకన్నా ఆరు నెలల లోపే టెండర్ పూర్తి చేయడానికి నా వంతు కృషి చేస్తానని ఆశిస్తున్నాను. అదే విధంగా మంత్రిగారు వాటర్ గ్రిడ్ పథకంలో అనుభవం ఉన్న వారిని

ఇన్ ఛార్జ్ లుగా జిల్లాకు ఒకరిని నియమించి, ఆ జిల్లా స్థాయిలో పని పూర్తి అయ్యేలా ఎప్పటికప్పుడు మానిటర్ చేయాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. అవకాశం ఇచ్చిన పెద్దలకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను.

1.40

మ.

جناب محترم! (Janab Jaffar Hussain): مقرر اسکیلر صاحب! Thank you so much for giving me this opportunity. میں سب سے پہلے یہ جو Short Discussion اور گزٹ پر ہے، حکومت تلنگانہ کو مبارکباد دیتا ہوں، اور خاص طور سے جو پختہ راج مسٹر ہیں، جو young and dynamic ہیں، مسٹر کے ٹی آر صاحب کو بھی میں مبارکباد دیتا ہوں۔ چونکہ حکومت نے بہت اچھا کام شروع کیا ہے، تو میں یہ سمجھتا ہوں کہ یہ جو واٹر گزٹ پروگرام ہے، یہ بے انتہا ضروری تھا۔ چھوٹے چھوٹے گاؤں میں بھی آج پانی کا بہت problem تھا جس کو حل کرنے کے لئے حکومت ایک قدم آگے بڑھ کر آئی۔ چونکہ میں ابھی کچھ paper cuttings دیکھ رہا تھا، اس کے اندر میں نے دیکھا کہ یہ دنیا کا سب سے longest pipeline ہے۔ گزٹ بڑی فوٹی کی بات ہے۔ چونکہ حکومت تلنگانہ قائم ہونے کے بعد آئے دن کچھ نہ کچھ proposals آرہے ہیں جس میں پانی کا مسئلہ سب سے زیادہ اہم ہوتا ہے، گاؤں میں پانی کی بڑی تکلیف ہوتی ہے، پانی برابر نہ آنے کی وجہ سے گاؤں میں چھوٹے چھوٹے بچے باری کا شکار ہوتے ہیں تو آج واٹر گزٹ پر جو discussion رکھا گیا ہے، بے شک یہ بہت ضروری تھا۔ چونکہ واٹر گزٹ پروگرام میں جو required water ہے وہ 42.27 TMC ہے جس میں کرشنا واٹر 19.65 TMC اور گوداوری 19.62 TMC اور تیلپلی 3 TMC ہے۔ اگر آپ پورے reservoir کی situation دیکھتے ہیں تو میں یہ پوچھنا چاہتا ہوں کہ if the situation is like this, how can the Government draw water from the Water Grid? بڑا سوال ہے کیونکہ بہت بڑا requirement ہے، میں آپ کے ذریعہ حکومت سے پوچھنا چاہتا ہوں کہ آپ اس کو کیسے حل کریں گے؟ میرا دوسرا سوال یہ ہے کہ پراجیکٹ کا کاسٹ 36,355.68 کروڑ ہے جس میں HUDCO پندرہ ہزار کروڑ دے رہا ہے اور جو remaining funds ہیں 21,350.68 کروڑ ہیں اس کے لئے حکومت کیسے یہ فنڈز mobilize کرے گی، یہ بھی بتانا چاہئے چونکہ آج کی تاریخ میں اگر پیسہ ٹھیک سے رہے گا تو میں سمجھتا ہوں کہ پراجیکٹ بھی جلد سے جلد مکمل ہونے کی امید ہے۔ اسی کے ساتھ ساتھ جیہا کہ۔۔۔

The present length of pipeline in the Water Grid is 87,410 K.M. The main grid is 4,434 K.M. The sub grid is 44,466 K.M. The distribution net-work is 35,510 K.M.

لئے ایک چیز یہ پوچھنا ہے کہ clarification چاہئے 29 ستمبر 2014 کو۔۔۔

The Government announced planning for laying of pipeline to an extended length of 1.26 lakh K.M, which is nearly three times the circumference of the earth. But, now it is reduced to 87,410 K.M. What happened to the balance of 38,590 K.M of the extended pipeline?

అఘుచర్మ : “జల జాలం”

కార్యక్రమం గురించి

یہ ایک چیز ہے، چونکہ میں بھی جب سے وہی پیپر دیکھ رہا تھا صاحب تو ایک لاکھ چھپس کلومیٹر بتایا گیا تھا اب 87,410 ہے۔ اور اس کے ساتھ ساتھ جو time schedule کی بات ہے، اس ناٹم شیڈول کے لئے NRDWP guidelines جاری ہوئے تھے 2013ء میں جس میں 2011-2022 یعنی تقریباً 11 سال time frame دیا گیا تھا۔ مگر حکومت تلنگانہ اور ہمارے کے ٹی آر صاحب نے اعلان کیا تھا کہ تین سال میں مکمل کریں گے۔ بہت اچھی بات ہے۔ اس باؤنڈ کو آپ کو بتانا چاہئے کہ یہ کیسے ممکن ہوگا۔ چونکہ وہ لوگ بتاتے ہیں 11 سال کا وقت، اور آپ بولتے ہیں تین سال کا، بڑی خوشی کی بات ہے۔ چونکہ جتنا جلدی پانی مل سکے گا، اتنی ہی دیہاتیوں کو قبولت ہوگی اور اس حکومت کی ٹینک ٹائی بھی ہوگی، حکومت کا ایک اچھا نام ہوگا۔ بے شک آپ کو یہ کرنا چاہئے، جلد سے جلد کرنا چاہئے۔ چونکہ جیسا میں نے کہا تھا کہ اگر منسٹر صاحب چاہیں تو جلد سے جلد کر سکتے ہیں کیونکہ یہ بہت aggressive ہے، اور اس کے اندر land required کتنا ہے؟ کتنی زمین کی ضرورت ہے؟ کچھل بار میں نے ایک statement پڑھا تھا جس میں فاریسٹ کی تقریباً ایک لاکھ ایکڑ زمین لینے کے بارے میں کہا گیا تھا۔ تو ہمیں present situation میں واٹر گزڈ کے لئے کتنی زمین کی ضرورت ہے، اس کے بارے میں بھی حکومت کو بتانا چاہئے کہ آج کی تاریخ میں ہمیں کتنی زمین کی ضرورت ہے۔ آج کا جو سب سے بڑا مسئلہ ہے ہم لوگ واٹر گزڈ بھی ڈالتے ہیں، pipeline بھی ڈال دیتے ہیں، اس کے بعد جو pumping ہوتی ہے، اس میں electricity bill کا بہت بڑا مسئلہ ہوتا ہے۔ جیسا کہ آپ جانتے ہیں، حیدرآباد واٹر ورکس ڈیپارٹمنٹ کے اندر آج کرشنا فیرون، ٹوٹو تھری کے ذریعہ پانی pumping کیا جا رہا ہے، مگر اس کی بل بھرنے کے لئے ایک بار میں، دو بار میں ایسا بھرا جاتا ہے، تو آپ کے پاس کیا پلان ہے کہ واٹر گزڈ کے بعد پاور بل کس طریقہ سے آپ کریں گے، اس کے بارے میں بھی سوچنا چاہئے، اور حکومت اس کو maintain کرے گی، کیونکہ maintenance کا سب سے بڑا مسئلہ یہ ہے کہ آج ہم جو دیکھتے ہیں، ٹٹی کو جو پانی آتا ہے جس میں کرشنا پائپ لائنیں damage ہوئی بول کر ہمیں بتایا جاتا ہے، اور اس کے اندر leakages بھی بتائے جاتے ہیں تو ایسی صورت میں آپ کی کیا حکمت عملی رہے گی جس کو maintenance کے ذریعہ کیا جائے گا، کیونکہ بنادینا بہت آسان کام ہے، اس کے بعد جو maintenance کا کام ہوتا ہے، وہ سب سے بڑا مسئلہ ہوتا ہے۔ تو میں امید کرتا ہوں کہ آپ اس کے بارے میں نئی technology استعمال کریں گے اور کچھ نہ کچھ نئے طریقہ سے اس pipeline کو آگے بڑھا کر لے جائیں گے جس کی وجہ سے حکومت کو اس میں بے شک تھوڑی دشواری ہوگی مگر مستقبل کے لئے بہت اچھا کام ہوگا۔ آج آپ نے جو بتایا ہے کہ آپ واٹر گزڈ کو Outer Ring Road کے بازو تک لے کر آ رہے ہیں۔ بے شک آپ ORR کے بازو تک لے کر آ رہے ہیں مگر میں چاہتا ہوں کہ GHMC میں جو surrounding municipalities ہیں جہاں پر پانی کا بڑا مسئلہ ہے، HMWS & SB، چو پانی سلائی کرتا ہے وہ ہڈی کے core area کے لئے سلائی کرتا ہے۔ اگر آپ اس میں اس کو بھی شامل کر لیں گے تو بہت اچھا ہوگا۔ اس کے ساتھ ساتھ آپ جب حیدرآباد واٹر ورکس سے، ہمارے پاس سے pipeline لے رہے ہیں تو کچھ ہمارے بارے میں بھی سوچئے صاحب اس لئے کہ ہمارے لوگ بھی پانی کی بڑی پریشانی میں ہیں۔ تو اس کے لئے میں چاہتا ہوں کہ آپ ساتھ ہی ساتھ ٹی کا بھی تھوڑا خزاں کھلیں

تو بڑا اچھا ہوگا، کیونکہ آپ کی حکومت ہے، سب کچھ کر سکتی ہے، نوٹسٹر صاحب، آپ سی ایم صاحب سے بات کر کے حیدر آباد کے پانی کے بارے میں بھی تھوڑا سا حیا مان دیجئے صاحب۔ آج آپ اس کے اندر کتنے گاؤں cover کر رہے ہیں، کتنے گاؤں پورے کر پورے یا 100% cover ہو رہے ہیں یا نہیں ہو رہے ہیں؟ آج ٹینڈر کیا پوزیشن میں ہے؟ کیا آپ ٹینڈر بلا لئے ہیں یا ٹینڈر بلانا باقی ہے یا اس کا status کیا ہے، وہ بھی آپ کو بتانا ضروری ہے صاحب کیونکہ آج لوگ ہر حساب سے دیکھ رہے ہیں۔ میرا ایک چھوٹا سا personal question یہ ہے صاحب کہ کئی چھوٹے ٹمبولے گاؤں میں already pipeline ہے تو کیا حکومت تلنگانہ وہ pipeline استعمال کرنے والی ہے یا نہیں کرنے والی ہے، وہ بھی ایک چیز ہے، یا اس کے لئے کیا آپ پورے کا پورا separate pipeline ڈالنے والے ہیں؟ اگر استعمال کرنے والے ہیں تو کس طریقہ سے ہے صاحب، وہ بھی بتائیے اور اس کا water pollution ضرور نکالنے صاحب۔ چونکہ جتنے پلانے لائنیں ہیں، اس کے اندر کافی زیادہ water pollution ہے صاحب تو water pollution نکالنا ایسی لئے ضروری ہے کہ ہم اس کو drinking water کے لئے استعمال کر رہے ہیں، تو پینے کا پانی بہت اہمیت کا حامل ہوتا ہے۔ تلنگانہ اور ملک کے جتنے علاقوں میں بیماریاں آرہی ہیں، سب سے پہلا وجہ پانی ہی ہوتی ہے۔ اور almost میں سمجھتا ہوں کہ کافی اضلاع میں آڑہ پلانٹ بھی آگیا ہے صاحب۔ لوگ ابھی mineral water پینے کے بھی عادی ہو گئے ہیں صاحب۔ تو ایسی حالت میں آپ کو دیہاتوں اور کھیتوں میں کچھ واٹر پلانٹس بھی حکومت کی طرف سے قائم کرنا چاہئے جس سے لوگوں کو یہ بھی ایک سہولت پہنچے تو یہ سب سے بڑا مسئلہ تھا صاحب جس کے اوپر حکومت توجہ دے رہی ہے۔ مجھے خوشی اس بات کی ہے کہ حکومت اس تعلق سے سفیرگی کے سوچ رہی ہے، جو main بیماری کا گڑھ ہے۔ اس کے لئے میں ضرور بہ ضرور آپ سے امید کرتا ہوں کہ یہ time frame کے اندر مکمل ہو جائے گا۔ مجھے یہ موقع دئے جانے کی وجہ سے آپ کا شکرمہ ادا کرتا ہوں اور امید کرتا ہوں کہ آئندہ بھی اسے

Thank you so much۔۔۔شکریہ۔۔۔ developmental projects

శ్రీకె. తారకరామారావు : అధ్యక్షా, రాష్ట్రశాసనసభలో, తెలంగాణ ప్రభుత్వం ప్రతిష్ఠాత్మకంగా చేపట్టిన తెలంగాణ డ్రింకింగ్ వాటర్ ప్రాజెక్ట్ సంబంధించి స్వల్పకాలిక చర్చకు అంగీకరించినందుకు మీకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. ఈ చర్చలో పాల్గొన్న కమలాకర్ గారికి, కిషోర్ కుమార్ గారికి, శంకర్ నాయక్ గారికి, ధర్మారెడ్డి గారికి, జాఫర్ హుస్సేన్ గారికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. పలు సందేహాలు, ప్రశ్నలుతో మంచి విలువైన సూచనలు చేసిన గౌరవ సభ్యులందరికీ ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. తెలంగాణ రాష్ట్రంలో, కృష్ణా, గోదావరి జీవనదులకు సంబంధించి డెబ్బై, ఎనభై శాతం పొరకం ఉన్నప్పటికీ, కాలంతో సంబంధం లేకుండా, తెలంగాణ మూగాణాన్ని దశాబ్దాలుగా కరవు పీడిస్తుంది. సాగునీటి, తాగునీటి విషయంలో సమస్యలు చుట్టుముడుతున్నాయి. పాలాలతోబాటు, ఇక్కడి ప్రజల గొంతుకలు కూడా ఎండిపోయాయి. పాలమూరు లాంటి జిల్లాలో అయితే ఎండమావులకు కూడా దిక్కులేని పరిస్థితి ఉందనే విషయాన్ని సభ దృష్టికి తీసుకొస్తున్నాను. నల్గొండ జిల్లా, కృష్ణా నది బేసిన్ లో ఉన్నా కూడా, పక్కనుండి కృష్ణా నది పారుతున్నా గత్యంతరం లేని పరిస్థితులలో, గొంతు తడుపుకోడానికి ఫ్లోరైడ్ తో

కూడిన విషజలాలను అక్కడి ప్రజలు తాగుతున్నారు. ఈ విషయం గురించి ముఖ్యమంత్రి గారు ఎన్నో సందర్భాలలో చెప్పారు. ఏ జిల్లా పక్కనే కృష్ణా నది పారుతుందో, ఆ జిల్లా ఒక దశలో మానవదహిత ప్రాంతంగా మారుతుందని ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ కూడా హెచ్చరించే పరిస్థితి వచ్చిందంటే, ఎంత దయనీయ పరిస్థితులలో తెలంగాణలోని ముఖ్యంగా వెనుకబడిన జిల్లాలు ఉన్నాయో అర్థం అవుతుంది. ఆదిలాబాద్, వరంగల్, ఖమ్మం లాంటి జిల్లాలలోని ఏజెన్సీ ప్రాంతాలలోని గిరిజనులు బ్రతకడానికి మురికినీటిని తాగుతున్నారు. చెంచుల గురించి, ఆదిమ జాతుల గురించి విశేషంగా తమరు కృషి చేస్తున్నారు. మీకు వారి సమస్యలు తెలియనివి కావు. లక్షలాది ప్రజల దుస్థితిని గమనించి, తెలంగాణకు దశాబ్దాల పాటు జరిగిన అన్యాయం, తెలంగాణపై గత పాలకులు చూపించిన వివక్ష దృష్టా, భారతదేశంలోనే ఏ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేయని సాహసాన్ని తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేసింది. దేశంలో ఇదివరకూ ఏ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేయని విధంగా, మూడు సంవత్సరాలలో కాలపరిమితిని విధించుకొని, ఇంటింటికి నల్లా ద్వారా రక్షిత మంచినీటిని అందించే ఒక బృహత్తర కార్యక్రమానికి శ్రీకారం చుట్టింది.

1.50 మం. రాబోయే మూడు సంవత్సరాలలోనే ఒక సంవత్సర కాల పరిమితిని విధించుకొని ఇంటింటికి నల్లా ద్వారా రక్షిత మంచినీటిని అందించే ఒక బృహత్తరమైన కార్యక్రమానికి ప్రభుత్వం శ్రీకారం చుట్టింది. దశాబ్దాలపాటు ఈ రాష్ట్రాన్ని పరిపాలించిన రెండు ప్రధాన పార్టీలలో ఒకటి కాంగ్రెస్, రెండవది తెలుగుదేశం. కేవలం తెలంగాణ అస్తిత్వాన్నే దెబ్బతీయడం కాదు, తెలంగాణ జీవితాలను చిద్రం చేయడమే కాదు, దశాబ్దాలపాటు పరిపాలించి ఉద్దేశపూర్వకంగా చేసిన నిర్లక్ష్యంవల్ల వెనుకబాటుతనాన్ని తెలంగాణ ప్రభుత్వానికి వారసత్వంగా అందించిన విషయాన్ని గుర్తు చేస్తున్నాను. నిన్నటిదాకా పరిపాలించినవారు మాటలెన్నో చెప్పారు. అవన్నీ నీటిమీద రాతలు, నీటిమూటలుగా మాత్రమే మిగిలాయి తప్ప నీరిచ్చిన పాపాన మాత్రం ఏనాడూ పోలేదని సభ దృష్టికి తెస్తున్నాను. తెలంగాణలో ఆడబిడ్డలు గుక్కెడునీటికోసం కాళ్ళరిగేలా తిరిగే పరిస్థితి ఉంది. ఆడబిడ్డలను కేవలం ఓట్ల యంత్రాలుగా భావించిన గత పాలకులు వారి కష్టాలను దూరం చేయడానికి ఏమాత్రం ప్రయత్నం చేయలేదు. వారి ధనదాహం, పదవీదాహం తీర్చుకోవడానికి ఎన్నో ప్రయత్నాలు చేశారు. కానీ ఆడబిడ్డల దాహాన్ని, నీటికోసం వారు పడుతున్న కష్టాలను మాత్రం తీర్చేందుకు గతంలో ఏ ప్రభుత్వం, ఏ నాయకుడూ చేయలేదని ఘంటాపథంగా చెబుతున్నాను. గౌరవ

ముఖ్యమంత్రిగారి సారధ్యంలో టీఆర్ఎస్ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత ఏ ఆడబిడ్డ కూడా మంచినీటికోసం బిందెలు పట్టుకొని రోడ్లమీదకు రాకూడదనే ఉద్దేశంతో తాగునీటి సమస్యను సమూలంగా నిర్మూలించేందుకే ప్రభుత్వం వాటర్గ్రాడ్ను రూపొందించింది. ఒక్క మాటలో చెప్పాలంటే ఇంటింటికి నీరిచ్చి మా ఆడబిడ్డల కన్నీరు తుడవడమే లక్ష్యంగా ఈ పథకాన్ని ప్రభుత్వం తీసుకొచ్చిందని గర్వంగా చెబుతున్నాను.

ఇంతకు ముందు నేను చెప్పినట్లు మన దేశంలో ఏ రాష్ట్రమూ ఇంతవరకు సమగ్ర రక్షిత నీటిసరఫరా పథకం ఏర్పాటుకు చేయని సాహసాన్ని మా ప్రభుత్వం చేసింది. ఇందాక సోదరులు ధర్మారెడ్డిగారు చెప్పినట్లు గత ప్రభుత్వాలు సమగ్ర రక్షిత నీటిసరఫరా పథకాన్ని చేపట్టలేదు. కేంద్ర మంత్రి బీరేంద్రసింగ్ గారు ఇటీవల హైదరాబాదుకు వచ్చినపుడు వారికి ఈ ప్రాజెక్టు నమూనాను, ఇప్పటికే సాధించిన పురోగతిని చూపిస్తే వారు ఆశ్చర్యపోతూ వారొకమూట అన్నారు. గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు అనుకున్న విధంగా వచ్చే మూడేళ్లలో ఈ కార్యక్రమాన్ని పూర్తిచేస్తే భారతదేశానికి ఈ పథకం దిక్కుగా, రోల్మోడల్ గా మారుతుందని చెప్పారు. ఆ విధంగా కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి కూడా ప్రశంసలు అందుకున్నాం. ఈ కార్యక్రమాన్ని సకాలంలో పూర్తిచేస్తామని తెలియజేస్తున్నాను.

గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు 20 సంవత్సరాల కిందట సిద్ధిపేట శాసనసభ్యులుగా వారి సొంత కృషిఫలన అప్పటి కేంద్ర ప్రభుత్వ సహకారంతో సిద్ధిపేట నియోజకవర్గంలోని 180 జనావాసాలకు రూ.62 కోట్లతో 60 కి.మీ. దూరంలో ఉండే లోయర్ మానేరు డ్యాం నుంచి నీటిని తరలించి సిద్ధిపేటలో శుద్ధిచేసి నీరందించిన ఘనత గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారిది. 1998లో వారు చేసిన కార్యక్రమాన్ని 2004లో కేంద్రంలో కేబినెట్ మంత్రిగా ఉండి కరీంనగర్ లోక్ సభ నియోజకవర్గానికి ప్రాతినిధ్యం వహిస్తూ మరొక రక్షితనీటిసరఫరా కార్యక్రమానికి రూపకల్పన చేశారు. అప్పుడు ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రిగా రాజశేఖరరెడ్డిగారున్నారు. సిద్ధిపేట శాసనసభ నియోజకవర్గంలో గతంలో తాను ఏవిధంగా చేసి సాధించి సిద్ధిపేటలో ప్రజల దాహార్తిని తీర్చారో అదే పద్ధతిలో కరీంనగర్ పార్లమెంట్ పరిధిలోని 7 శాసనసభ నియోజకవర్గాలలో సమగ్ర రక్షిత నీటిసరఫరా పథకం ద్వారా ఇంటింటికి నీరిచ్చే కార్యక్రమాన్ని అందించాలనే మంచి ప్రయత్నాన్ని ఆనాడు కేంద్ర మంత్రిగా ఉండి ప్రయత్నం చేస్తే అందుకయ్యే ఖర్చులో 80 శాతం నిధులు ఇవ్వడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం ఒప్పుకుంది. మ్యాచింగ్ గ్రాంటుగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 20 శాతం ఇస్తే

అఘచర్య : “జల జాలం”

6 అక్టోబర్, 2015

కార్యక్రమం గురించి

చాలంటే అప్పటి ముఖ్యమంత్రి రాజశేఖరరెడ్డిగారు 20శాతం కాదు కదా రెండు శాతం కూడా నేనివ్వనని మోకాలడ్డుపెట్టి కరీంనగర్ పార్లమెంట్ నియోజకవర్గ పరిధిలో నీరందించకుండా చేసిన పరిస్థితి ఉంది. ఆనాడే గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారి మనసులో వాటర్ గ్రిడ్ ఏర్పాటు చేయాలనే సంకల్పం ఏర్పడి బీజం నాటుకుంది. ఏనాటికైనా తెలంగాణ సిద్ధిస్తుంది, తెలంగాణ ప్రజలు స్వపరిపాలనలో ఉంటారు, సిద్ధిపేటలో తాను చేసిన సమగ్ర రక్షిత నీటిసరఫరా పథకంలాంటి పథకాన్ని తెలంగాణ వ్యాప్తంగా ఇంటింటికీ, గడప గడపకు, తాండాలకు, గూడేలకు కూడా నీరివ్వాలని ఆనాడే ముఖ్యమంత్రిగారు సంకల్పించారు. ఆ విధంగానే మనం ఈ కార్యక్రమాన్ని ప్రారంభించుకున్నాం.

ఈనాడు స్వరాష్ట్రంలో, స్వపరిపాలనలో గౌరవ ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ గారి నాయకత్వంలో తెలంగాణ అన్ని రంగాలలో ముందంజ వేస్తున్న తరుణంలో ప్రాథమిక హక్కుగా, కనీస మానవ హక్కుగా కనీసం రక్షిత మంచినీరు ఇవ్వకపోతే ప్రభుత్వాలు తమ ప్రాథమిక కర్తవ్యాన్ని విస్మరించినవారవుతారనే ఆలోచనతో తమ విద్యుత్ కర్తవ్యంగా గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని దేశంలో ప్రథమ స్థానంలో నిలిపి కార్యక్రమంలో భాగంగా ఇంటింటికీ సల్లా కార్యక్రమాన్ని మనం తీసుకుంటున్నాం.

ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ, కేంద్ర ప్రభుత్వం జాతీయస్థాయిలో సూచించిన కొన్ని ప్రాతిపదికలను ఈ పథకంలో పాటించబోతున్నాం. గ్రామాలలో ప్రతి వ్యక్తికి 100 ఎల్ఎస్ డి, పట్టణాలలో ప్రతి వ్యక్తికి 130 ఎల్ఎస్ డి, కార్పొరేషన్ల పరిధిలో 150 ఎల్ఎస్ డి చొప్పున జాతీయ ప్రమాణాలకు అనుగుణంగా రక్షిత మంచినీటిని అందించాలని తెలంగాణ ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. ప్రస్తుత పరిస్థితిలో సగటున చూస్తే ప్రతి వ్యక్తి రోజుకు 20 నుంచి 40 లీటర్ల మంచినీటిని మాత్రమే సరఫరా చేస్తున్నాం. రోజువారీ అవసరాలకు ఆ నీరు ఏమాత్రం సరిపోవడంలేదు. అందులో కూడా కొంత భూగర్భజలాలు, కొంత ఉపరితర జలాలు రెండూ కలిపి సరఫరా చేస్తున్నారు. ప్రస్తుతం భూగర్భజలమట్టం తెలంగాణలో, దేశవ్యాప్తంగా కూడా ప్రమాదకర స్థాయికి పడిపోయింది. గ్రామాలలో 1000, 1200 అడుగుల లోతుకు బోరువేసినా నీరు అందని పరిస్థితి ఉంది. భవిష్యత్తులో ఈ కష్టాలు, ముప్పునుంచి మన దేశం తప్పించుకోవాలంటే జీవనదులలోని ఉపరితల జలాలను బాగా ఉపయోగించుకొని కరువు వచ్చినా కూడా కంటిన్ జెస్సీ ఏర్పాట్లు చేసుకొని ప్రాజెక్టులు నిర్మించుకోకపోతే సాగునీటికోసం కాదు కదా తాగునీటికోసం

కటకటలాడే పరిస్థితి ఉంటుందనే ఉద్దేశంతో ముఖ్యమంత్రి గారు ఈ కార్యక్రమాన్ని రూపొందించారు. ఇందాక నేను చెప్పినట్లు ఈ సమస్యను శాశ్వతంగా అధిగమించాలంటే జీవనదుల నుంచి ఉపరితల నీటిని తరలించి, శుద్ధిచేసి ఇంటింటికీ అందించాలనే ఆలోచనతో ముందుకు పోతున్నాం. ప్రస్తుతం అలాంటి వ్యవస్థ మనవద్ద లేదు. భూమిలో లోతుకు బోర్లు వేసి కొద్ది భూమిలో ఉండే ఫ్లోరిన్ వలన ఉత్పన్నమయ్యే సమస్యలకు చరమగీతం పాడాలంటే, నల్గొండ జిల్లాలో ఉన్న ఫ్లోరైడ్ సమస్య తెలంగాణలోని ఇతర ప్రాంతాలకు వ్యాపింపజేయకుండా ఉండాలంటే ఏకైక పరిష్కారం తెలంగాణ రక్షిత తాగునీటిసరఫరా పథకం మాత్రమే. పూవు పుట్టగానే పరిమళిస్తుందని పెద్దలు చెబుతుంటారు. నిజంగా చెప్పాలంటే గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారి మనసులో ఏనాడు ఆ సంకల్పం వచ్చిందో గానీ ఆ ఆలోచనకే అద్భుతమైన అవార్డు అందుకున్న కార్యక్రమమని తెలియజేస్తున్నాను. ఈ కార్యక్రమానికి రూపకల్పన చేసి హడ్కో సురుణం కోసం సంప్రదించగానే ఇది అద్భుతమైన కార్యక్రమమని, మౌలికసదుల రంగంలో చాలా ఉత్తమమైన ఆలోచన అని కేంద్ర ప్రభుత్వ రంగ సంస్థ అయిన హడ్కో మన రాష్ట్రానికి అవార్డును అందించింది కూడా తెలియజేస్తున్నాను. 2050 వరకు తెలంగాణలోని జనాభాను, పట్టణీకరణను దృష్టిలో ఉంచుకొని సమూలంగా ఈ కార్యక్రమాన్ని తెలంగాణ ప్రభుత్వం, గ్రామీణ నీటిసరఫరా విభాగం రూపకల్పన చేసిందని తెలియజేస్తున్నాను. ఇది కేవలం తెలంగాణలో తాగు నీటికోసమే ఉద్దేశించబడిన ప్రాజెక్టు కాదు. దీనిలో ప్రపంచంలోనే అత్యుత్తమమైన పారిశ్రామిక విధానాన్ని తెచ్చిన ఘటన ముఖ్యమంత్రిగారికి, తెలంగాణ ప్రభుత్వానికి దక్కుతుంది.

మంచి పారిశ్రామిక విధానం రూపకల్పన చేసిన తరువాత మన రాష్ట్రంలో పరిశ్రమలు ఇబ్బడిముబ్బడిగా వస్తాయని ఇక్రామ్ లాంటి ఏజెన్సీ మన రాష్ట్రానికి మంచి రేటింగ్ ఇచ్చిన సందర్భంలో భవిష్యత్తు పారిశ్రామిక అవసరాలకు కూడా అవకాశం ఉండాలనే ఉద్దేశంతో ఈ ప్రాజెక్టులోని నీటిలో పది శాతాన్ని పరిశ్రమలకు కేటాయించేందుకు ప్రొవిజన్ పెట్టడం జరిగింది. నేను ఇందాక చెప్పినట్లుగా మన తెలంగాణలో పొరుగున్న కృష్ణా, గోదావరి వంటిరెండు జీవనదులను గతంలో కట్టబడి ఉన్న వివిధ ప్రాజెక్టుల నుంచి వేరియస్ పాయింట్స్ నుంచి కూడా నీటిని ట్యాప్ చేయబోతున్నాము.

2.00 | ఉదాహరణకు కృష్ణనదిని తీసుకున్నట్లైతే ప్రియదర్శిని ము. -జూరాల ప్రాజెక్టు, నాగార్జున సాగర్, పాలేరు, అక్కంపల్లి బ్యాలెన్సింగ్ రిజర్వాయర్, వైరా రిజర్వాయర్, శ్రీశైలం రిజర్వాయర్

నుంచి వివిధ ప్రాంతాల్లో నీటిని ట్యాంక్ చేయబోతున్నాము. గోదావరి నది విషయంలో ఎస్ఆర్ఎస్సి, లోయర్మానేరు, ప్రస్తుతం నిర్మాణంలో ఉన్న మిడ్ మానేరు డ్యాం, కడెం, ఎల్లంపల్లి ద్వారా నీటిని ట్యాంక్ చేయబోతున్నాము. ఎల్లంపల్లి నుంచి హైదరాబాద్ కు హెచ్ఎమ్డబ్ల్యూఎస్ ద్వారా నీళ్లు తీసుకురావడం జరుగుతోంది. సోదరులు పైప్ లైన్ గురించి అడగటం జరిగింది. ఈ విషయంలో తెలంగాణ ప్రభుత్వం స్పష్టమైన ఆలోచనతో ఉంది. వివిధ దశల్లో నిర్మాణం చేయబడిన, చేయబడుతున్న 164 కాంప్రిహెన్సివ్ ప్రాజెక్ట్స్ వాటర్ స్కీములన్నింటిని కూడా ఈ కార్యక్రమం ద్వారా అనుసంధానం చేస్తాము. గతంలో ఖర్చు పెట్టిన ప్రతి పైసాని సద్వినియోగం చేయాలన్న ఆలోచనతో రాష్ట్రప్రభుత్వం పనిచేస్తుంది. కానీ, మరే ఇతర ఆలోచన ప్రభుత్వానికి లేదు. వాటన్నింటిని తెలంగాణ డ్రింకింగ్ వాటర్ గ్రీడ్ కు అనుసంధానం చేసి ప్రజల యొక్క ఒక పైసా సొమ్ము కూడా దుర్వినియోగం కాకుండా చేయాలనే ఆలోచనతో, సంపూర్ణమైన అవగాహనతోనే ఈ పథకానికి శ్రీకారం చుట్టాము.

ఈ ప్రాజెక్టు ప్రపంచంలోనే ఒక మోడల్ ప్రాజెక్టు. ఈ పథకం ద్వారా తెలంగాణలోని ప్రతి గ్రామానికి, ప్రతి తండాకు, ప్రతి ఇంటికి నీళ్లిచ్చే కార్యక్రమంలో భాగంగా 125,000 కిలోమీటర్ల పైప్ లైన్ ని వేయబోతున్నాము. దీనిలో 4425 కిలోమీటర్ల మేరమెయిన్ పంపింగ్ లైన్ ఉంటుంది. గ్రామాలకు నీటిని సరఫరా చేయడానికి 46931 కిలోమీటర్ల సబ్ మెయిన్స్. గ్రామాల్లో, మున్సిపాలిటీల్లో అంతర్గతంగా నీళ్లు సప్లై చేసేందుకు మరో 75 వేల కిలోమీటర్ల పాడుపున పైపులను వేయబోతున్నాము. ఇలా వేస్తున్న మొత్తం 1,25,000 కిలోమీటర్ల పాడుపుని ఒక రిఫరెన్స్ గా చూసినట్లైతే భూ ఉపరితలాన్ని నాలుగు సార్లు చుట్టి వచ్చే అంత పాడుపు గల పైప్ లైన్ ని వేయబోతున్నాము.. ఇంతటి బృహత్తురమైన కార్యక్రమాన్ని తెలంగాణ రాష్ట్రం చేబడుతుందని మీకు మనవి చేస్తున్నాను. ప్రపంచంలోని ఏదేశంలో ప్రజలకు నీళ్లందించడానికి ఇంతటి భారీ పైప్ లైన్ ని వేయలేదు. డ్రింకింగ్ వాటర్ గ్రీడ్ లో భాగంగా ‘మనం తెలంగాణలో వేయబోతున్న పైపు లైన్స్ కేవలం పైపు లైన్లు కావని అవి తెలంగాణకు లైఫ్ లైన్లుగా మారబోతున్నాయని’ నేను మీకు గర్వంగా తెలియజేస్తున్నాను.

ముఖ్యమంత్రి గారు ఈ ప్రాజెక్టు రూపకల్పన సందర్భంగా త్రాగునీటి లేదా సాగునీటి ప్రాజెక్టులు, ఏ ప్రాజెక్టులైతే ప్రకృతి నియమాలకు అనుగుణంగా నిర్మించబడుతాయో అవి దీర్ఘకాలికంగా మనగల్గుతాయని గ్రామీణ నీటి పారుదల శాఖకు, పంచాయతీ రాజ్ శాఖకు చెప్పడం జరిగింది. ఆ అంశానికి గొప్ప

ఉదాహరణగా లోయర్ మానేరు డ్యాం నుంచి సిద్ధిపేటకు నీళ్లు తీసుకువచ్చే విధానాన్ని చెప్పవచ్చు. గ్రావిటి కం పంపింగ్ విధానం ద్వారా, కొన్ని చోట్ల చక్కగా రివర్స్ గ్రావిటి ద్వారా గుట్ట ఎక్కించి అక్కడ నుంచి గురుత్వాకర్షణ శక్తిని వినియోగించి తక్కువ విద్యుత్ వినియోగంతో ఎక్కువ ఖర్చు లేకుండా చేస్తున్న విధంగానే in consonance with nature తో డిజైన్ చేయాలని ముఖ్యమంత్రి గారు మాకు సూచించడం జరిగింది. కాంటూర్ లెవల్స్ తోబాటుగా, ఒవర్ హెడ్ ట్యాంకుల్లోని నీటి నిల్వల ఆధారంగా in consonance with nature చేయాలని చెప్పడం జరిగింది. గ్రావిటి కు లిఫ్ట్ వద్దతిలో నీటి సరఫరా ఉంటుంది. ప్రస్తుతం ఉన్న ట్రీట్ మెంట్ ప్లాంట్లకు అదనంగా మరో 50 వాటర్ ట్రీట్ మెంట్ ప్లాంట్లను ఏర్పాటు చేయబోతున్నాము. ఆ ప్లాంట్ల ద్వారా నీటిని శుద్ధి చేసిన తరువాత నీటిని రివర్స్ ఇంజనీరింగ్ విధానంలో గుట్టలపైకి పంపి అక్కడి నుంచి గ్రావిటి ద్వారా ఇంటింటికి అందించాలని గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు ఇంజనీర్లకు దిశా నిర్దేశం చేశారు. అధ్యక్ష ఒక ప్రాజెక్టుని పేపర్ పై రూపకల్పన చేయడమే కాదు. దానికి తగిన విధంగా అమలు, పర్యావేక్షణ కూడా జరగాలి. ఈ ప్రాజెక్టు దీర్ఘకాలికంగా మన్నాలంటే గ్రామీణ నీటి సరఫరా విభాగాన్ని బలోపేతం చేయాల్సిన అవసరం ఉన్నదనే విషయాన్ని ప్రభుత్వం గమనించి గ్రామీణ నీటి సరఫరా విభాగాన్ని కూడా బలోపేతం చేయడం జరిగింది. వారికి అవసరమైన మౌలిక సదుపాయాలన్నింటిని కల్పించడంతోబాటుగా చీఫ్ ఇంజనీర్ స్థాయి నుంచి ఏఈఈ వరకు, వర్క్ ఇన్స్ పెక్టర్ల స్థాయి వరకు కొత్తగా 1138 పోస్టులను ఆర్డబ్ల్యూఎస్ డిపార్ట్ మెంట్ మంజూరు చేయడం జరిగింది.

ఆర్డబ్ల్యూఎస్ డిపార్ట్ మెంట్ చాలా రకాల పథకాలను అమలు చేస్తోంది. ఇంతకు ముందు చెప్పినట్లుగా 164 CPWS స్కీములు, మట్టి విలేజ్ స్కీములు, సింగల్ విలేజ్ స్కీములను అమలుచేస్తోంది. చిన్న చిన్న వాటి నుంచి మొదలుకొని 5 MLD, 30 MLD, 40 MLD సామర్థ్యం ఉన్న 106 వాటర్ ట్రీట్ మెంట్ ప్లాంట్లు ఉన్నాయి. వీటికి అదనంగా మరో 50 Water Treatment Plant లను కూడా మనం కట్టుకోబోతున్నాము. 111 నీటిశుద్ధి కేంద్రాలను, 1187 OHBR, GLBR లను ప్రజలకు మంచి నీరు అందించే దిశలో నిర్మించబోతున్నాము. ఈ ప్రాజెక్టు గ్రావిటి కం పంపింగ్ విధానంలో పనిచేస్తుంది. ఈ ప్రాజెక్టుకు కావాల్సిన విద్యుత్ విషయంలో కూడా కొంతమంది అపోహలు కలిగించే ప్రయత్నం చేశారు. ఈ ప్రాజెక్టును ముఖ్యమంత్రిగారు, అధికారులు, ఇంజనీర్లు డిజైన్ చేసిన విధానం

అమృతచర్మ : “జల జాలం”

6 అక్టోబర్, 2015

కార్యక్రమం గురించి

గొప్ప తనం ద్వారా 187 మెగావాట్ల విద్యుత్ మాత్రమే ఈ ప్రాజెక్టుకు అవసరం అవుతుంది. కొంతమంది బయట ప్రచారం చేస్తున్నట్లుగా ఈ ప్రాజెక్టుకు వేల మెగావాట్ల విద్యుత్ అవసరం లేదు. ఇంతటి బృహత్తర ప్రాజెక్టుకు క్షేత్రస్థాయిలో ఇబ్బందులు ఉంటాయని మాకు తెలుసు. గుజరాత్ లాంటి రాష్ట్రంలో ఇంకా 7 సంవత్సరాల క్రితం ప్రాజెక్టు చేపట్టినా ఇంకా నిర్మాణాలు జరుగుతున్నాయి. వాళ్ల ప్రాజెక్టు కూడా ఇంత కాంప్లిహెన్సివ్ గా లేదు. కానీ మీరు ఏ భరోసాతో మూడు సంవత్సరాల్లో దాన్ని పూర్తిచేస్తారని జాఫర్ హాస్సేన్ గారు మాట్లాడటం జరిగింది.

ముఖ్యమంత్రి కేవలం వాక్ శుద్ధి కాకుండా చిత్తశుద్ధి సంకల్పం కూడా కలవారు. కేవలం రెండు సంవత్సరాల కాలంలోనే 100 కిలోమీటర్ల దూరంలో ఉన్న లోయర్ మానేరు డ్యాం నుంచి సిద్ధిపేట నియోజకవర్గ మొత్తానికి నీళ్లందించిన ఘనత వారిది. అదే పద్ధతిలో దీనిని 26 సెగ్మెంట్స్ గా నిభజించి ప్రతిదానికి కాలపరిమితి నిర్దేశించి, ఈ కార్యక్రమాలను కూడా పూర్తి స్థాయిలో, ఒక అవగాహనతో రుపొకల్పన చేయడం జరిగింది. క్షేత్రస్థాయిలో ప్రధానంగా వచ్చే అవరోధం భూసేకరణ. ఫైవ్ టైంలు పోయే ప్రాంతంలో ఎవైనా అవరోధం కల్పిస్తారనే ఉద్దేశంతో గుజరాత్, మన దేశంలోని ఇతర రాష్ట్రాల్లో, మన రాష్ట్రంలో కూడా గతంలో గ్యాస్ కోసం ఫైవ్ టైంస్ ని వేసినప్పుడు రైల్ ఆఫ్ యూజ్ పేరుతో భూ వినియోగం కోసం చట్టాలను తీసుకురావడం జరిగింది. అలాంటి చట్టాన్నే ఇదే శాసనసభల్లో మనం ఆమోదించుకున్న విషయాన్ని మీకు తెలియజేస్తున్నాను. భూములు కోల్పోయిన రైతులకు గరిష్టంగా ప్రయోజనాన్ని అందించబోతున్నాము. ఇందులో ఏ ఒక్కరు కూడా నష్టపోవాలని కోరుకోవడం లేదు. ఇలాంటిమంచి కార్యక్రమం చేసేటప్పుడు కోట్లాది మంది ప్రజలకు మంచి కలుగడంతో బాటు స్వల్పకాలిక నష్టం జరిగే కొన్ని వందల మంది రైతులను మరియు ఇతరులను కూడా ఆదుకోవాలనే మంచి ఉద్దేశంతో ప్రభుత్వం పనిచేస్తుంది.

2.10

మ.

కోట్లాది మంది ప్రజలకు మేలు జరగడంతోబాటు, కొన్ని వందల మంది రైతులకు గాని, ఇతరులకు గాని స్వల్పకాలిక నష్టం జరిగితే వారిని కూడా ఆదుకోవాలనే మంచి ఉద్దేశంతో ప్రభుత్వం ఉంది. ఈ ప్రాజెక్టు నిర్మాణం విషయంలో గాని, రూపకల్పన విషయంలో గాని ప్రభుత్వం ఏ ఒక్క చిన్న ఛాన్స్ కూడా ఎవరికీ ఇవ్వకూడదు, చిన్న పొరపాటుకు కూడా తావు ఇవ్వకూడదు అన్న ఉద్దేశంతో పూర్తి స్థాయిలో సమగ్రంగా ఆలోచించి చాలా రకాల జాగ్రత్తలు తీసుకున్నాము. అందులో ముఖ్యంగా అవినీతి

ఆరోపణలు చేస్తున్నారు. దానికి సంబంధించి వివరణ ఇవ్వమని సోదరులు గాదరి కిషోర్ గారు అడిగారు. ఆ ఆరోపణలు చేసే వారు సభలో లేరు. అయినప్పటికీ ప్రజలకు సమాచారం ఇవ్వాలన్న ఉద్దేశంతో చెప్తున్నాను. ఇంత పెద్ద ప్రాజెక్ట్ రూపకల్పన చేసినప్పుడు డీవేల్ప్ ప్రాజెక్ట్ రిపోర్ట్ తయారు చేయడం జరుగుతుంది. 1,25,000 కి.మీ.ల ఫైవ్ టైంస్ వేయాలన్నప్పుడు టైన్ సర్వే చేయాల్సి ఉంటుంది. 17 ఇన్ టేక్ పాయింట్లలో నీళ్లు డ్రా చేయాలో అక్కడ సమగ్రంగా అధ్యయనం చేసి నీటి లభ్యతను, నీటి వనరులను అంచనా వేసి పూర్తి స్థాయి అవగాహనతో ఈ కార్యక్రమాన్ని రూపకల్పన చేయాల్సి ఉంటుంది. కానీ, గత ప్రభుత్వాల వ్యవహారం చూసినట్లైతే ఇలాంటి పెద్ద ప్రాజెక్టు ఏది చేపట్టినా సాగు నీరు, త్రాగు నీరు మరియు ఇతర మౌలిక వసతుల విషయంలో కాంట్రాక్టర్లకే కట్టబెట్టి మీరే డిజైన్ చేయండి, ఇంజనీరింగ్ ఏవిధంగా చేయాలో మీరే నిర్దేశించండి, కాంట్రాక్ట్ కూడా మీరే దక్కించుకోండి అన్న చందంగా అప్పటి ప్రభుత్వ విభాగాలను నిర్వీర్యం చేసి, ప్రభుత్వ ఇంజనీరింగ్ విభాగాల ప్రతిష్ట దెబ్బ తినే విధంగా, ప్రభుత్వ ఇంజనీరింగ్ అధికారులు మానసిక స్థైర్యం దెబ్బ తినే విధంగా 'ఇసిసి' (ఇంజనీరింగ్ ప్రాక్టూర్ మెంట్ అండ్ కన్స్ట్రక్షన్) అనే విధానంలో మొత్తంగా శక్తిని యుక్తిని వారి చేతికే అప్పజెప్పి పూర్తి స్థాయిలో ఇంజనీరింగ్ విభాగాలను నిర్వీర్యం చేశారు. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఆ విధానానికి మొట్టమొదటి రోజునే అడ్డుకట్ట వేసి, గ్రామీణ నీటి సరఫరా, ఇంజనీరింగ్ విభాగాల సమావేశం జరిగినప్పుడు గతంలో ఎన్నడూ లేని విధంగా, ఒక ముఖ్యమంత్రి స్థాయిలో ఉన్న వ్యక్తి ఏనాడూ ఒక అసిస్టెంట్ ఇంజనీర్ తో స్వయంగా సంభాషించిన దాఖలాలు గత చరిత్రలో లేవు. కానీ, మన తెలంగాణ ముఖ్యమంత్రి గారు ఒక క్రొత్త విధానానికి శ్రీకారం చుట్టి అసిస్టెంట్ ఇంజనీర్ తో మొదలు పెడితే రాష్ట్ర స్థాయిలో క్షేత్ర స్థాయిలో చీఫ్ ఇంజనీర్ మరియు సెక్రటరీ వరకు అందరికీ ఒకే రకమైన ఆలోచనా విధానం ఉండాలనే ఉద్దేశంతో ఈ ప్రాజెక్టుకు దిశా, నిర్దేశం చేసే క్రమంలో చాలా స్పష్టమైన నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. కాంట్రాక్టర్ల చేతుల్లో బాధ్యత పెట్టడం అనేది ఎంత మాత్రం సబబు కాదు. మన ఇంజనీరింగ్ విభాగానికి ఆ సత్తా ఉంది మనమే ఈ కార్యక్రమాన్ని చేద్దామనే ఉద్దేశంతో మన ఇంజనీరింగ్ విభాగానికి శక్తిని ఇస్తే వారు ఆ అంచనాలను అందుకుని ఆదివారాలు, సెలవు దినాలు కూడా పని చేసి కేవలం సంవత్సర కాలంలో హైదరాబాదులో జరగాల్సిన డివిజన్ లో కాకుండా అన్ని కార్యక్రమాలను పూర్తి చేసి క్షేత్ర స్థాయిలో పనికి తెర తీస్తారని గర్వంగా చెబుతున్నాను.

కేవలం ఇంజనీరింగ్ విభాగానికి అప్పచెప్పే రాష్ట్రప్రభుత్వం మీద మళ్ళీ ఆరోపణ చేసే కొంతమంది ప్రబుద్ధులు మన రాష్ట్రంలో ఉన్నారు. అందుకే ఆ ఆలోచనతోనే గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు చెప్పిన మాట మీరు చేసిన కార్యక్రమాన్ని, డిజైన్లను, డీటైల్డ్ ప్రాజెక్ట్ రిపోర్ట్లను, ఇంకా అవసరమైతే కేంద్ర ప్రభుత్వ సంస్థ అయిన వ్యాప్కోకు అప్పచెప్పి పూర్తి స్థాయిలో క్షుణ్ణంగా అధ్యయనం చేసిన తర్వాతనే టెండర్లకు వెళ్లాలని మాకు అందరికీ ఆదేశాలు జారీ చేశారు. నిజానికి 3 సంవత్సరాలలోపు పూర్తి చేయాలని కాల పరిమితి మాకు ఉంది. వ్యాప్కోను అధ్యయనం చేస్తే 2 లేక 2½ నెలల కాలం వృధా అవుతుందని మాకు తెలుసు. కానీ, ఆరోపణలకు తావు ఇవ్వకుండా ఎవరూ విమర్శలు చేయకూడదనే ఉద్దేశంతో కేంద్ర ప్రభుత్వ రంగసంస్థ అయిన టిఎస్ఎస్ఎల్ వ్యాప్కోకు ఈ కార్యక్రమాన్ని అప్పచెప్పాము. పూర్తి స్థాయిలో వారు అధ్యయనం చేసి go ahead అని చిన్న చిన్న సవరణలు సూచించి గ్రీన్ సిగ్నల్ ఇచ్చిన తర్వాత మాత్రమే టెండర్లను పిలవడం జరిగింది. వ్యాప్కో సంస్థను క్షుణ్ణంగా అధ్యయనం చేయడానికి మాత్రమే కాకుండా ఈ ప్రాజెక్ట్ జరుగుతున్న 3 సంవత్సరాల కాలంలో వ్యాప్కో వారినే 3వ పార్టీ ఏజెన్సీలుగా కూడా కేంద్ర ప్రభుత్వ సంస్థను నియమించి తన చిత్త శుద్ధిని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చాటుకుందని తెలియజేస్తున్నాను. ఇటువంటి ఒక మోడల్ ప్రాజెక్ట్ను తయారు చేస్తున్నప్పుడు దేశం మొత్తానికి రోల్ మోడల్ గా ఉండాలని, క్వాలిటీ కంట్రోల్ ఉండాలనే ఉద్దేశంతో భారత దేశంలోనే ఏ రాష్ట్రం చేయని విధంగా ఒక స్పార్ట్ గ్రీడ్గా, అన్ని రకాల సాంకేతిక పరిజ్ఞానాలను వినియోగించుకుని అవసరమైతే సెక్టరియల్ లోని ముఖ్యమంత్రిగారి మరియు ఇంజనీర్ ఇన్ చీఫ్ కార్యాలయాల్లోని ఒక డ్యాష్ బోర్డ్ పెట్టి ఎక్కడ ఎంత క్వంటిటీ నీరు ఇస్తున్నామో, ఎక్కడ ఏ రకమైన కార్యక్రమం జరుగుతోంది, ఎక్కడ ఏ ఫైవ్ లైన్లు లోపాలు ఉన్నాయి అని మానిటర్ చేయడానికి స్కాడ్ పంటి సిస్టమ్ను పెట్టుకుని చాలా గొప్పగా అన్ని రకాలుగా స్పార్ట్ గ్రీడ్గా మార్చబోతున్నాము.

అధ్యక్షా, మరొక ప్రధానమైన నిర్ణయాన్ని కూడా రాష్ట్రప్రభుత్వం తీసుకుంది. ఈ విధమైన కార్యక్రమం చేస్తున్నప్పుడు కొంత ఫ్లెక్సిబిలిటీ ఉంటే బాగుంటుందనే ఉద్దేశంతో ఆర్థిక వనరుల సేకరణలో త్వరితగతిన నిర్ణయాలు తీసుకోవడంలో గాని ఒక కీలకమైన నిర్ణయం గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి నేతృత్వంలో తీసుకోవడం జరిగింది. తెలంగాణ డ్రింకింగ్ వాటర్ ప్రాజెక్టును శరవేగంగా పూర్తి చేయడానికి సత్వరంగా నిర్ణయాలు తీసుకోడానికి, అన్ని రకాలుగా ఆర్థిక వనరులు సమకూర్చడానికి డ్రింకింగ్ వాటర్ సప్లై పేరిట ఒక కార్పొరేషన్ను

తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. అన్ని రకాల వనరులను త్వరితగతిన సేకరించడానికి నీలు అవుతుందని ఈ ప్రత్యేక కార్పొరేషన్ను ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. ప్రధాన ఫైవ్ లైన్లు వేయడం, నీటి శుద్ధి కేంద్రాల నిర్మాణం మరియు వాటి నిర్వహణ తరువాత ఏ విధంగా ఉంటుందని కొంతమంది సభ్యులు అడిగారు. భవిష్యత్తులో కూడా ఈ కార్యక్రమ నిర్వహణను పూర్తి స్థాయిలో క్షేత్ర స్థాయి వరకు ఉంటుందని వారందరికీ తెలియజేస్తున్నాను. విలేజ్ లెవల్ వరకు డ్రింకింగ్ వాటర్ సప్లై కార్పొరేషన్ చూస్తుంది. గ్రామాల్లో వేసే అంతర్గత ఫైవ్ లైన్ల విషయంలో మాత్రం గ్రామ జ్యోతి కార్యక్రమంలో 7 ఫంక్షనల్ కమిటీలను వేసుకున్నాము. అందులో ప్రధానమైనది త్రాగు నీరు మరియు పారిశుధ్య ఫంక్షనల్ కమిటీ.

సర్పంచ్ గారి సారధ్యంలో ఆలోచించి గ్రామంలోని మహిళల బాగస్వామ్యంతో విలేజ్ ఆర్గనైజేషన్లో ఒక కమిటీని ఏర్పాటు చేసుకున్నాము. గ్రామంలో వేసే అంతర్గత ఫైవ్ లైన్లు, వాటి పర్యవేక్షణ, నాణ్యతా ప్రమాణాల బాధ్యత మొత్తం త్రాగు నీరు మరియు పారిశుధ్య కమిటీకి ఇవ్వాలని నిర్ణయించాము. అధికారాన్ని వికేంద్రీకరించే దిశలో ఇది మా కార్యక్రమం అనే సెన్స్ ఆఫ్ రెస్పాన్సిబిలిటీ ప్రజలకు రావాలనే ఉద్దేశంతో ఈ విధంగా చేశాము. RWS విభాగం మండల స్థాయిలో మరియు క్షేత్ర స్థాయిలో ఎప్పటికప్పుడు వారికి సాంకేతిక సహాయం అందించడానికి ఎల్లవేళలా సిద్ధంగా ఉంటుంది. పట్టణాల్లోని కార్పొరేషన్లు సంబంధించి ఉదయం సభ ముందు నోట్లో కూడా చెప్పాము. మొత్తం రాష్ట్రంలోని ఔటర్ రింగ్ రోడ్డు వెలుపలి ప్రాంతం అంతా ఈ ప్రాజెక్టు పరిధిలోకి వచ్చే గ్రామాలు గాని, హైదరాబాదు లాంటి మహా నగరం గాని మంచినీటి నిర్వహణ మొత్తం HMWSSB పరిధిలోకి వస్తుంది. హైదరాబాదు వెలుపల ఉన్న కార్పొరేషన్లు గాని, మున్సిపాలిటీలు గాని, నగర పంచాయతీలు గాని తెలంగాణ డ్రింకింగ్ వాటర్ సప్లై ద్వారా నేరుగా బల్క్ సప్లై ఆఫ్ వాటర్ చేయబోతున్నాము.

కరీంనగర్ వంటి కార్పొరేషన్లకు ఏ రకంగా నీరు అందిస్తారు, నీటి శుద్ధి ప్లాంట్లు ఏ విధంగా అనుసంధానం చేస్తారని సోదరులు కమలాకర్ గారు అడిగారు. తప్పకుండా గత ప్రభుత్వాలు రూపొందించిన ప్రాజెక్టులు వృధాగా పోకుండా వాటికి అను సంధానం చేస్తూ బల్క్ సప్లై ఆఫ్ వాటర్ చేయబోతున్నాము. కరీంనగర్ కార్పొరేషన్, ఆర్మూరు మున్సిపాలిటీలో పబ్లిక్ హెల్త్ డిపార్ట్మెంట్ అక్కడ కొంత పని చేసింది. పబ్లిక్ హెల్త్ డిపార్ట్మెంట్ చేపట్టిన కార్యక్రమానికి మా యంత్రాంగం తోడ్పడే మనం అనుకున్న విధంగా మున్సిపాలిటీలో

లఘుచర్య : “జల జాలం”

6 అక్టోబర్, 2015

కార్యక్రమం గురించి

135 ఎలెసిడిలు, కార్పొరేషన్లో 150 ఎలెసిడిలు ఇన్వాలన్ లక్ష్యంతో ముందుకు పోతున్నాము. నీటిని శుద్ధి చేసి కార్పొరేషన్లకు అందించడం వరకు మా బాధ్యత, కార్పొరేషన్ మరియు మున్సిపాలిటీ పరిధిలోని అంతర్గత పైప్లైన్ల విషయంలో పబ్లిక్ హెల్త్ మరియు మున్సిపల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ డిపార్ట్మెంట్లు చూసుకుంటాయి. గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో నీటిని అంతర్గత పైప్లైన్లతో సహా నీరు అందించే బాధ్యత గ్రామీణ నీటి సరఫరా విభాగానిది, కార్పొరేషన్ మరియు మున్సిపాలిటీలోని నీరు అందించే బాధ్యత పబ్లిక్ హెల్త్ విభాగానిది. బల్క్ ట్రీటింగ్ వాటర్ మాత్రం తెలంగాణ వాటర్ సప్లై కార్పొరేషన్ చేస్తుందని తెలియజేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, ఈ కార్యక్రమం ఎంత పెద్ద కార్యక్రమం అంటే 1,25,000 కి.మీ.ల పైప్లైన్ వేయాలన్నప్పుడు ఎన్నో ప్రాంతాల్లో, ఎన్నో రకాల అవరోధాలు వస్తాయి. వాటికి సంబంధించి కూడా మేము ఒక ప్రణాళిక రూపొందించుకున్నాము. మొత్తం తెలంగాణలో 226 చోట్ల రైల్వే క్రాసింగ్లను, 540 చోట్ల నేషనల్ హైవేలు, 3,979 చోట్ల ఆర్ అండ్ బి రహదారులను, 6,715 చోట్ల పంచాయతీ రాజ్ రోడ్లను, 674 చోట్ల ఇరిగేషన్ కెనాల్స్ క్రాస్ చేయాల్సిన బాధ్యత ఉంది. ఈ కార్యక్రమాలన్నీ పూర్తి చేయాలంటే 6 డిపార్ట్మెంట్లతో సయోధ్య, సమన్వయం ఉండాలనే ఉద్దేశ్యంతో గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు రాష్ట్ర స్థాయిలో ఒక సమావేశం ఇప్పటికే ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. వారి అధ్యక్షతన గౌరవ మంత్రులందరూ ఆ సమావేశంలో పాల్గొని సంపూర్ణంగా మా సహకారం మీకు ఉంటుందని తెలియజేసి ఇప్పటికే ఇరిగేషన్, పౌరస్థాని విభాగాలు ఇతోధికంగా సహకరిస్తున్నాయి.

2.20 | ఈ విషయంలో ఎలాంటి సమస్యలు రాకుండా ముందు

మం. చూపుతో ఒకకాల పరిమితి విధించుకుని అన్ని రకాలుగా ఈ కార్యక్రమాన్ని పూర్తి చేయడానికి జాగ్రత్తలు తీసుకుని ముందుకు పోతున్నాము. ఈ కార్యక్రమానికి ఎంత భూసేకరణ అవసరమవుతుందని గౌరవ సభ్యులు అడిగారు. ప్రభుత్వ భూమి దాదాపుగా 608 ఎకరాలు, అసైన్డ్ భూమి 63 ఎకరాలు, ప్రైవేటు ల్యాండ్ 146 ఎకరాలు. ముఖ్యంగా మనం నిర్మించనున్న 50 వాటర్ ట్రీటింగ్ ప్లాంట్స్ కోసము మరియు వాటికి సంబంధించి కొన్ని చోట్ల గెస్ట్ హౌస్లు, ఇతర ఆఫీసుల నిర్మాణాలకు మరియు వాటికి సంబంధించిన అవసరాలకు కోసమే ఈ భూ సేకరణ. పైప్లైన్లకు సంబంధించిన విషయంలో రైట్ ఆఫ్ వే, రైట్ ఆఫ్ యూజ్ చట్టాలను ఉపయోగించుకోబోతున్నాము. చాలా చోట్ల ఎక్కడా కూడా ప్రైవేట్ ల్యాండ్స్ కు వెళ్లకుండా రహదారుల వెంబడి పైప్లైన్స్ ని తీసుకువెళ్లే

ప్రయత్నం చేస్తున్నామని, తద్వారా ఎక్కడా కూడా ప్రైవేటు వ్యక్తులకు, నష్టం జరగకుండా చేయాలనే ఆలోచనతో ప్రభుత్వం ఉన్నదని ప్రజలందరికీ విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఈ కార్యక్రమానికి ఒక అద్భుతమైన 60 అడుగుల పైలాను నల్గొండ జిల్లా చౌటుప్పల్ కేంద్రంగా ఆవిష్కరించి ప్రారంభోత్సవాన్ని అధికారికంగా, లాంఛనంగా చేయడం జరిగింది. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఉద్యమ నాయకుడిగా ఆనాడు నల్గొండ జిల్లాలో జల సాధన యాత్రలో పాల్గొన్న సందర్భంలో నల్గొండ మొత్తం మానవ రహితంగా మారిపోతుందని ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ గతంలో నిమ్స్ డైరెక్టర్ పనిచేసిన ప్రాఫెసర్ రాజ రెడ్డి లాంటివారు ఇచ్చిన నివేదికలు చూసి ముఖ్యమంత్రి గారు కలవరపడ్డారు. నల్గొండ జిల్లాలో ఇంకా 2 లక్షల మంది నడుము వంకరపోయి బొక్కలో మూలుగ చచ్చిపోయి, పూర్తి స్థాయిలో ఈ రోజు విధి వంచుతులుగా, గత ప్రభుత్వాల ఉద్దేశపూర్వక నిర్లక్ష్యం వల్ల శాప గ్రస్తులుగా మారారు. ఆ ప్రజలందరినీ ఉద్దేశించి ఆనాడు ఉద్యమ నాయకుడిగా ముఖ్యమంత్రి గారు ఒక గేయాన్ని వ్రాయడం జరిగింది. “చూడు చూడు నల్గొండ గుండె నిండా ఫ్లోరిడ్ బండ” అని ఆనాడు గేయాన్ని వ్రాసి నల్గొండ దుఃఖాన్ని మొత్తాన్ని దేశానికి చాటి చెప్పిన ఘనత కూడా కె.సి.ఆర్.గారికి దక్కుతుంది. ఆనాడు జలసాధన చేసిన నాయకుడే ఈనాడు ప్రభుత్వ అధినేతగా ఉన్నాడు. నల్గొండ జిల్లాలో శాప గ్రస్తులుగా మారిపోయిన వారు ఎవరైతే ఉన్నారో, వారికి పూర్తి స్థాయిలో శాప విమోచనం చేయడానికి గౌరవ కె.సి.ఆర్.గారి సారధ్యంలో చేపట్టిన జలయాగం గొప్ప భగీరథ యాగం అని గర్వంగా చెబుతున్నాను. ఇలాంటి ప్రాజెక్టు చేపట్టినప్పుడు, లక్ష 25 వేల కిలోమీటర్ల పైప్లైన్ వేస్తున్న సందర్భంలో చాలా పెద్ద మొత్తంలో పైప్లైన్ త్రవ్వకానికి, పైప్లైన్ వేయడానికి ఖర్చు పెడుతున్నాము. భారత ప్రభుత్వం ‘భారత నెట్’ పేరుతో గ్రామ గ్రామానికి ఇంటర్నెట్ బ్రాడ్ బ్యాండ్ ఇస్తామన్నారు. వందల కోట్ల రూపాయలను ఆదా చేయడానికి ఇతర ప్రాజెక్టులను దీనితో ఎందుకు అనుసంధానం చేయకూడదనే ఉద్దేశంతో, తెలంగాణ ప్రభుత్వం ఒక అడుగు ముందుకు వేసి ఇంటింటికీ మంచినీళ్లతోపాటు బ్రాడ్ బ్యాండ్ కనెక్షన్ ఇన్వాలన్ మంచి సంకల్పాన్ని ఈ కార్యక్రమంతో ప్రదర్శిస్తోందని తెలియజేస్తున్నాను. ఈ కార్యక్రమం గురించి కేంద్ర I.T. శాఖా మంత్రికి చెప్పినప్పుడు, కేంద్ర గ్రామీణాభివృద్ధి శాఖా మంత్రికి ప్రస్తావించినప్పుడు అభినందించడంతోబాటుగా ఈ పథకం తప్పకుండా రోల్ మోడల్ అవుతుందని చెప్పారు. ఆలోచనల్లో స్పష్టత, చేతల్లో నిజాయితీ ఉంటే ఏ కార్యక్రమమైనా సాధ్యం అవుతుంది, తప్పకుండా సాకారం అవుతుందనే ఒక విశ్వాసం మాకు ఉంది. కేంద్ర

ప్రభుత్వం మనల్ని అభినందించడంతోపాటుగా తెలంగాణలో చేపట్టిన ఈ కార్యక్రమాన్ని అధ్యయనం చేయండిని ఇతర రాష్ట్రాలకు ఒక ఉత్తరాన్ని కూడా వ్రాసింది. భారత ప్రభుత్వం ఈ కార్యక్రమం దేశ వ్యాప్తంగా జరగాలని కోరుకుంటుందని, అధ్యయనం చేసి మీరు కూడా ఈ కార్యక్రమాన్ని చేపట్టాలని కోరుకుంటున్నామని అన్ని రాష్ట్రాలకు ఉత్తరాలు వ్రాసిందనే విషయాన్ని సభ దృష్టికి తీసుకు వస్తున్నాను. గతంలో మంత్రులుగా పనిచేసినవారు విశేష అనుభవం కలిగిన వారు ప్రజా జీవితంతో దశాబ్దాలపాటు ఉన్నవారు ఈ ప్రాజెక్టుకు డిటైల్డ్ ప్రాజెక్టు రిపోర్ట్ లేవని ఇష్టానుసారంగా మాట్లాడుతున్నారు. గతంలో మంత్రులుగా పనిచేసినవారు, పరిపాలన అనుభవం కలిగిన వారు ఇలాంటి మాటలు మాట్లాడకూడదు. ఇలా చేస్తే ప్రజల స్థైర్యం కూడా దెబ్బ తింటుంది. ఈ రోజు HUDCO, NABARD, Bank of India, Allahabad Bank Consortium లాంటి సంస్థలు ఈ కార్యక్రమానికి ఉత్తిగా డబ్బులు ఇస్తాయో, కాగితాలు లేకుండా నోటిమాటల ఆధారంగా కేవలం మనం చెప్పినంత మాత్రాన మన మాటలను విశ్వసించి నిధులు ఇస్తారా? D.P.R లేకుండా ఎవరైనా, అనుభవం ఉన్న ఏ Financial organization అయినా నిధులు ఇచ్చే అవకాశం ఉందా? అన్ని విషయాలను సమగ్రంగా చేసిన తరువాత VAPCO లాంటి సంస్థతో క్షుణ్ణంగా వెట్టింగ్ చేయించిన తరువాత రెండు, మూడు సార్లు చెక్ చేసిన తరువాత మనం డి.పి.ఆర్.ని సమర్పిస్తే హడ్కో సంస్థ రూ. 15వేల కోట్లు రుణం ఇవ్వడానికి ముందుకు రావడమే కాకుండా, ఇలాంటి గొప్ప వినూత్న ప్రాజెక్టుకు ఆర్థిక సహాయం అందించడాన్ని మేము గౌరవంగా భావిస్తున్నామని డైరెక్టర్ జనరల్ రివికాంత్ గారు స్వయంగా చెప్పారు. కదిపితేనే తేనెటీగలు కుడతాయని పెద్దలు చెబుతారు కాని కదపక పోయినా, నోరు మెదపక పోయినా క్షుద్ర రాజకీయాలు నిండు జీవితాలను కుడతాయని ఒక మహాకవి చెప్పారు. ఈ రోజు మా ప్రతి వక్షాలు ఈ సభలో లేరు, వాళ్లు ఇక్కడ ఉంటే బాగుండేది. వారు ఈ ప్రాజెక్టు గురించి క్షుణ్ణంగా తెలుసుకుంటే బాగుండేది. వారు విద్వారంగా మాట్లాడుతున్నారు. ప్రాజెక్టు మొదలు కాకముందే అవినీతి ఆరోపణలు, క్షేత్రస్థాయిలో ల్యాండ్ కాకముందే అవినీతి జరిగిపోయిందని చెప్పి ఇష్టానుసారంగా మాట్లాడుతున్నారు. ఒక ఆయన డి.పి.ఆర్. లేకుండానే లోన్లు, ప్రాజెక్టు ప్రారంభించారని, మరొకరు ఇప్పటికే 80శాతం రాష్ట్రానికి నీళ్లు ఇచ్చామని, కావున, ఈ ప్రాజెక్టుతో అవసరమేంటని ఒకతను విద్వారంగమాట్లాడుతారు. 80శాతం నీళ్లు ఇచ్చినమాట వాస్తవమైతే నేను వారిని నవాళు చేస్తున్నాను. ఈ రాష్ట్రంలో వారు ఎంపిక చేసిన ఏ గ్రామానికైనా, తండాకైనా, గూడానికైనా, వెళ్దాము. వాళ్లు 80శాతం

నీళ్లు ఇచ్చినమాట నిజమే అయితే అవసరమైతే నా వదలికి రాజీనామా చేయడానికైనా నేను సిద్ధంగా ఉన్నానని శాసన సభ వేదికా చెబుతున్నాను. ఈ రక్తమైన అబద్ధాలతో కుతంత్రాలతో, మంచి పనికి గండికొట్టడానికి ప్రభుత్వం తీసుకున్న మంచి ఆలోచనకు మొదటిలోనే మొగ్గలోనే త్రుంచివేయాలనే ఉద్దేశంతో చాలా చాలా వెకిలి మాటలు మాట్లాడుతున్నారు. మరొకరు ఈ ప్రాజెక్టుకి రూ. 36వేల కోట్లు అవసరమా అని నిందారోపణలు చేస్తాడు. ఈ మహానుభావులందరూ నిన్న మొన్నటి దాకా ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ఆఖరి ముఖ్య మంత్రి కిరణ్ కుమార్ రెడ్డి గారి క్యాబినెట్ లో పనిచేసిన మహానుభావులు. ఈ రోజు తొమ్మిది జిల్లాల ప్రాజెక్టుకు రూ. 36వేల కోట్లు ఖర్చు చేస్తామంటే, విస్తృతమైన, విద్వార పడుతున్న మహానాయకులు, మాజీమంత్రులు వీరు. ఆనాడు కిరణ్ కుమార్ రెడ్డి గారి క్యాబినెట్ లో ఆయన సొంత జిల్లా అయిన చిత్తూరుకు రూ. 7వేల కోట్లు గ్రామీణ నీటిసరఫరా విభాగానికి మంజూరు చేసింది ఈ మంత్రులు కాదా? ఒక చిత్తూరు జిల్లాకే రూ. 7వేల కోట్లు మంజూరైతే తొమ్మిది జిల్లాలున్న తెలంగాణకి రూ. 36వేల కోట్లు మంజూరు కావడం పెద్ద విశేషమా. ఆ మాత్రం ఇంగిత జ్ఞానం లేదా దయచేసి మాట్లాడేటప్పుడు ప్రజలు ఏమనుకుంటారో అని లేకుండా ఎవరు ఎమనుకుంటారని లేకుండా ఆలోచన లేకుండా విపరీత వ్యాఖ్యానాలు చేయడం వారికే మంచిది కాదు. మేము ఒకవైపు ప్రజలకు మంచి చేస్తుంటే దానిలో మా నైతిక స్థైర్యాన్ని దెబ్బతీసే విధంగా ఈ రకంగా మాట్లాడడం కరెక్ట్ కాదు. గతంలో ప్రాజెక్టులు కట్టారు. వాటి విషయాలకు నేను వెళ్లడం లేదు. ఈ ప్రాజెక్టు విషయంలో మాత్రం utmost transparency maintain చేస్తున్నాము. సోదరులు కిషోర్ గారు ప్రతిపక్షనాయకులు అవినీతి ఆరోపణలు చేస్తున్నారన్నారు. ప్రతి పక్షం లేకపోయినప్పటికీ ప్రజలకు వివరణ ఇవ్వవలసిన బాధ్యత మా మీద ఉంది. కాబట్టి, ఈ ప్రాజెక్టుపై తీసుకున్న జాగ్రత్తలను చెబుతున్నాను. గతంలో ఇ.పి.సి విధానంలో కాంట్రాక్టర్స్ కి పెద్దపీట వేసి, అందులో అన్ని రకాలుగా ఎస్కలేట్ చేసి అంచనాలను ముందే పెంచేసి ఆ తరువాత నాణ్యత ప్రమాణాలను, నాయకులు, కాంట్రాక్టర్లందరు కుమ్మక్కై ఏమి చేశారనే విషయం అందరికీ తెలుసు. ఆ విషయాల్లో వాళ్లు కొన్ని కేసులు కూడా ఎదుర్కొంటున్నారు. ఆ దుస్థితి తెలంగాణ ప్రజలకు, ప్రభుత్వానికి రాకూడదని, ఈ పని విధానానికి తిలోదకాలు ఇచ్చి తెలంగాణ గ్రామీణ నీటి విభాగమే ఈ విధానాన్ని డిజైన్ చేసింది. తదనంతరం కేంద్ర ప్రభుత్వ రంగ సంస్థ వ్యాప్తో క్షుణ్ణంగా అధ్యయనం కూడా చేయించాము. మొబిలైజేషన్ అడ్వాన్సులకు స్వస్థి పలికాము. గతంలో

అఘుచర్య : “జల జాలం”

6 అక్టోబర్, 2015

కార్యక్రమం గురించి

ఏదైనా వర్క్ ఇవ్వగానే కాంట్రాక్టరుకి కాంట్రాక్టు దక్కుగానే మేను వెంటనే పని ప్రారంభించకముందే మొబిలైజేషన్ అడ్వాన్సులు పేరు మీద అప్పనంగ వందల కోట్ల రూపాయలు వారికి అప్పజెప్పి దాంట్లో నుంచి కొంత కమిషన్ తీసుకోవడమనేది గత ప్రభుత్వ ఆనవాయితీ. కానీ, ఈ ప్రభుత్వం అలాంటి విధానానికి మంగళం పలికింది. మొబిలైజేషన్ అడ్వాన్సులను ఇవ్వమని, ఆ విధానానికి ఇష్టపడి ఎవరైతే పాల్గొంటారో అలాంటివారే పాల్గొనమని స్పష్టంగా నిబంధన విధించడం జరిగింది. గత రాష్ట్రంలో చాలా కంపెనీలు తమ పలుకడిని ఉపయోగించి వాటి సామర్థ్యానికి, శక్తికి మించిన ప్రాజెక్టులను తెచ్చుకోవడం, ఆ తరువాత వాటిని చేయలేక చతికిలపడిపోవడం జరిగింది. ఇరిగేషన్ డిపార్ట్మెంట్ను, ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టునే ఉదాహరణగా తీసుకుంటే మూడు సంవత్సరాల్లో పూర్తి కావలసిన మా కరీంనగర్ జిల్లా మిడ్ మానేరు ప్రాజెక్టు తొమ్మిది సంవత్సరాలు అయినా పూర్తి కాలేదు. తెలంగాణ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత ఆ ప్రాజెక్టు పేగం పుంజుకుంది. రాబోయే సంవత్సర కాలంలో ప్రాజెక్టు పూర్తి అవుతుందే విశ్వాసం మాకు ఉంది. అలా ఎన్నో నిర్మాణ రంగ సంస్థలు తమ పలుకుబడిని ఉపయోగించి శక్తికి మించిన ప్రాజెక్టులను తెచ్చుకోవడం, ఆ తదనంతరం చతికిలపడటం జరిగింది. **Corporate date restructuring** తమ ఆర్థిక పరిస్థితి మెరుగుపరుచుకునే విధానం, ఈ ప్రాజెక్టులో అలాంటి పరిస్థితి తలెత్తకూడదనే ఉద్దేశంతో కాల పరిమితిని పెట్టుకుని పని చేస్తున్నాము.

2.30 ము. ఇది కేవలం మన రాష్ట్రంలోనే కాదు, ఈ కండ్షన్స్ను భారతదేశంలో 10 నుంచి 12 రాష్ట్రాలు ఇప్పటికే అమలు చేస్తున్నాయి. దానితోపాటు చాలా కఠినమైన నిబంధనలు పెట్టాము. వర్క్కు తగ్గ పేమెంట్స్ కూడా ఇస్తున్నాము. కాలపరిమితితో ఈ కార్యక్రమాన్ని చేస్తున్నాము కాబట్టి ఏ పరిస్థితిలో కూడా అనుకున్న విధంగా మైల్స్టోన్ చేరుకుంటేనే 6 నెలలకు ఇంత పని చేయాలి, పని చేయకపోతే వచ్చే బిల్లు కూడా ఇవ్వమని ఒక స్పష్టమైన నిబంధన పెట్టాము. ఎక్కడా అవినీతికి తావులేకుండా పూర్తి స్థాయిలో ప్రజాధనాన్ని ఆదాచేస్తున్నాను. మనం చేస్తున్న కార్యక్రమాలకు మూడు దశలలో ఇప్పటికే టెండర్లు ముగిసాయి. ఇందాక జాఫర్ హుస్సేన్ గారు టెండర్లు పూర్తి అయ్యాయా, కాలేదా, ఎక్కడ ఉన్నాయి అని అడిగారు. ఒక్కమాటలో ఈ ప్రాజెక్టు గురించి చెప్పాలంటే రాష్ట్ర రాజధానిలో జరుగవలసిన కార్యక్రమాలన్నీ పూర్తయ్యాయి. పరిపాలనపరమైన అనుమతులు కానీ, పరిపాలన పరంగా మనం చేయవలసిన టెండరింగ్ ప్రక్రియలన్నీ కూడా పారదర్శకంగా పూర్తి చేశాము. కట్టుదిట్టమైన చర్యలతో దేశంలోనే పేరెన్నిక గలిగిన

సమర్థవంతంగా పనులు చేయగలిగిన ఆర్థిక పరిపుష్టి కలిగిన కంపెనీలకు మాత్రమే ఈ టెండర్ల ప్రక్రియలో పాల్గొనాలనే నిబంధన పెట్టాము. కాలపరిమితిని పెట్టుకొని ముందుకు పోతున్న ప్రాజెక్టు కాబట్టి అన్ని రకాల చర్యలను మేము తీసుకున్నాము. రాష్ట్ర చరిత్రలోనే తొలిసారి ఇటువంటి ప్రాజెక్టును మా తెలంగాణ ప్రభుత్వం చేస్తున్నది. గత 10 సంవత్సరాల కాలంలో టెండర్లను పిలుస్తే ఏ సందర్భంలోనైనా అంచనాల ప్రకారం కంటే ఎక్కువ టెండర్లను వేసిన సందర్భాలు ఎన్నో ఉన్నాయి. కానీ, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తీసుకున్న జాగ్రత్తల వల్ల మొట్టమొదటిసారిగా అన్ని టెండర్ల ప్రక్రియ పూర్తయిన తర్వాత ఈ రోజు దాదాపుగా ప్రతి టెండర్ కూడా మైనస్ టెండర్లే ఉన్నాయి. ఒక టెండర్ కూడా ప్లస్ టెండర్ లేదని నేను గర్వంగా చెబుతున్నాను. దాదాపు రూ.100 కోట్ల ప్రజాధనాన్ని మైనస్ టెండర్ల ద్వారా ఆదా చేయగలిగాము. మొత్తం భారతదేశంలోనే పేరున్న కంపెనీలు, అంతర్జాతీయంగా కూడా పని చేసిన కంపెనీలన్నీ ఈ టెండర్ల విధానంలో పాల్గొన్నాయి. దాదాపు 18 కంపెనీలు ఈ కార్యక్రమంలో పాల్గొన్నాయి. గతంలో ఎంపిక చేసిన కొన్ని సంస్థలను పెట్టుకోవడం, వారి ద్వారానే అన్ని కార్యక్రమాలు చేయడం వంటివి గత ప్రభుత్వంలోని వారికి అలవాటు కానీ, తెలంగాణ ప్రభుత్వానికి ఆ ఖర్చువట్టలేదు. గతంలో ఎన్నో రాజకీయ పార్టీలను చూశాము. ఎన్నికల ముందు అరచేతిలో వైకుంఠం చూపించడం, ఎన్నికలు అయిపోయిన తర్వాత జారుకోవడం వంటివి చాలా చూశాము. గతంలో నీళ్లు ఇస్తామని చెప్పి ఎంతో మంది ఒట్లు వేయించుకొని ప్లేట్ ఫిరాయించిన వారు ఉన్నారు. కానీ, మేము చెప్పినట్లు నీళ్లు తప్పకుండా ఇస్తాము. ఒక వేళ నీళ్లు ఇవ్వకపోతే ఓట్లే అడగమని చెప్పిన నాయకుడు ముఖ్యమంత్రిగారు. ఎవరైతే అవాంతరాలు సృష్టించిన, అడ్డుతగలడానికి ప్రయత్నం చేసినా విజయవంతంగా ఈ కార్యక్రమాన్ని పూర్తి చేశామనే సంపూర్ణమైన విశ్వాసం మాకు ఉంది. గౌరవసోదరులు కమలాకర్ గారు, కిషోర్ గారు ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం ఏమన్నా అడ్డు తగులుతుందా అని అడిగారు. అది వాస్తవం. ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబునాయుడుగారు ఇరిగేషన్ అధికారులకు ఆదేశాలిస్తే వారు అపెక్స్ కృష్ణా బోర్డుకు లేఖ రాశారు. అందులో మాకు అడ్డుతగిలే ప్రయత్నం చేశారని స్పష్టంగా తెలుస్తున్నది. అందులో ఏమి రాసారంటే తెలంగాణ ప్రభుత్వం హక్కు లేకపోయినా తెలంగాణ త్రాగునీటి ప్రాజెక్టును నిర్మించి కృష్ణా నదిలో 19.67 టిఎమ్సిల నీటిని జారాల, శ్రీశైలం, నాగార్జునసాగర్, పాలేరు, హైద్రాబాద్ డ్రా చేయబోతున్నారు. దానికి అడ్డుకట్టవేసి ఈ ప్రాజెక్టును ఆపమని వారు ఉత్తరంలో రాశారు. వారికి ఇప్పటికే సవివరమైన, సమగ్రమైన సమాధానం చెప్పామని సభ ద్వారా ప్రజలకు ఈ

విషయాన్ని తెలియజేస్తున్నాను. ఆంధ్రప్రదేశ్ చివరి ముఖ్యమంత్రిగారు ఇదే సభ ప్రసంగంలో ఏమన్నారంటే దాదాపు 1200 పైచిలుకు టిఎమ్సీల నీళ్లను ఈ రెండు నదులలో కలుపుతామని చెప్పారు. ఆ విధంగా కలిపినట్లయితే మనకు అన్ని ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులకు సంబంధించి హక్కు ఉంది. అదే విధంగా ప్రతి ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులో కూడా 10 శాతం నీళ్లను త్రాగునీటిని వాడుకునే మెసలుబాటు కూడా మనకుంది. మనం రాబోయే 30 సంవత్సరాల అవసరాలను గుర్తించి ఈ రోజు కేవలం 42 టిఎమ్సీలను మాత్రం వినియోగించుకుంటున్నామని ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వానికి, కేంద్రప్రభుత్వానికి చాలా స్పష్టంగా చెబుతున్నాను. కాబట్టి చంద్రబాబునాయుడుగారు ఎన్ని కుట్రలు చేసినా, ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం గొంతెండి పోతున్న తెలంగాణలోని పాలమూరుకు నీళ్లను ఇవ్వబోతుంటే పాలమూరు లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్కు అడ్డుపడుతున్నారు. మరో మూడున్నర సంవత్సరాల కాలంలో తెలంగాణ ప్రజల భాగస్వామ్యంతో ప్రజాప్రతినిధుల సహకారంతో, అధికారుల సమన్వయంతో ఈ త్రాగునీరు ప్రాజెక్టు ఖచ్చితంగా విజయవంతం అవుతుందనే విశ్వాసం నాకు ఉంది. దశాబ్దాల వివక్ష ఫలితమైన ఫ్లోరైడ్ రక్కసిని నల్గొండ జిల్లా నుంచి తప్పక తరిమికొడతామనే విశ్వాసం నాకు ఉంది. మంచి నీటి కోసం రోడ్లు ఎక్కే దుస్థితి తెలంగాణ ఆడబిడ్డలకు కూడా తప్పదు. త్రాగునీటి విషయంలో స్వయంసంపృద్ధి సాధించిన రాష్ట్రంగా భారతదేశానికి ఆదర్శ రాష్ట్రంగా తెలంగాణ రాష్ట్రం ముందుంటుందనే నమ్మకం నాకు ఉంది. గతంలో గ్రామజ్యోతి కార్యక్రమాలకు కూడా సేను వెళ్లాను. అప్పుడు దేవరకొండ మండలం నిల్వలపల్లి అనే గ్రామానికి వెళ్లినప్పుడు ఆ గ్రామంలో ఒక మహిళ ముందుకు వచ్చి మాట్లాడుతూ, అయ్యా మంత్రిగారు, మా ఊరికి మంచి నీళ్ల వసతి లేదు. ఉన్న నీళ్లుకూడా ఫ్లోరైడ్తో నిండి ఉన్నాయి. మా ఊరికి ఎవరూ పిల్లను కూడా ఇవ్వడం లేదని ఆ మహిళ చెప్పింది. ఈ ప్రాజెక్టు పూర్తయిన తర్వాత మంచి నీళ్ల సమస్యతో సతమతమవుతున్న ఊర్లు ఇకముందు నీటి కొరతతో బాధపడకుండా ఉంటాయని మీ ద్వారా సభకు తెలియజేస్తున్నాను. ఈ రోజు గిరిజన పుత్రికలు కిలోమీటర్ల మేర నడవిపోతున్నారు. అది గతానికి మాత్రమే పరిమితమై ఉంటుందని మీకు తెలియజేస్తున్నాను. ఇది ప్రజల పథకం, ప్రజాప్రతినిధులు అన్ని స్థాయిల వారు ఇందులో భాగం కావాలి. త్వరలోనే (సభ్యులందరికీ బుక్ లెట్లు చూపించారు) బుక్ లెట్ల ద్వారా ప్రతి నియోజకవర్గ శాసన సభ్యుడికి, శాసనమండలి సభ్యుడికి, పార్లమెంట్ సభ్యుడికి, జిల్లా పరిషత్ ప్రాదేశిక సభ్యుడికి, ఎమ్పీసి గారికి, జిల్లా పరిషత్ ఛైర్మన్ గారికి అందరికీ జిల్లాల వారిగా నియోజక వర్గాల వారీగా మండలాల వారీగా ఈ బుక్ లెట్లను

తయారు చేసి పంపిస్తాము. ఈ బుక్ లెట్లో చాలా క్లుప్తంగా మ్యాప్లతో సహా సవివరంగా చెబుతూ, ఏరకంగా పెప్రులైన్ రాబోతుంది, ఏరకంగా నిర్మాణం జరగబోతుంది, ఏరకంగా మీరు సహకరించాలి, ఏరకంగా క్షేత్రస్థాయిలో ఉంటే యంత్రాంగంతో సమన్వయంగా పని చేయాలనే విషయాలను స్పష్టంగా ఈ బుక్ లెట్లో వివరించడం జరిగింది. దానితోపాటు అన్ని ప్రభుత్వ మండల కార్యాలయాలలో మ్యాప్లను పెట్టబోతున్నాము. ఏ మండలంలో ఏ రకంగా నీళ్లు ఇవ్వబోతున్నాము, ఏ తేది నాటికి ఇవ్వబోతున్నామనే విషయాలు కూడా చాలా స్పష్టంగా చెబుతాము. ఈ సభ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు, ప్రజలందరికీ సేను చేసే విజ్ఞప్తి ఏమనగా ఇలాంటి భగీరథ ప్రయత్నం విజయవంతం కావాలంటే, ఇలాంటి బృహత్ కార్యక్రమం పూర్తి స్థాయిలో సమర్థవంతంగా అమలుకావాలంటే తెలంగాణ రాష్ట్రం ఒక ఆదర్శ రాష్ట్రంగా భారతదేశంలో నిలువాలంటే అన్ని స్థాయిలో వారు రాజకీయాలకతీతంగా కలసికట్టుగా పనిచేయవలసిన బాధ్యత మన మీద ఉన్నది. అందుకే ఈ సభ ద్వారా క్షేత్రస్థాయిలో ఉండే ఎమ్పీటీసీలకు, సర్పంచ్లకు, జెడపీటీసీలకు, ఎంపీసీలకు అందరికీ కూడా పేరుపేరున సేను విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను, ఈ త్రాగునీటి కార్యక్రమానికి కావలసిన సమగ్రమైన సమాచారాన్ని రాబోయే రోజులలో మా అధికారులు మీ దగ్గరకు వచ్చి సమన్వయం చేసుకొని మీకు ఇవ్వబోతున్నాము. అందుకు పూర్తి స్థాయి సమాచారాన్ని మీరు అందించాలని ఈ కార్యక్రమాన్ని రాజకీయాలకు అతీతంగా విజయవంతం చేసుకుందాము. చివరగా సేను చెప్పే మాట ఒక్కటే గౌరవనీయులు ముఖ్యమంత్రి గారి నేతృత్వంలో అసాధ్యమనుకున్న తెలంగాణను సుసాధ్యం చేసుకున్నాము. తెలంగాణ తల్లికి దశాబ్దాలపాటు ఏవైతే వలస సంకెళ్లు ఉండేనో వాటిని చేధించుకున్నాము. వలసపాలనను బద్దలకొట్టి పట్టాభిషేకాన్ని చేశాము. రేవటిరోజున ఈ తెలంగాణ త్రాగునీటి ప్రాజెక్టును పూర్తి చేసి తెలంగాణ తల్లికి మరొక్కసారి జలాభిషేకం చేయబోతున్నామని ఘంటాపథంగా చెబుతూ, ఈ కార్యక్రమానికి సహకరించవలసినదిగా గౌరవసభ్యులందరికీ పేరుపేరున చెబుతున్నాను. ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు తమరికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను.

(అధికార పార్టీ సభ్యులు సభలో హర్షధ్వనాలు చేశారు)

MR. SPEAKER: Now, the House is adjourned to meet at 10.00 a.m., tomorrow.

(Then the House adjourned at 2.40 p.m., to meet again at 10.00 a.m., on Wednesday, the 7th October, 2015)

**“Published under Rule 310 of the Rules of Procedure and Conduct of
Business in the Telangana Legislative Assembly and
printed at the Assembly Press, Public Gardens,
Hyderabad.”**